STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 03194

LEHR-BIKHEL FUN DI FAREYNIGTE SHTAATEN

Elizabeth C. Buel

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

לעהר-בּיכעל

פון די פאראייניגטע שטאאטען

פאר די אינפאָרמאציאָן

פון אימיגראנטען

צוזאמענגעשטעלט פון

עליזאבעטה ק. בארני ביזעל

פאָרזיצענדער פון לעהרבּיכעל קאָמיטעע נ. ס. ד. א. ר.

ארויסגעגעבען פון

דער נאַציאָנאַלער געזעלשאַפט

טעכטער פון דער אַמעריקאַנער רעוואָלוציאָן

(דאָטהערס אוו דהי אמעריקאן רעוואָלושאָן)

1925

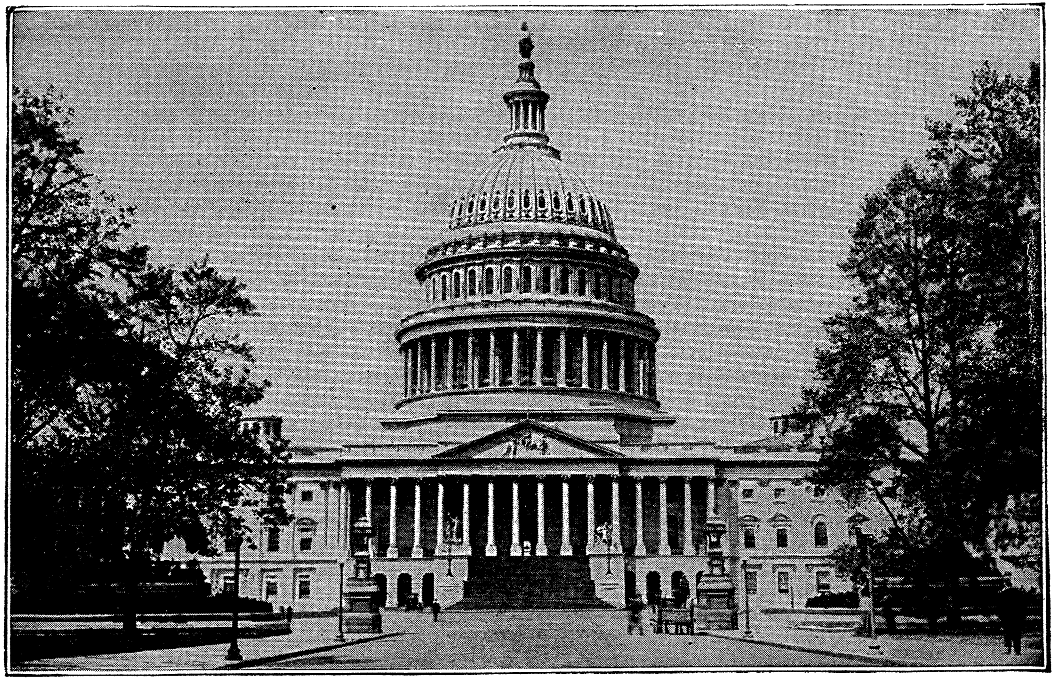

דאָס איז די הויפּט געבוידע פון אמעריקא, דער קדשי קדשים פון דער אמעריקאנער נאַציאָן.
דאָ ווערען געמאַכט אלע געזעצע פון לאנד. אויך דער הויפּט געריכט פון לאנד „דער „סופּרים קאורט“
געפינט זיך אין דיזער געבוידע.

אינהאלט־פארצייכעניס

	זייט
פאָררעדע צו דער דריטער אויפלאגע	5
א וואָרט צו אימיגראנטען	7
דעם אמעריקאנערס גלויבען	8
קבלת פנים	9
א וואָרט צו די אימיגראנטען	14
געפינען ארבייט	14
ארבייט געזעצע	15
לעהרנט ענגליש	16
די פאָלקס שולען ; מעלות פון בילדונג	18
הילפע צו ווערען א בירגער	18
מעלות פון בירגערטום	19
פליכטען פון א גוטען בירגער	20
געזעצע ווי צו ווערען א בירגער (פאר מענער און פרויען)	20
די פאראייניגטע שטאאטען — א קורצע היסטאָריע	24
די רעגירונג פון די פאראייניגטע שטאאטען	26
די אימיגראציאָנס געזעצע	30
די אמעריקאנער פאָהן	32
זייט איר אן ערד ארבייטער ? (הילפע און עצות)	39
אגריקולטור פארמעגען	40
וועגען קויפען א פאַרם	41
לאנד־קארטע פון די פאראייניגטע שטאאטען	44
מינעראלען אייגענטום	46
אינדוסטריען פון די פאראייניגטע שטאאטען	47
באפעלקערונג פון די שטאאטען	49
וואָס די קאָנסטיטוציאָן טוט אויף פאר די בירגער	51
הקדמה צו דער קאָנסטיטוציאָן פון די פאראייניגטע שטאאטען	52
קאָנסטיטוציאָן פון די פאראייניגטע שטאאטען	54
גוטע עצות פאר מענער און פרויען	76

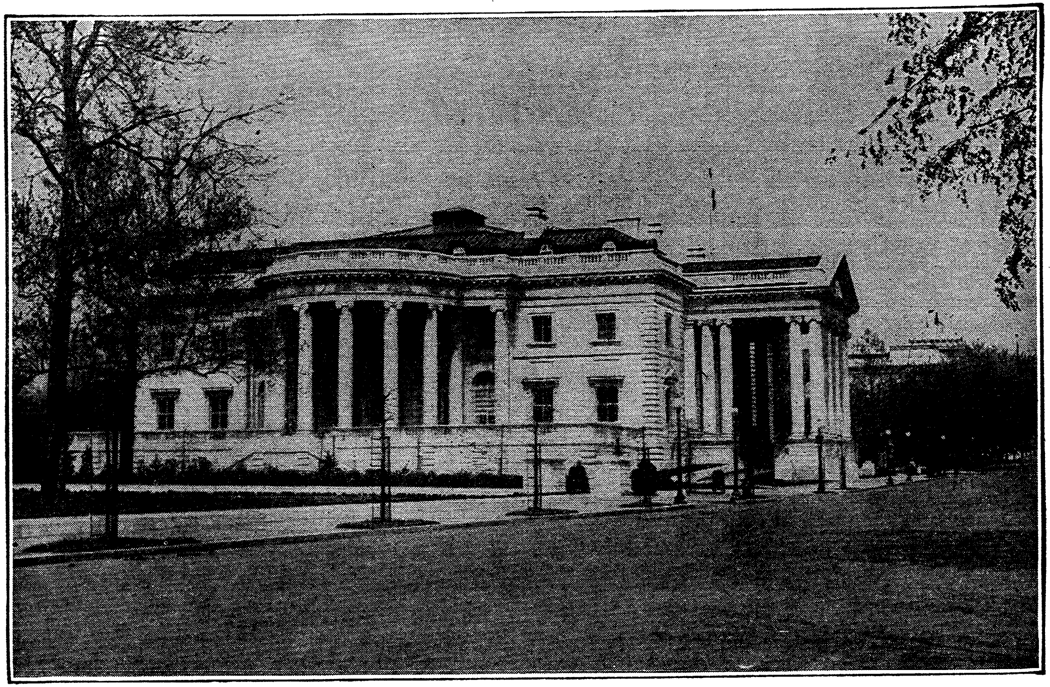

דאָס איז די היים פון דער נאַציאָנאַלער אָרגאַניזאַציאָן, טעכטער פון דער אַמעריקאַנער רעוואָלוציאָן
(„דאָטהערס אָוו דהי אַמעריקאַן רעוואָלושאָן”), וואַשינגטאָן, ד. ק.

פאָרעדע צו דער דריטער אויפלאַגע.

דיזע דריטע אויפלאַגע פון דעם לעהרביכעל איז איבערגעדרוקט פון דער צווייטער אויפלאַגע און עטוואס צוגעזעצט און געענדערט בלויז אזעלכע זאכען וואָס זענען געווען נויטיג צו ברענגען עס צו דער לעצטער מינוט.

א באגריסונגס רעדע מיט א פריינדליכען שלום עליכם צו די אימיגראַנטען פון מרס. אנטהאָני ווייען קוק, דער גענעראל פרעזידענט פון דער נאציאָנאלער געזעלשאפט פון די טעכטער פון דער אמעריקאנער רעוואָלוציאָן (1923—1926) איז צוגעזעצט געוואָרען.

די געזעצע ווי ריכטיג צו באנוצען און ארויסהייגען די אמעריקאנער פלאג איז דאָ קאָרעגירט געוואָרען, אזוי אז עס שטימט מיט די לעצטע געזעצע וועגען פאָהנען, אָנגענומען יוני דעם 14טען, 1923, פון דער נאַציאָנאלער פלאג געזעץ קאָנפערענץ. דער דאָזיגער קאָנפערענץ איז צוזאמענגערופען געוואָרען פון דער נאציאָנאלער אמעריקאניזירונגס קאָמיסיע פון דעם אמעריקאנעם לעגיאָן, האָט געהאט פארטרעטער פון 68 גרויסע נאציאָנאלע ארגאניזאציעס, צווישען זיי אויך די „טעכטער פון דער אמעריקאנער רעוואָלוציאָן“, וועמענס פרעזידענט גענעראל, מרס. קוק, איז ערוועהלט געוואָרען וויצע־פאָרזיצענדער, האָט דער קאָנפערענץ זיך פארזאמעלט אין דעם מעמאָריעל קאָנטינענטאל האָל און האָט פארפאסט און אָנגענומען איינפאָרמיגע און באשטימטע געזעצע בנוגע פאָהנען, מנהגים און פיהרונגען ווי צו באגריסען די פלאג און ווי זי באהאנדלען, וועלכע פאָרמירען דעם באזיס פון די געזעצע פאר דער פאָהן, וועלכע זענען דאָ געדרוקט. די דאָזיגע פארשריפטען פאָרמירען דארום די אָטאָרעטאטיווע מיינונגען און פרינציפען פון פאטריאָטישע געזעלשאפטען פון די פאראייניגטע שטאַטען און פון דער ארמעע און פלאָטע עקספערטען. זיי ווערען אויסגעפאָלגט ביי דער גרעסטער צאָל פון די אָרגאַניזאַציאָנען וואָס האָבען טיילגענומען אין דעם קאָנפערענץ, און אויך 45 אנדערע אָרגאַניזאציעס וואָס האָבען צייט דאמאָלסט אָנגענומען די דאָזיגע פאָרשריפטען. דורך דעם איז דאָס געוואָרען דער אָנגענומענער מנהג פון איבער 20,000,000 מענשען.

עטליכע קליינע ענדערונגען זענען געמאכט געוואָרען אין דער שפּראַך דאָ און דאָרטען אין דעם טעקסט פון דעם ביכעל, און א קארטע פונ'ם לאַנד, מיט די הויפט שטעדט פון די פארשיידענע שטאַאטען איז צוגעזעצט געוואָרען.

מיר דריקען אוים נאָכאמאָל אונזער פארלאנג אויסצודריקען א

הערצליכען דאַנק צו אלע לערער, אימיגראַציאָנס באאמטע און פריידיגער פון אמעריקאניזם, וועמענס אינטערעסע און הילפע האָט פיעל מיטגעהאָל־פען צו מאכען דיזע ביכעלע אן ערפאָלג.

עליזאבעטה ק. בארני ביזעל,

פּאָרזיצענדער פון דער קאמיטעע פאר דעם
מאנועל פון די פאראייניגטע שטאַטען
פאַר אימיגראנטען און פרעמדע.
נאַציאָנאַלע אָרגאניזאציע פון די טעכטער
פון דער אמעריקאנער רעוואָלוציאָן.

ליטשפיעלד, קאָננעקטיקוט,
יוני, 1924.

אַ וואָרט צו אימיגראַנטען

דיזעס ביכעלע ווערט אייך געגעבען פון דער נאציאָנאלער אָרגאניזאציאָן, וועלכע רופט זיך, „טעכטער פון דער אמעריקאנער רעוואָלוציאָן" (דאָטהערס אָוו דהי אמעריקאן רעוואָלושאָן), מיט דער האָפנונג, אַז איהר וועט פון דעם ציהען א גרויסען פּראַקטישען נוצען אין לערנען וועגען אונזער לאַנד, די מעגליכקייטען וואָס זיינען דאָ פאראנען, די פאָרמען פון אונזער רעגירונג, און ווי צו ווערען א פּאַטריאָטישער אַמעריקאַנער בירגער. באַמערקונגען וואָס וועלען אייך פיעל מיטהעלפען וועט איהר געפינען ביי דער ענדע פון דיזען ווערק.

דעם אַמעריקאַנער׳ס גלויבען

איך גלויב אין די פאראייניגטע שטאַא־טען פון אמעריקא אלס א רעגירונג פון דעם פאָלק, ביי דעם פאָלק, און פאַר דעם פאָלק, וועמענס רעכט צו רעגירען קומט דורך דער צושטימונג פון די רעגירטע אליין; אַ דע־מאָקראַטיע אין אַ רעפּובליק; אַ הערשענ־דע נאַציאָן פון פילע זעלבסטהערשענדע שטאַאַטען; אַ פאָלקאָמענע פאראייניגונג, איינע און אונצוטיילבאַרע יוניאָן, געגרינ־דעט אויף דיזע פּרינציפּען פון פרייהייט, גלייכהייט, גערעכטיגקייט, און מענשליכ־קייט, פאַר וועלכע אַמעריקאַנער פּאַטריאָ־טען האָבען מקריב געווען זייערע לעבענס און זייערע פאַרמעגענס.

דארום גלויב איך בלב שלם, אַז עס איז מיין פליכט צו מיין לאַנד צו ליעבען עס; צו אונטערשטיצען די קאָנסטיטוציאָן; אויספאָלגען די געזעצע; צו רעספּעקטירען די פאַהן; און צו פאַרטיידיגען דיזעם לאַנד געגען אַלע שונאים.

ווילאַם טיילאָר פּעידזש.

א באגריסונג פון דעם פרעזידענט גענעראל פון דער נאציאָנאַלער געזעלשאַפט, טעכטער פון דער אַמעריקאַנער רעוואָלוציאָן, צו די ניי־אָנגעקומענע אין די פאַראייניגטע שטאַאטען פון אמעריקא.

צו אייך וואָס איר קומט איצט צו אונזערע ברעגען ווי אונזערע אייגענע עלטערען זיינען אמאָל געקומען, שטרעקען מיר אוים א פריינדליכע האנד מיט א ווארימען שלום עליכם. מיר זאָגען אייך ווילקאָמען צו געניסען פון דער ציוויליזאציאָן און די אינדוסטריען וואָס זיינען אויפגעבויט געוואָרען לטובה אייך און אונז.

פאר איבער צוויי הונדערט יאָר צייט האָבען די מענשען וואָס זיינען פאר אייך אהערצו געקומען פון פילע לענדער געהאָלפען באשאפען פון שיה־פיה אָט די גרויסע און שטארקע נאציאָן אין וועמענס טוירען איר זענט איצטער אריינגעקומען. אלעס וואָס אמעריקא האָט איצטער גרייט פאר אייך איז מעגלאך געמאכט געוואָרען דורך די קרבנות און הערליכע אנשטריינגונגען פון די ערשטע איינגעוואנדערטע אין די פאראייניגטע שטאאטען און זייערע קינד'ס קינדער.

עס האָט געפאָדערט פון אייך א סך מוטה צו פארלאָזען אייער געבורטסלאנד, אייערע קרובים און פריינד פון דער אלטער וועלט, און צו ריזיקירען אייערע גאנצע פארמעגענס אויף דער רייזע צו א נייער וועלט און פרעמדען לאנד. מיר נעמען אָן, אז איר האָט געמאכט אָט דעם געוואגטען שריט דערפאַר, ווייל איר ווילט זיך באנוצען מיט די געלעגענ־הייטען וואָס אמעריקא פארמאָגט אייך אָנצובאָטען, פאר אייך און פאר די וואָס זיינען אייך נאָהענט און ליב.

אלס שכר פאר דעם, וואָס אמעריקא האָט אייך אָנצובאָטען, דארפט איר בייטראגען אייער טייל מיט דעם, וואָס איר וועט לערנען אונזער שפראך, אויספאָלגען אונזערע געזעצע, רעספעקטירען אונזער פאָהן און די נאציאָן וועמען די פאָהן רעפרעזענטירט, אזוי אז איר זאָלט אזוי שנעל ווי מעגליך ווערען א בירגער פון די פאראייניגטע שטאאטען פון אמעריקא.

אום אייך מיטצוהעלפען אין דער דאָזיגער ארבייט האָבען מיר, די טעכטער פון דער אמעריקאנער רעוואָלוציאָן, די וואָס שטאמען אָב פון די מענער וואָס האָבען געקעמפט און אוועקגעלעגט זייערע לעבענס אין דער רעוואָלוציאָנערער מלחמה, כדי אמעריקא זאָל זיין דאָס געבענשטע לאנד פון געלעגענהייטען פאר אלע פעלקער פון דער ערד, מיר האָבען דיזעס

ביכעלע געדרוקט פאר אייער נוצען. מיר געבען עס צו אייך, און בעטען אייך דאָס צו האַלטען און צו באנוצען. דאָס איז איינע פון די מיטלען, מיט וועלכע מיר באנוצען זיך אייך צו באַגריסען און אייך צו זאָגען, אַז איר זייט ווילקאָמען ביי אונז אין לאַנד, אויף צו זאָגען אייך ווי אזוי איר זאָלט דאָ געפינען אייער היים און אייער גליק אין אונזער גרויסען לאַנד, וועלכע מיר ווינשען זאָל אויך ווערען אייער לאנד, אויב איר וועט זיין ארבייטזאַם, גאָטספאָרכטיג, און האָבען דעם נויטיגען דרך ארץ פאר אונזערע געזעצע און אונזערע אינסטיטוציעס.

לארא העינס קוק,
פרעזידענט גענעראל, נאציאָנאלע געזעלשאפט,
טעכטער פון דער אמעריקאנער רעוואָלוציאָן.

יאנואר 24, 1924.

קבלת פנים באגריסונג פון פריערינען פרעזידענט גענעראל.

ווילקאָמען צו די פאראייניגטע שטאאטען זענט איר אלע מענער, פרויען און קינדער, וועלכע קומען צו דיזער לאנד באזועלט פון דער אידעע צו ווערען לאיאלע, געזעץ־ליבענדע בירגער.

צו אלע אזעלכע גיט די נאציאָנאלע אָרגאניזאציאָן פון „די טעכטער פון דער אמעריקאנער רעוואָלוציאָן" (דאָטהערס אוו אמעריקאן רעוואָ־לושאָן) א ווארימען שלום עליכם און אן ערנסטען און הערצליכען ווילקאָמען.

די געזעלשאפט, וועלכע גיט אייך דיזען קבלת פנים, באשטעהט פון פרויען וואָס שטאַמען אָפּ דירעקט פון מענער, וועלכע האָבען געקעמפט אין דער מלחמה פון דער אמעריקאנער רעוואָלוציאָן, וועלכע האָט זיך אָנגעפאנגען אין יאָר 1775,און געדויערט ביז 1781; זיי האָבען גע־קעמפט צו עטאבלירען און אויפצוהאלטען א פרייע רעגירונג, וועלכע זאָל אלעמען פארטרעטען און אין וועלכער אלע בירגער זאָלען גלייך אנטייל נעמען. ביי אונז לעבען און ארבייטען אלע מענשען בשלום ושלוה אונטער געזעצע, וואָס זיי האָבען אליין באשאפען.

גלייך נאָך דעם ווי יענע מלחמה האָט זיך געענדיגט, האָבען די איינ־וואוינער פון די פארשידענע שטאאטען (סטייטס), וועלכע האָבען אנטייל גענומען אין דער מלחמה, זיך גענומען באשאפען א קאָנסטיטוציאָן אונ־טער וועלכער זיי זאָלען צוזאמענלעבען. אונטער דער גערעכטער און פרייער רעגירונג, וועלכע איז אונז פארזיכערט געוואָרען אונטער דער קאָנסטיטוציאָן, האָט אונזער לאנד געוואקסען פון דרייצען שטאאטען („סטייטס", אזעלכע מינים גובערניעס, אָדער פראָווינצען.) אויף אכט און פערציג שטאאטען. די באפעלקערונג האָט זיך פארגרעסערט פון דריי מיליאָן צו אן ערך הונדערט און פינף מיליאָנען נפשות; אין רייכטום און אין פראָגרעס, אין קונסט, אין וויסענשאפט, און אין אינדאָסטרי, האָבען מיר אריבערגעוואקסען אלע לענדער פון דער וועלט.

די פאָהן פון אונזער לאנד באשטעהט פון דרייצען רויטע און ווייסע פאסען, זיבען רויטע און זעקס ווייסע פאסען, כנגד די דרייצען שטאאטען וועלכע האָבען אנטייל גענומען אין דער רעוואָלוציאָן, און אכט און פערציג שטערען כנגד די אכט און פערציג שטאאטען וואָס שטעלען איצטער צונויף די פאראייניגטע שטאאטען פון אמעריקא.

„די טעכטער פון דער אמעריקאנער רעוואָלוציאָן" זיינען אָרגאניזירט געוואָרען פון די אייניקלאך פון דיזע וואָס האָבען געקעמפט אָדער גע-

דינט אין דער מלחמה פון דער אמעריקאנער רעוואָלוציאָן, און וועלכע האָבען דורך זייער מקריב זיין זיך אונז געגעבען דיזע פאָהן.

אונזער אָרגאַניזאַציאָן איז געגרינדעט געוואָרען מיט'ן צוועק צו ערוועקען און אויפצוהאלטען פאטריאָטיזם, אָנצוהאלטען א לעבעדיגע און דויערענדע ליבע צו אונזער לאַנד און צו זיינע אינסטיטוציעס. איינע פון אונזערע אויפגאבען איז צו העלפען פרעמדע, וועלכע קומען צו אונז אין לאַנד אריין, צו פארשטעהן אונזער רעגירונג און אלעס וואָס אונזער פאָהן רעפּרעזענטירט.

זייענדיג שטאָלץ אויף דעם, וואָס אונזער סדר היחוס צייגט אז מיר שטאַמען אָפּ פון מענשען וואָס האָבען געגרינדעט אונזער רעגירונג, פאַר־שטעהען מיר, אז אלע אנדערע וואָס קומען צו דיזע ברעגען מיט עהרליכע און אויפריכטיגע אבזיכטען, אזוי ווי אונזערע עלטערען זיינען געקומען, זאָלען האָבען גלייכע געלעגענהייטען און עהרע.

אין דיזען גייסט, אין גייסט פון ברידערליכקייט און פריינדליכקייט, שטעלען מיר, די טעכטער פון דער אמעריקאנער רעוואָלוציאָן, אויס א פריינדליכען שלום עליכם און זאָגען אייך „ווילקאָמען צו אונזערע ברעגען".

אויב עס איז אייער אבזיכט, ווי עס דאַרף זיין, צו ווערען א טייל פון אונזער אמעריקאנער פאמיליע, ווילען מיר בלב שלם אייך שטיצען און העלפען איינאָרדענען אייער צוקונפטיגע היים צווישען אונז, אזוי אז איר זאָלט קענען געניסען בהרחבה'דיג דאָס בעסטע וואָס אונזער לאַנד פארמאָגט. מיר דארפען אייער הילפע אין היטען און געניסען און אנט־וויקלען די אידעאלען פון אמעריקאנעס לעבען. מיר פאָדערען פון אייך צו ווערען א בירגער פון אונזער לאַנד, דאָס אָנצונעמען אלס אייער לאַנד, צו שטודירען די געשיכטע, זיך צו באַקענען מיט דער ליטעראַטור, די טראַדיציאָנען און די געזעצע פון דעם לאַנד. מיר האָפען, אז איר וועט אָבשפּאָרען געלט און זיך קויפען א היים, וואָרים מיר גלויבען אז דאָס טוענדיג, וועט איר אָנהויבען צו פיהלען א גרעסערען אינטערעס אין דעם אדאָפּטירטען לאַנד.

עס זיינען פאראנען אבטיילונגען פון אונזער געזעלשאפט אין די הויפּט שטעדט און שטעדטלאך פון די פאראייניגטע שטאאטען. מיר בעטען אייך צו לאָזען וויסען וואו איר געפינט זיך צום פארטרעטער פון אונזער געזעלשאפט אין דער שטאָדט וואו איר זייט. זי וועט מיט צופרידענהייט אייך געבען אזעלכע סאָרטען אינפאָרמאציאָנען וואָס וועלען אייך מיטהעלפען איינצואָרדנען זיך צווישען אונז אלס בירגער.

עס איז א גרויסע עהרע צו ווערען אן אמעריקאנער בירגער. עס איז פונקט אזא עהרע צו פארדינען דיזען כבוד דורך איבערגעבענהייט

צו אונזער לאַנד און דורך אויספאָלגען זיינע געזעצע. מיר לאַדען אייך איין צו ווערען א בירגער.

די פרייהייט פאר וועלכע אונזערע פאָטערס האָבען געקעמפט און אונזערע מוטערס האָבען געארבייט און גאָט געבעטען, ווילען מיר מיט צופרידענהייט טיילען מיט אייך, אָבער מיר בעטען אייך צו געדענקען, אז פרייהייט מיינט ניט הפקרות אָדער אונגעזעצליכקייט. אמת'ע פרייהייט, אזעלכע ווי מיר באָטען אייך אָן אין דיזען לאַנד, מיינט פרייהייט צו געניסען אלע רעכטע און ברכות וואָס קומען פון פרייהייט אזוי לאַנג ווי איר שטערט ניט די רעכטע און פרייהייט פון אנדערע. עס איז די לאַנד פון גלייכע געלעגענהייטען און מעגליכקייטען פאר אלע־מען. מיר עפענען ברייט די טירען פון געלעגענהייט צו אייך, און לאַדען אייך אריינצוקומען.

אַננע ראַדזשערס מיינאָר,

פרעזידענט גענעראל, נאציאָנאלע געזעלשאפט,

טעכטער פון דער אמעריקאנער רעוואָלוציאָן.

אַ וואָרט צו די אימיגראנטען

זייט אַמעריקאַ איז אנטדעקט געוואָרען זיינען שוין מער פון 33,000,000 אימיגראנטען אריינגעקומען אין די פאראייניגטע שטאאטען.

די גרעסטע טייל פון דיזע זיינען געוועזען פון אייראָפּעאישער אָפּ־שטאַמונג. זיי זיינען געקומען אהערצו דערפאר וואָס זיי זיינען געוועזען ארים און געזוכט צו מאכען א לעבען און בויען א היים פאר זיך און פאר זייערע פאמיליען. זיי זיינען אויך געקומען דערפאר וואָס זיי האָבען געזוכט צו אנטלויפען פון טיראניי. די ארימקייט, אומגליק און אונטערדריקונג, וועל־כע האָט פילע פאראורזאכט צו אימיגרירען, איז געוואָרען א זאַך דער פערגאנגענהייט. דאָ האָבען זיי געפונען צופרידענהייט און גליק. אמעריקא ערווארטעט אז די וואָס קומען אהערצו זאָלען רעספּעקטירען אירע אינ־סטיטוציעס, אָפּהיטען אירע געזעצע, זיין פרידליך, ערהליך און ארבייט־זאַם, ווערען בירגער, און זיין אמעריקאנער. אמעריקא ערווארטעט די נייע אָנגעקומענע צו רעספּעקטירען און פארטיידיגען די פאָהן וואָס פארטיידיגט זיי; צו ליבען, עהרען און געטריי זיין צום לאַנד וואָס גיט זיי פרידען, גליק און עשירות; צו מאכען זיי זאָלען ווערט זיין אָנצונעמען דעם כבוד פון אמעריקאנער בירגערטום; צו ווערען אמת׳ע אמעריקאנער מיט׳ן גאַנצען הארצען און מיט דער גאנצער נשמה.

געפינען ארבייט

עס זיינען פאראנען א גרויסע צאָל קאָנטאָרען, וואָס העלפען צו געפינען ארבייט („עמפּלאָימענט עידזשענסים") און זיי אלע רעכענען דער־פאר א געוויסען געצאָלט. עס זיינען פאראנען אין יעדען שטאאט געזעצע וואָס רעגולירען דיזע קאָנטאָרען. אויב איר געהט צו א פּריוואַ־טען אַגענט אָדער קאָנטאר וועגען א פּלאַץ, געפינט אוים צו האָט ער אַן ערלויבניש פון דער רעגירונג צו טאָן דיזע ארבייט, און צו ער האָט א רעפּוטאציע אַלס עהרליכער און אלס אזעלכער אויף וועמען מען מעג זיך פארלאָזען.

אָבער חוץ די פּריוואטע קאָנטאָרען און אגענטורען זיינען פאראנען קהל׳שע אָרגאניזאציאָנען וואָס ווילען אייך העלפען געפינען ארבייט. דאָס זיינען פאָלגענדע: „די יאָנג מענס קריסטיאן אַסאָסיאיישאָן", „יאָנג ווימענס קריסטיאן אַסאָסיאיישאָן", דזשואיש וועלפעיר באָארד", „סאלוויישאָן ארמי" און די „נייטס אָוו קאלומבוס". זיי האָבען אפּטיילונגען אין כמעט אלע הויפּט שטעדט פון לאַנד. צווייגען פון רויטען קרייץ ווילען אייך געבען אויסקינפטע וואו זיך צו ווענדען אום צו געפינען א פּלאַץ, אָדער צו לייסטען הילפע אויב מען איז קראַנק אָדער

אזוי אין נויט. יעדע איינציגע פון דיזע ארגאניזאציאָנען וועלען אייך העלפען אין פילע פארשידענע וועגען.

אין פילע שטאאטען (גובערניעס) האָט אויך די רעגירונג אליין איינגעשטעלט אזעלכע קאנטאָרען צו קריגען ארבייט („עמפּלאָימענט איידזשענסים"), און דיזע קאנטאָרען העלפען אייך קריגען א פּלאץ און רעכענען קיין שום געצאָלט ניט פאר דעם. דיזע קאנטאָרען געפינען זיך אין די הויפּט שטעדט פון דעם שטאאט, אָבער זיי קענען אייך גאָר ניט העלפען, סאידען איר קענט פארשטעהן און רעדען ענגליש.

איר קענט זיי געפינען ווען איר פרעגט אָן ביי איינעם פון די אָרגאניזאציאָנען, וועלכע מיר האָבען פריהער אויסגערעכענט, וואו עס געפינען זיך די פרייע רעגירונגס קאנטאָרען פאר העלפען ארבייטסלאָזע.

ארבייטס געזעצע

אלע שטאאטען (גובערניעס) האָבען זיך זייערע געזעצע וואָס געבען פּראָטעקציע צו די מענער, פרויען און קינדער וואָס ארבייטען. דיזע געזעצע זיינען ניט אין אלע שטאאטען דיזעלביגע. עס איז דארום וויכטיג איר זאָלט זיך באקענען מיט די ארבייטס געזעצע אין דעם שטאאט, אין וועלכען איר מאכט זיך אייער היים.

ווען אן ארבייטער איז א בעל חוב, פארבאָטען די געזעצע פון יעדען שטאאט, אז מען זאָל פון דעם ארבייטער'ס שכירות ארונטערנעמען אויף דעם חוב מעהר ווי א געוויסען פּראָצענט. אין 40 שטאאטען (פון די 48 וואָס מיר האָבען אין די פאראייניגטע שטאאטען) איז דער געזעץ אזוי, אז דער בעל הבית מוז באצאָלען שכירות צו ארבייטער פריהער פאר אלע אנדערע חובות.

פילע געזעצע פארהיטען דעם געזונד פון פרויען און קינדער וואָס ארבייטען דורך דעם וואָס עס איז באגרענעצט די ארבייטס שטונדען, דאָס הייסט, זיי טאָרען ניט ארבייטען מעהר ווי א געוויסע צאָל שטונדען אין טאָג; וואָס איז פארבאָטען געוואָרען צו באשעפטיגען פרויען און קינדער אין געוויסע מלאכות וואָס זיינען פארבונדען מיט א געפאהר; און דורך דעם וואָס מען צווינגט צו מאכען ריינע און געזונדע צושטענדע דאָרטען, וואו פרויען און קינדער זיינען באשעפטיגט. פילע שטאאטען האָבען געזעצע וואָס געבען א געוויסע צאָל פענסיאָנען צו אָרימע פרויען, וועמענס מענער זיינען געשטאָרבען אָדער געוואָרען אונפעהיג צו ארבייטען. די סומען זיינען פארשידען אין פארשידענע שטאאטען, אָבער זיינען גרויס גענוג צו פארזאָרגען די ארימע מוטער צו מאכען א היים פאר זיך און פאר אירע קינדער, אָפּצוהיטען די קינדער פון נויט.

פילע שטאאטען פארבאָטען צו באשעפטיגען פרויען און קינדער ביי נאכט.

קינדער ווערט געוועגליך ניט ערלויבט צו ארבייטען איידער זיי ווערען פערצען יאָר אלט, און מוזען אין פילע שטאאטען אפילו נאָך דעם נאָך אויך אָנהאַלטען דאָס לערנען אין שולען, טראָץ דעם וואָס זיי האָבען שוין דערגרייכט די ארבייטס יאָרען.

ווען ארבייטער ווערען באשעדיגט ביי דער ארבייט, קאָנען זיי פאָדערען באצאָלט דערפאַר פון זייערע בעלי בתים. באשטימטע סומען ווערען באצאָלט פאר באשטימטע באשעדיגונגען. מעהר איינצעלהייטען וועגען דעם קענט איר געפינען ביי דער ענדע פון דיזען ביכעל צווישען די „גוטע עצות“, אונטער'ן קעפּעל „ווען איר ווערט באשעדיגט“.

לערנט ענגליש

ענגליש איז די שפראַך וואָס ווערט גערעדט אין די פאראייניגטע שטאאטען פון אמעריקא, און עס איז זעהר נויטיג איר זאָלט דאָס לערנען. איר וועט דאָס דאַרפען אום צו קריגען ארבייט. איר וועט דאָס דאַרפען אום צו פאַרשטעהן וואָס עס רעדט צו אייך דער וואָס האָט אייך אָנגעשטעלט ביי דער ארבייט, אום צו פארשטעהן ווארנונגען און צייכענס פון געפאהר. נאָר ווען איר פארשטעהט ענגליש וועט איר קענען טאָן אייער ארבייט בעסער און לייכטער, און צו קריגען בעסערע שטעלען און מעהר שכירות.

איר וועט דאַרפען ענגליש אום צו קויפען זאכען וואָס איר באדארפט. אויב איר באשעפטיגט זיך מיט אַקערבוי, וועט איר דאַרפען די ענגלישע שפּראַך אום צו קענען פארקויפען אייערע פּראָדוקטען אָדער פּירות און אום צו קענען לעזען וועגען די בעסטע מעטאָדען ווי צו באארבייטען אייערע פעלדער. איר דאַרפט אויך קענען ענגליש אום זיך צו קענען אויסהיטען פון אלערליי שווינדלער און פאַקירען.

אויב איר זייט פאראינטערעסירט אין לערנען ענגליש, וועט איר ווערען ערשטוינט מיט וואָס פאר א לייכטקייט און שנעלקייט מען קען זיך אויסלערנען דאָס ביסעל וואָס ס'איז נויטיג אויף אויסצוקומען. ווען איר וועט קענען ענגליש, וועט איר פיהלען דאָס איר זייט אַן אמעריקאנער, און אז דאָס איז אייער היים. עס וועט אויך מיטהעלפען איר זאָלט ניט פארפרעמדט ווערען פון אייערע קינדער, ווייל די קינדער וועלען דאָך לערנען ענגליש אין די שולען און איר וועט בלייבען הינטערשטעליגג, סאַידען איר וועט אויך לערנען. איר וועט ניט זיין קיין שטומער מענש און וועט פיהלען אז איר זייט ניט נידעריגער פאַר אַלעמען. איר וועט ניט דאַרפען אַנדערע זאָלען פאר אייך דאַרפען ריידען און אייך איבער־געבען וואָס יענער זאָגט. ענגליש איז אַן אבסאָלוטע נויטווענדיגקייט אום צו קענען ווערען אַן אינטעליגענטער בירגער און עס ווערט געפאָדערט צו קענען די שפּראַך פון די וואָס ווילען קריגען בירגער רעכטע. שטודירט

דעם פּלאַן פון אונזער רעגירונג. שטודירט די געשיכטע פון אמעריקא. שטודירט די פּראָבלעמען פון אונזער לאַנד היינט. דאַן וועט איר זיין דער סאָרט בירגער וואָס אַמעריקא באדאַרף. איר וועט זיין אַ גוטער בירגער.

ווי אזוי צו לערנען ענגליש

די ענגלישע שפּראַך איז זעהר אַ שעהנע. איר וועט זיך אויסלערנען צו ריידען די שפּראַך ריכטיג אויב איר וועט לערנען אין אַ שולע. במעט אין יעדער שטאָדט האָבען די פּאָלק'ס שולען אויך קלאַסען פאַר ערוואַק־סענע מענער און פרויען צו לערנען ענגליש אין אבענד. אויב עס איז ניטאָ אַזאַ שולע אין אייער שטאָדט, זעהט פאראינטערעסירט אייערע פריינד אין דעם. די שטאָדט וועט וואַרשיינליך באשאַפען אַזאַ שולע אויב גענוג מענשען וועלען דאָס פּאַרלאַנגען.

באזוכט אַן אָבענד שולע. מיט אַ גוטען לערער וועט איר אין דער שולע שנעל זיך אויסלערנען. הערט זיך צו מענשען ווען זיי ריידען ענג־ליש. די ענגלישע ווערטער וואָס איר האָט שוין אויסגעלערענט זאָלט איר באנוצען אזוי אָפט ווי מעגלאַך. בעט אימיצען אייך צו לערנען די נעמען פון זאַכען, וואָס איר באנוצט אין אייער היים. לערענט אויס די נעמען פון די ווערקצייגע מיט וועלכע איר באנוצט זיך ביי דער ארבייט. לערענט אויס עטליכע נייע ווערטער יעדען טאָג. אין גיכען וועט איר באזיצען אַ גרויסע צאָל ווערטער.

אין שולע, בשעת איר לערענט זיך צו ריידען און פארשטעהן ענגליש, ווערט איר צו דער זעלבער צייט אויך געלערענט צו שרייבען און לעזען. לייהט ביכער אין די ביבליאָטעקען און לעזט זיי ביי זיך אין דער היים. דער ביבליאָטעקאַר וועט מיט צופרידענהייט פאַר אייך אויסקלייבען איינ־פאַכע אָבער אינטערעסאַנטע ביכלאַך. אז איר געהט אין גאַס, פּרובירט צו לעזען אלע שילדען און אַנאָנסען. פאַרצייכענט אייך ווערטער און אויסדריקע וואָס איר פאַרשטעהט ניט און ברייננגט זיי מיט זיך אין קלאַס אריין. אייער לערער וועט דאָס אייך געבען צו פאַרשטעהן און וועט דאָס באנוצען אויף צו לערנען אַנדערע. פּרובירט צו לעזען אַמעריקאַנער צייטונגען. די מענשען ארום אייך וועלען זיין צופרידען אייך מיט־צוהעלפען. האָט געדולד און ארבייט צו אביסעלע.

וואוינט ניט אין די ענגע טיילען פון דער שטאָדט צווישען די וואָס ריידען אַ פרעמדע שפּראַך. באַגעגענט זיך וואָס מעהר מיט די וואָס ריידען ענגליש און ווערט פריינד מיט זיי. לעבט צווישען זיי אויב מעגלאַך. לערענט פון זיי ווי זיך אויפצופירען, זייערע מנהגים און זייערע אַמעריקאַנער אופנים פון לעבען.

די פאָלקס שולען; מעלות פון בילדונג.

אמעריקא גלויבט שטארק אין בילדונג. מיט קליינער אויסנאהמע ווערען צוריקגעוויזען אלע אימיגראנטען איבער זעכצען יאָר אַלט, וועלכע קאָנען ניט לעזען. יעדער שטאאט האָט אירע געזעצע וואָס פאָדערט אז קינדער פון די יאָרען 5 אָדער 7 מוזען אָנהויבען לערנען, א געוויסע צאָל חדשים יעדעס יאָר, און מוזען דיזע לערע אין די שולען אָנהאַלטען ביז זיי דערגרייכען דעם עלטער פון 12 ביז 16 יאָר. דאָס געזעץ פאָדערט געוועהנליך צו באשטראָפען די עלטערען וואָס שיקען ניט די קינדער אין די שולען ביז א געוויסען עלטער. אגוטע אונטעררריכטונג וועט מאכען אייערע קינדער צו קענען באקומען בעסערע שטעלען נאָך דעם ווי זיי פארלאָזען די שולען. זעהט אז אייערע קינדער זאָלען געהן אין שול אריין רעגעלמעסיג. האַלט זיי אין שול אזוי לאַנג ווי מעגליך. באקענט זיך מיט די וואָס לערנען אייערע קינדער.

אלע שטאאטען האָבען אויסגעצייכענטע שול-סיסטעמען און עס איז פאָלקאָמען פריי דאָרטען צו לערנען. נאָך דעם ווי די קינדער געהען דורך א העכערע שולע (אזוי ווי א גימנאזיום, צום ביישפיל), קענען זיי געהן אין אוניווערזיטעט אָהן געצאָלט, צו דורך דעם וואָס זיי צייכע־נען זיך אויס און קריגען ספעציעלע ערלויבנישען (אין ענגליש ווערט דאָס אָנגערופען „סקאלערשיפ"), אָדער דורך דעם וואָס זיי ארבייטען דורך זייער וועג. אויסער די פאָלקס־שול סיסטעמען, זיינען אין אמעריקא פאראנען א סך פריוואטע שולען און אוניווערזיטעטען. אין גרויסע שטעדט זיינען אויך פאראנען טעכנישע שולען און פלעצער, וואו מען לערענט אזעלכע סאָרטען מלאכות ווי סטאָלעריי, שלאָסעריי, בויען, קאָוועלעריי, טיפאָגראפיע, ארבייטען אויף א שרייב מאשין, מעטאַל ארבייטער, נייהען, קאָכען, באקען, און אנדערע נוצליכע ארבייטען.

הילפע אין פארפערטיגען זיך צו ווערען א בירגער

פילע וועגען זיינען פארבארייטעט געוואָרען אייך צו העלפען לערנען לעזען און שרייבען די ענגלישע שפראך, באקאנט צו ווערען מיט די מנהגים פון אמעריקא און אויסצוגעפינען די ריכטיגע באדיי־טונג פון אמעריקא. אויב איר קענט ניט ריידען קיין ענליש און פאר־שטעהט ניט די קאנסטיטוציאָן, זאָלט איר געהן צום נאָהענטסטען ראש פון א שולע און דערצעהלען אז איר ווילט דיזעס לערנען און אז איר וואָלט וועלען אריינטרעטען אין א קלאָס וואו דיזעס ווערט געלערענט צו ערוואקסענע מענשען. מעגלאך אז ער זאָל פאר אייך גרינדען אזא קלאָס. אויב איר קענט ניט געהן אין שולע, זאָלט איר נעמען פריוואטע לעקציעס פון א גוטען לערער.

פרויען זאָלען אויך לערנען ענגליש אין אבענד שולען (נאַיט סקולס). פרויען וואָס ווערען בירגער קענען שטימען. זיי דארפען זעהען זיי זאָלען קענען אָבגעבען זייערע שטימען אויף א פארשטענדיגען וועג. אין אייניגע שולען ווערט געלערענט נייהען און קאָכען. פארשידענע מלאכות ווערען אויך געלערענט אין אייניגע שולען. אין אייניגע שטעדט און שטעדטלאך האָבען די „טעכטער פון דער אמעריקאנער רעוואָלוציאָן" פרייע קלאַסען אין ענגליש פאר פרויען. זיי לערנען אויך נייהען און קאָכען.

די רעגירונג פון די פאראייניגטע שטאאטען איז מקבל באהבה אלס בירגער גוטע מענער און פרויען.

מעלות פון בירגערטום

א געוואָרענער בירגער פון די פאראייניגטע שטאאטען האָט פאָלגענדע פאָרציגע איבער א פרעמדען:

(א) ער קען שטימען אין די וואַלען פון אלע באאמטע פון שטאָדט, שטאאט און נאציאָנאלער רעגירונג. אין אייניגע שטאאטען קען ער אויך שטימען איבער דעם אָננעמען אָדער צוריקרופען געזעצע.

(ב) ער קען האלטען אירגענד וועלכען אמט אין די פאראייניגטע שטאאטען, אויסער דעם אמט פון פרעזידענט. (א „פרעמדער", דאָס הייסט, איינער וואָס איז ניט קיין בירגער פון לאנד, קען ניט האלטען קיין רעגירונגס אמט. א געוואָרענער בירגער קען אלע עמטער האלטען, חוץ פרעזידענט. א פרעזידענט מוז זיין אזעלכער, וואָס איז געבוירען געוואָרען אין אמעריקא.)

(ג) ער קען קריגען א פאספאָרט צו רייזען אין אויסלאנד אונטער דער פראָטעקציע פון די פאראייניגטע שטאאטען. (צו די פרעמדע וואָס האָבען ניט אָנגעגעבען אז זיי ווילען ווערען בירגער פון לאנד ווערען קיינע רייזע פאספאָרטען ניט ארויסגעגעבען.)

(ד) ער קען קריגען רעגירונגס לאנד סאי פאר אקערבוי, סאי צו באארבייטען מינען. (א פרעמדער קען ניט קריגען קיין רעגירונגס ערד.)

(ה) ער מעג כאפען פיש און געהן אויף געיעג פונקט ווי אן אמעריקאנער געבוירענער. (אין אייניגע שטאאטען טאָרען קיין פרעמדע געהן אויף געיעג אָדער פישען).

(ו) ער קען האלטען אירגענד וועלכע פאָזיציאָן, קהל'שע אָדער פירוואטע שטעלען.

(ז) ער קען זיין א געשווארענער אין א געריכט (פון די 12 געשווארענע וואָס געבען ארויס דעם פסק.)

(ח) ער איז בארעכטיגט צו אלע אנדערע פארזיכערונגען, פריוויילעגיען, און פאָרציגע וואָס ווערען געגעבען צו א בירגער דורך דער קאָנסטיטוציאָן פון די פאראייניגטע שטאאטען.

פליכטען פון אַ גוטען בירגער

באנוצט אייער רעכט צו שטימען און שטימט עהרליך און אינטע־ליגענט; דאָס שטימרעכט איז די גרעסטע מתנה וואָס בירגערטום גיט אייך; עס איז דאָס סאַמע הייליגסטע רעכט פון אַ פרייען פאָלק. נעמט אָן אַלס געשוואָרענער פון אַ געריכט, ווען מען פאָדערט אייך אויף צו דעם. טראָגט וואָפען אין צייט פון אַ מלחמה. צאָלט טאַקסעס ניט פרובירענדיג דאָס אויסצומיידען. שפּאָרט געלד רעגעלמעסיג און טוט דיזעס געלט אריין אין געשעפטען צו ברייננגען פּראָדינסטען. ווארפט ניט קיין פּאַפּיר אָדער שמאַטעס אין די גאַסען אָדער פּאָלקס־גערטנער. האַלט די גאַסען און די הייזער וואו איר וואוינט ריין און שעהן. פאָלגט און רעספּעקטירט דאָס געזעץ, די געריכטע און די באאמטע. פאָלגט און רעספּעקטירט די באאמטע פון לאַנד און פון דער שטאאט'ס רע־גירונג. רעספּעקטירט און היט אָפּ די פאָהן. האַלט אויף די רעגירונג און די קאָנסטיטוציאָן פון די פאראייניגטע שטאאטען און פון דעם שטאאט אין וועלכען איר וואוינט. זייט נוצליך און איבערגעבען צו דעם שטעדטעל אָדער שטאָדט, צו דער קליינער געזעלשאַפט צווישען וועלכער איר וואוינט און צו דער גאַנצער נאַציאָן.

געזעצע ווי צו ווערען אַ בירגער

אויב איר זייט שוין איבער אכצען יאָר אַלט און האָט זיך דאָ גע־מאַכט אייער היים, קענט איר אריינגעבען פאר בירגער פּאַפּירען צום אָנגעשטעלטען פון דעם געריכט, וועלכעס גיט ארויס בירגעררעכטע אין דעם קרייז אין וועלכען איר וואוינט.

איר מוזט צו ערשט אריינגעבען פאר די ערשטע פּאַפּירען, אָדער ווי דאָס ווערט אין אַמעריקאַ אָנגערופען אַ „דעקלערעישאַן אוו אינטענ־שאַן". דיזעס מיינט, אַז איר ערקלערט דאָס איר האָט בדעה, און אַז עס איז אייער אבזיכט צו ווערען אַ בירגער פון די פאראייניגטע שטאאַ־טען. דאָס געצאָלט פאר דיזען ערשטען פּאַפּיר איז איין דאָלאַר. בשעת איר גיט אריין פאר דיזען ערשטען פּאַפּיר מעגט איר גאָרניט קענען. איר מוזט ניט קענען אפילו זיך אונטערשרייבען אייער נאָמען.

ניט פריהער ווי צוויי יאָר צייט נאָך דעם אריינגעבען פאר די ערשטע פּאַפּירען, און ניט שפּעטער ווי זיבען יאָר נאָך דעם, קענט איר קומען ארויסנעמען אייערע צווייטע פּאַפּירען, וועלכע זיינען שוין די ריכ־טיגע און לעצטע בירגער פּאַפּירען. אום צו קריגען די צווייטע פּאַפּירען מוזט איר שוין קענען באווייזען דורך עדות פון צוויי אנטשענדיגע בירגער, וועלכע קענען אייך פּערזענליך, אַז איר האָט געוואָהנט לכל הפּחות 1 יאָר אין דעם שטאאט אין וועלכען איר ווערט אַ בירגער; אַז איר האָט אַ

גוטען מאָראלישען כאראקטער, און אז איר וועט בלייבען געטריי דער קאָנסטיטוציאָן און דער רעגירונג.

אום צו קריגען די לעצטע פאפירען מוזט איר קענען ריידען, לעזען און שרייבען ענגליש. פאר די לעצטע בירגער פאפירען מוזט איר באַצאָלען פיר דאָלאר.

אויב איר זייט אָנגעקומען קיין אמעריקא ערשט נאָך דעם 29טען יוני, 1906, מוזט איר פריהער ארייגשיקען א ביטע צו דער ביוראָ פון בירגערשאפט, וואשינגטאָן, ד. ק., זיי זאָלען אייך ארויסגעבען א פאפיר ווען איר זייט אָנגעקומען אהער אין לאנד אריין.

עס זיינען פאראנען נאָך פילע זאכען וואָס מען דארף וויסען ביים ווערען א בירגער, אָבער ווען איר וועט געהן צו דער ריכטיגער פערזאָן וועט איר דאָס לייכט אויסגעפינען. די ריכטיגע פערזאָן דאפיר איז: דער אָנגעשטעלטער פון געריכט, אָדער דער קלוירק פון יונייטעד סטייטס דיסטריקט קאורט, אָדער דער לערער פון אמעריקאניזם, אויב אזעלכער איז פאראנען אין די שולען פון אייער געגענד.

ניינציג טעג נאָך דעם ווי איר האָט אריינגעגעבען א פעטיציע פאר די צווייטע פאפירען, מוזט איר ערשיינען אין געריכט מיט צוויי עדות. אין דער זעלביגער צייט האָבען שוין די רעגירונגס אָנגעשטעלטע אונטער־זוכט צי דאָס וואָס איר האָט אָנגעגעבען אין אייער פעטיציע איז ריכטיג. דארום זייט פאָרזיכטיג ניט צו מאכען קיינע פאלשע באהויפטונגען אין אייער פאפיר. עס איז א פארברעכען געגען געזעץ. דער וואָס עקזאמי־נירט אייך וועט אייך פרעגען פראגעס מכח אונזער רעגירונג און אונזער לאנד. אויב איר געהט דורך דעם עקזאמען, ווערט אייך ערלויבט צו נעמען די שבועה פון טרייהייט צו די פאראייניגטע שטאאטען. דאן זייט איר אַן אמעריקאנער בירגער. איר קריגט א דאָקומענט צו באווייזען אייער בירגערטום (סערטיפיקייט אָוו נעטשוראלאזיישאָן).

ווען איר נעמט די שבועה פון טרייהייט צו אמעריקא מוזט איר זיך אָפזאָגען פון אייער פריהעריגער היים און לאנד. אמעריקא זאָגט, אז ווען איר ווערט אַן אמעריקאנער בירגער דארפט איר געדענקען, אז פון איצטער אָן האָט איר בלויז איין לאנד, און די איינע לאנד איז אמעריקא. אמע־ריקא פאָדערט פון אייך צו געדענקען, אז די פלאַג פון די פאראייניגטע שטאאטען באַשיצט אייך. אירע געזעצען זיינען געמאַכט פאר אייך אזוי גוט ווי פאר די וואָס זיינען דאָ געבוירען געוואָרען. זיי באשיצען אייערע אינטערעסען. דארום פארשפרעכט איר צו רעספעקטירען, צו עהרען, און צו פארטיידיגען די קאָנסטיטוציאָן פון די פאראייניגטע שטאאטען. ליבען די פאָהן וואס באשיצט אייך. אויב איר וועט זיין טריי צום לאנד, וועט אמעריקא זיין צופרידען אייך צו האָבען פאר א בירגער. אויב איר ווילט ניט זיין טריי צו איר, פארלאנגט ניט מ'זאָל אייך מאכען פאר אַן אמע־

ריקאנעם בירגער. אין דעם פאל בעסער קעהרט אייך אום צוריק צו אייער געבורטס־לאנד.

באמערקונג. — אויב איר וואוינט אין קליוולאנד, אָהייאָ, מוזט איר געהן פאר אייערע בירגער פאפירען צו דער סיטיזענס ביוראָ, אָלד קאונטי קאָורט האוז, פּאָבליק סקווער. דאָרטען וועט איר קריגען הילפע און אינפאָרמאציע.

ווי אזוי פרויען ווערען בירגער פון די פאראייניגטע שטאאטען

א נייער געזעץ פאר פרויען בירגער איז געפאסט געוואָרען דעם 22טען סעפּטעמבער, 1922. איצטער קען ניט קיין פרעמדע פרוי ווערען א בירגער בלויז דורך דעם וואָס זי הייראט אן אמעריקאנער בירגער. א פרעמדע פרוי וואָס האָט געהייראט אן אמעריקאנער בירגער שפּעטער ווי דעם 22טען סעפּטעמבער, 1922, וועט בלייבען א „פרעמדע" ביז זי אליין וועט ניט אפּעלירען פאר בירגער פאפירען. פון נאָך דעם 22טען סעפּטעמבער, 1922, ווערט קיין פרוי ניט קיין בירגער דורך דעם וואָס איר מאן נעמט ארויס בירגער פאפירען. זי מוז אליין אפּעלירען פאר דעם. די דאָזיגע פארהייראטע פרויען דארפען ניט האָבען קיינע ערשטע פאפירען. בלויז צווייטע פאפירען זיינען נויטיג פאר זיי. און פאר די צווייטע פאפירען קען א פרוי אפּעלירען ווען זי האָט געוואוינט דאָ אין לאנד בלויז איין יאָר צייט.

א פרוי וואָס איז געוועזען אן אמעריקאנער בירגערין פאר דעם 22טען סעפּטעמבער, 1922, נאָר האָט פארלוירען איר בירגערטום דורכדעם, וואָס זי האָט געהייראט א מאן וואָס איז א בירגער פון אן אנדער לאנד, קען ווידער ווערען א בירגערין פון די פאראייניגטע שטאאטען. א פרוי וואָס הייראט א פרעמדען נאָך יענעם דאטום קען אויך ווערען א בירגערין אין דעם וועג ווי אלע. אין יעדען פאל מוז די פרוי נאָכקומען אלע געזעצע פון בירגערטום. זי מוז אריינגעבען א „דעקלערישאָן אָוו אינטענשאָנס", דאָס איז א פאפּיר אין וועלכען זי ערקלערט, אז זי האָט די אבזיכט צו ווערען א בירגערין פון די פאראייניגטע שטאאטען; זי מוז האָבען גע־וואוינט אין די פאראייניגטע שטאאטען אמווייניגסטענס פינף יאָר, און אין דעם סטייט אין וועלכען זי וויל ווערען די בירגערין דארף זי האָבען געוואוינט ניט ווייניגער ווי איין יאָר צייט. אויב זי איז אהערצו געקומען נאָך דעם 29טען יוני, 1906, מוז זי קריגען א באשטעטיגונג פון איר אָנ־קומען אהערצו. זי מוז קענען ריידען ענגליש; זי מוז קענען מיט איר אייגענער האנד אָנשרייבען איר אייגענעם נאָמען.

א ניט פארהייראטע פרעמדע פרוי קען ווערען אן אמעריקאנער ביר־גערין אויך מיט'ן נאָכקומען די אלע בירגער געזעצע פונקט ווי מענער.

קיין פרוי קען ניט ווערען קיין בירגער, אויב איר מאן האָט צוריקגעצויגען זיין אפּליקאציאָן פאר בירגערטום אום צו פארמיידען מיליטערישע דינסט אין דיזען לאנד בשעת עס איז אָנגעגאנגען די וועלט מלחמה.

א פרויען בירגערין פון די פאראייניגטע שטאאטען קען קיין מאָל ניט פארלירען אירע בירגער־רעכטע סאַידען זי גיט דאָס אויף מיט איר אייגענעם ווילען אין א געריכט פון בירגערטום.

אָבער ווען א פרוי הייראט א פרעמדען וועלכער קען קיין מאָל ניט ווערען קיין בירגער, דאן פארלירט זי איר אייגענע בירגערטום.

א פארהייראטע פרוי וועמענס מאן איז ניט בארעכטיגט ווען־עס־איז צו ווערען א בירגער קען אליין אויך ניט ווערען קיין בירגערין אזוי לאנג ווי זי בלייבט פארהייראט צו דעם מאן.

קיין פרוי וואָס באלאנגט צו אזא ראסע אָדער קאָליר, וואָס קען ניט ווערען קיין בירגער, אָדער וואָס באזיצט אנדערע געזעצליכע פארבאָטען צו בירגערטום, קען ניט ווערען קיין בירגערין פון די פאראייניגטע שטאאטען.

די פאראייניגטע שטאַטען — א קורצע היסטאָריע

ווען קאָלאָמבוס, אן איטאליענער, האָט ענטדעקט אמעריקא, אין יאָר 1492, האָט מען דאן געוואוסט בלויז פון דיזע טיילען פון דער וועלט : אייראָפא, די מערב און דרום זייט פון אזיע, און די צפון טייל פון אמעריקא. דיזע אלע טיילען צוזאמען האָבען פילייכט ניט געהאט קיין באפעלקערונג פון מעהר ווי צוויי הונדערט מיליאָן נפשות. היינט האָבען די פאראייניגטע שטאאטען אליין א באפעלקערונג פון מעהר ווי א העלפט פון דיזער צאָל. דער מיטעלפונקט פון ציוויליזאציאָן איז דאן געווען אין די לענדער מערב פון רוסלאנד, און די שטעדט זיינען געווען זעהר קליינע. אין די מעהרסטע פון דיזע לענדער זיינען דאן די רעגירונגען געווען אין די הענט פון קייזאָרים, קעניגע, און פרינצען. אין אלגעמיין האָבען די פעלקער ניט געהאט קיין האנד ניט אינ'ם מאכען די געזעצע און ניט אינ'ם אויסקלייבען די הערשער.

ווען אמעריקא איז ענטדעקט געוואָרען איז דאָס געווען זעהר שיטערלאך באזעצט פון אינדיאנער. דיזע טייל, וואָס איז דערנאָך באוואוסט געוואָרען אלס די פאראייניגטע שטאאטען איז צוערשט באזעצט און פארנומען געוואָרען פון די שפאניער, ענגלענדער, פראנצויזען און האָלענדער. די ענגלענדער האָבען געמאכט זייער ערשטע קאָלאָניע אין דזשיימסטאון, אין ווירדזשיניא, אין יאָר 1607. זייער צווייטע פערמאנענטע היים האָבען די ענגלענדער געמאכט אין פלימוטה, מעסעטשוסעטס, אין 1620, דורך די פאָטערס פון די „פילגרימען", וועלכע זיינען פריהער אנטלאָפען פון ענגלאנד קיין האָלאנד אום אויסצומיידען רעליגיעזע פארפאָלגונגען. ניט זייענדיג צופרידען מיט זייער סביבה אין האָלאנד, האָבען זיי זיך ארויסגעלאָזען אויף גאָט'ס בארויט אין א קליין שיפעל מיט'ן נאָמען „מ ע י פ ל א ו ר" פון פלימוטה, ענגלאנד. אין א קאלטען דעצעמבער טאָג האָבען זיי געלאנדעט אויף דעם שטיינערנעם ברעג פון נייי ענגלאנד. (די איצטיגע „ניו אינגלאנד סטייטס" פון די פאראייניגטע שטאאטען). עס זיינען דאָרטען ניט געווען קיינע ווייסע מענשען זיי מקבל פנים צו זיין. זיי האָבען געמוזט בויען הילצערנע כאטקעס פאר זייערע פרויען און קינדער. די קומענדע יאָרען האָבען מיט זיך מיטגעבראכט א שווער לעבען פאר די נייע אָנגעקומענע. אָבער זיי האָבען די שוועריגקייטען פון לעבען אָנגענומען באהבה אבי זיי זאָלען קענען דינען זייער גאָט אזוי ווי זייער געוויסען דיקטירט זיי. זיי האָבען געגלויבט, אז גאָט פירט זיי אויפ'ן דרך הישר. דיזער טיפער גלויבען האָט זיי געמאכט שטארק גענוג אריבער צו טראָגען זייערע צרות. אמעריקא וועט שטענדיג עהרען דעם אנדענקען פון די פילגרימען פאָטערס,

ווייל זיי האָבען געבראַכט אהערצו די ליבע פאַר פרייהייט; דערפאַר וואָס זיי האָבען דאָ געליטען אום צו פארזעען די קערנער פון ליבע אין אמעריקא. די ליבע פון פרייהייט האָט געמאכט אמעריקא גרויס און פריי.

לאָמיר שטודירען די אידעע פון פרייהייט וואָס די פילגרימען האָבען געהאט. זיי האָבען געגלויבט, אז די מענשען האָבען די מאכט און דאָס רעכט אליין צו מאכען די געזעצע. זיי האָבען געגלויבט, אז די געזעצע זאָלען געמאכט ווערען פאר'ן אלגעמיינעם וואוילזיין, לטובת הכלל. זיי האָבען געגלויבט ,אז יעדער איינער דארף אויספאָלגען די געזעצע, ווייל דאָס פאָלק אליין האָט זיי געמאכט. אמת'ע פרייהייט רעספעקטירט די רעכטע פון אנדערע. די פילגרימען זיינען געקומען קיין אמעריקא צו האָבען די דאָזיגע פרייהייט. זיי האָבען געליטען אלערליי צרות אָבער זיי זיינען ניט געפאָרען צוריק קיין ענגלאנד, ווייל זיי האָבען ניט געוואָלט פארלירען די דאָזיגע פרייהייט.

די ענגלענדער וואָס זיינען געקומען קיין ווירדזשיניא האָבען אויך געגלויבט אין זעלבסט־רעגירונג. אין יאָר 1619, האָבען זיי אָפּגעהאלטען זייער ערשטע פארטרעטענדע פארזאמלונג אין אמעריקא. יעדער ישוב אין ווירדזשיניא האָט אויסגעקליבען צוויי פארטרעטער. דיזע מענער האָבען געהאלטען א זיצונג אין דזשיימסטאון און געמאכט די געזעצע פאר די קאָלאָניסטען.

הויפּטזעכליך דערפאר, וואָס אירע קאָלאָניסטען זיינען געווען די גרעסטע צאָל, האָט ענגלאנד באפעלקערט די מזרח טייל פון די פאר־איייניגטע שטאאטען. ענגלאנד האָט געהאט דרייצען קאָלאָניעס, וועל־כע האָבען זיך געפונען ביים אטלאנטישען ברעג. דיזע קאָלאָניען זיינען געוואקסען און זיך געפרוכפּערט און געמעהרט פאר הונדערט און פופציג יאָר צייט. דאַן דערפאר וואָס זיי האָבען ניט געהאט קיין פארטרע־טער אין דעם ענגלישען פארלאמענט, וועלכער האָט געמאכט די געזעצע פאר די קאָלאָניען, און דערפאר וואָס קעניג געאָרג דער דריטער האָט מיסברויכט זיין מאכט און געהערשט איבער אמעריקא אזוי ווי איבער ענגלאנד ווי אן אוטאָקראַט, א „סאמאָדערזשאַוועץ“, האָבען די קאָלאָ־ניסטען רעוואָלטירט. און די מלחמה פאר דער אמעריקאנער רעוואָלוציאָן האָט זיך אָנגעפאנגען אין יאָר 1775. זיבען לאנגע און ביטערע יאָרען האָבען די קאָלאָניסטען געקעמפט אונטער דער פירערשאפט פון דעם גרויסען און נאָבעלען דזשאָרדזש וואשינגטאָן, „דער פאָטער פון זיין לאנד“. צו הילפע איז געקומען לאפאַיעט און ראָשעמבאו, די צוויי פראנצויזען, מיט פילע סאָלדאטען און א פראנצויזישע פלאָטע, באראָן שטובען, א דייטש, און קאסשיושקא, א פאָליאק. נאָך דעם ווי די מלחמה איז אָנגעגאנגען א יאָר צייט, האָבען די קאָלאָניסטען זיך ערקלערט פאר פריי און אומאפּהענגיג פון ענגלאנד. דאָס האָט פאסירט דעם 4־טען יולי,

1776, א טאָג וועלכער ווערט געפייערט אלס דער נאציאָנאַלער געבורטס־טאָג זייט דאַן עד היום הזה.

דער דאָקומענט וואָס ענטהאלט די פרייהייטס ערקלערונג הייסט די „דעקלערייזשאָן אָוו אינדעפּענדענס". דיזע פרייהייטס ערקלערונג, וועלכע עקזיסטירט נאָך איצטער ווערט שטאַרק אָפּגעהיט אין וואשינגטאָן, ד. ק., זאָגט, אז אלע מענשען זיינען באשאפען געוואָרען מיט געוויסע רעכטע וואָס קיינער קאָן ביי זיי ניט צונעמען; אז צווישען דיזע רעכטע זיינען די רעכטע צו לעבען, צו פרייהייט און צו זוכען גליק, און אז „אום צו ערהייכען דיזע רעכטע ווערען רעגירונגען איינגעשטעלט צווישען מענשען, קריגענדיג זייער רעכט צו הערשען בלויז מיט דער צושטימונג פון די באהערשטע".

פרייהייט איז ענדליך געוואונען געוואָרען פון ענגלאנד און פרידען איז איינגעשטעלט געוואָרען אין יאָר 1783, און אין יאָר 1788 איז וואשינגטאָן ערוועהלט געוואָרען אלס ערשטער פרעזידענט פון די פאראייניגטע שטאאטען. אין יאָר 1787 האָט דיזע נאציאָן באשטעהענד דאַן פון דרייצעהן באזונדערע קאָלאָניעס, פאָרמירט „א מעהר פאָלקאָמענע פאראייניגונג" אונטער דער קאָנסטיטוציאָן פון די פאראייניגטע שטאאטען, וועלכע איז געשריבען געוואָרען פון פארטרעטער פון די פארשידענע שטאאטען, און וועלכע איז ענדליך אָנגענומען געוואָרען פון זיי אלע.

די רעגירונג פון די פאראייניגטע שטאאטען — פעדעראלע רעגירונג

אין דער צייט פון דער רעוואָלוציאָנערער מלחמה האָבען די דרייצען באזונדערע און זעלבסט־הערשענדע קאָלאָניעס זיך פארבונדען צוזאמען מיט א מין סאָרט פּראָטאָקאָל וואָס זיי האָבען אָנגערופען „אַר־טיקלען פון קאָנפעדעראציאָן". דיזע ארטיקלען זיינען גאָר אין גיכען אויסגעפונען געוואָרען צו זיין ניט אין גאנצען צופרידענשטעלענד און „אום צו פאָרמירען א מעהר פאָלקאָמענע פאראייניגונג, עטאַבלירען גערעכטיגקייט, פארזיכערען פרידען אין דער היים, זאָרגען פאר דער אלגעמיינער באשיצונג, פארבעסערען דעם אלגעמיינעם וואוילזיין און פארזיכערען די ברכות פון פרייהייט" האָבען די איינוואוינער פון די פאראייניגטע שטאאטען געגרינדעט א נאציאָן דורך דעם אָננעמען די קאָנסטיטוציאָן. אין דיזען קאָנסטיטוציאָן האָבען די באזונדערע שטאאטען איבערגעגעבען צו דער רעגירונג פון דער גאנצער מלוכה גע־וויסע רעכטע אלס באזונדערע הערשאפטען.

דיזע קאָנסטיטוציאָן איז דער הויפט געזעץ פונ'ם לאנד, צו וועלכען אלע אנדערע געזעצע זיינען אונטערוואָרפען. עס גיט צו דער פעדעראלער רעגירונג, (דאָס הייסט די רעגירונג פון גאנצען לאנד) דאָס אויסשליס־

ליכע רעכט צו פארהאנדלען מיט אנדערע רעגירונגען, דאָס רעכט צו ערקלערען מלחמה אָדער שליסען פרידען. און די פולע מאַכט איבער דער ארמעע און דער פלאָטע. עס גיט דאָס רעכט דער פעדעראלער רעגירונג ארויפצולעגען און אויפמאָנען שטייערען און טאַקסעס און צו זאָרגען פאר דער אלגעמיינער פארטיידיגונג פון לאנד. עס רעגולירט דעם האַנדעל צווישען די באזונדערע שטאאטען און מיט פרעמדע לענדער. עס מאַכט געזעצע בנוגע אימיגראציאָן און בירגערשאפט. עס קאָנטראָלירט די פּאָטשט, מאַכט געלט־מטבעות, דרוקט פּאַפּיר געלט, און באשטראָפט פאר'ן מאַכען פאַלשע געלטער. עס גיט ארויס רעכטע אויף נייע ענטדעקונגען אָדער פארפאסונגען, און באַשטימט סטאַנדארדס פאר וואָגען און מאָסען. דיזע זיינען איניגע פון די רעכטע וואָס די באזונדערע שטאאטען האָבען פון זיך אליין אוועקגעגעבען צו דער פעדעראלער רעגירונג, די רעגירונג פון די פאראייניגטע שטאאטען. אויסער דיזען היט די קאָנסטיטוציאָן די פערזענליכע רעכט פון יחידים — זייער רעכט צו לעבען, פרייהייט און פריוואטעס אייגענטום; זייער רעכט צו רעדע־פרייהייט און פרייהייט פון פארזאמלונג. קיין שום געזעץ קאָן ניט פארפאסט ווערען ביי די פאראייניגטע שטאאטען, אָדער ביי קיין איינצעלנעם שטאאט, וואָס זאָל דיזע רעכטע אוועקנעמען ביי אימיצען. אויף דיזען אָרט איז די קאָנסטיטוציאָן דער שומר פון אייער זיכערהייט און גליק.

די מאַכט פון דער פעדעראלער רעגירונג איז ווי די מאַכט פון יעדען באזונדערען שטאאט, צוטיילט אין דריי טיילען: — לעגיסלאטיווע, עקזעקוטיווע, און דזשודישיאל.

1) די לעגיסלאטיווע אפּטיילונג ווערט אָנגערופען דער קאָנגרעס, און מאַכט אלע געזעצע פון לאנד. דער קאָנגרעס אליין איז צוטיילט אויף צוויי הייזער: דער סענאט, אָדער דאָס העכערע הויז פון קאָנגרעס, און דאָס רעפּרעזענטאנטען הויז, אָדער דאָס נידעריגערע הויז פון קאָנגרעס. צוויי סענאַטאָרען ווערען געשיקט פון יעדען שטאאט און ווערען אויס־געקליבען אויף זעקס יאָר צייט. קאָנגרעסלייטע ווערען שוין אויסגיקלי־בען פון קלענערע פלעצער לויט דער צאָל פון באפעלקערונג, און בלייבען אין אַמט בלויז צוויי יאָר צייט.

2) דער הויפּט עקזעקוטיוו, דאָס הייסט דורכפירער פון די געזעצע, איז דער פרעזידענט פון לאנד. ער ווערט אויסגעקליבען אלע פיר יאָר, פון וועהלער (עלעקטאָרס), וועלכע ווערען אויסגעקליבען פון פאָלק. עס איז זיין פליכט צו זעהן, אז די געזעצע פון לאנד זאָלען ווערען ריכטיג דורכגעפירט. ער שטעלט אָן צען מיטגלידער פון זיין קאַבינעט. די קאַבינעט מיטגלידער, אָדער ווי מען רופט זיי אין אנדערע לענדער: מיניסטאָרען, נעמען איבער די פירונגען פון פארשידענע אפּטיילונגען אָדער דעפּארטאמענטען פון דער רעגירונג און זעהן, אז די ארבייט זאָל

ריכטיג דורכגעפירט ווערען. דיזע דעפּאַרטאַמענטען זיינען: „דעפּאַרט־מענט אָוו סטייט", דאָס איז דער דעפּאַרטמענט פון אויסערליכע אנגעלעגענהייטען; טרעזשורי דעפּאַרטמענט, דאָס איז די פינאַנץ אפּ־טיילונג; קריגס דעפּאַרטמענט, דער דעפּאַרטמענט וואָס פאַרוואַלטעט די גאַנצע אַרמעע, קרעפּאָסטען, אמוניציאָן און אַלע אַנדערע זאַכען וואָס האָבען א שייכות מיט מלחמה; יוסטיץ דעפּאַרטמענט, דאָס איז די געזעצליכע אפּטיילונג; די פּאָטשט אפּטיילונג; די פלאָטען אפּטיילונג; דער דעפּאַרטמענט פון אינערליכע אנגעלעגענהייטען; דעפּאַרטמענט פון אגריקולטור; דעפּאַרטמענט פון האנדעל און דעפּאַרטמענט פון אַרבייט. דער פּרעזידענט רעקאָמענדירט צום קאָנגרעס געוויסע געזעצע און האָט דאָס רעכט אונטערצושרייבען אָדער צוריקווייזען געזעצע וואָס דער קאָנגרעס נעמט אָן. דער פּרעזידענט אונטערהאַנדעלט אפּמאַכונגען מיט אַנדערע לענדער, אָבער דיזע מוזען קריגען די הסכמה פון דעם סענאַט.

3) די יורידישע מאַכט פון די פאראייניגטע שטאאטען ליגט אין איין הויפּט געריכט, אָדער ווי מען רופט עס ביי אונז „סופרים קאורט", און דריי רייהעס פון נידעריגערע געריכטען. דער סופרים קאורט היט די קאָנסטיטוציאָן ביי זיינע ענטשיידונגען איבער געזעצע וואָס ווערען אָנגענומען ביים קאָנגרעס אָדער ביי אירגענד וועלכען שטאאט צו זיי זיינען ניט געגען דער קאָנסטיטוציאָן, אָדער געגען עפּעס א פּונקט פון דער קאָנסטיטוציאָן. אין דעם זעלביגען וועג פּאַסט ער אויך אויף אויף די אָפּמאַכונגען פון אונזער לאַנד מיט אַנדערע לענדער.

שטאאט רעגירונגען

ווען די דרייצען קאָלאָניעס האָבען ערקלערט זייער אומאפּהענגיגקייט פון ענגלאַנד, אין יאָר 1776, זיינען זיי געוואָרען אומאפּהענגיגע שטאאטען, דאָס הייסט יעדער שטאאט איז זיך געווען בעל הבית פאַר זיך. ווערענד אייניגע שטאאטען האָבען פאַר א לענגערער צייט אָנגע־האַלטען זייערע רעגירונגען אונטער דעם ענגלישען טשאַרטער (א רעכטס פּאַפּיר, א פּאַטענט). האָבען אַנדערע שטאאטען פאָרמירט רעגירונגען אונטער קאָנסטיטוציאָנען וואָס דאָס פאָלק האָט אליין אָנגענומען. אַלע דיזע שטאאטען, אויך די וואָס זיינען שפּעטער אריינגענומען געוואָרען אינ'ם בונד, האָבען קאָנסטיטוציאָנען וואָס זייערע באַפעלקערונגען האָבען אָנגענומען. און וועלכע צוטיילען אויך זייערע שטאאטס רעגי־רונגען אין דריי אפּטיילונגען: לעגיסלאַטיווע, עקזעקוטיווע, און דזשודישיאל.

די שטאאטס לעגיסלאַטורען מאַכען די שטאאטס געזעצע. יעדער לע־גיסלאַטור איז צוטיילט אויף צוויי טיילען, וועלכע ווערען געוועהנליך אָנגערופען סענאַט און אסעמבלי. די מיטגלידער פון דיזע געזעצגעבענדע

קערפערשאפטען ווערען אויסגעקליבען פון פאלק דירעקט, און די צייט אויף וועלכער זיי ווערען אויסגעקליבען איז פארשידען. די עקזעקוטיווע אפטיילונג זעהט, אז די געזעצע וואס ווערען אָנגענומען פון לעגיסלאטור, זאָלען אריינגעטראָגען ווערען אין קראפט, זיי זאָלען אויסגעפאָלגט ווערען. דער הויפט עקזעקוטיוו פון שטאאט, דער גאָווערנאָר, אָדער גובערנאטאָר, ווערט אויסגעקליבען פון פאָלק פאר טערמינען וואָס זיינען פארשידען, פון איין ביז פיר יאָר. ער האָט אונטער זיך פארשידענע אפטיילונגען וואָס היטען די געזעצע אויף באזונדערע געביטען.

די דזשודישיאל (גערעכטיגקייטס) אפטיילונג פון דעם שטאאט באַשטעהט פון שטאאטס געריכטען, וועלכע אורטיילען איבער אלעס וואָס קומט פאר זיי. דיזע געריכטען זיינען פארשידענע אין זייערע נעמען לויט די משפטים וואָס קומט פאָר פאר זיי. עס זיינען פאראַנען געריכטען אין שטאאטען וואָס האנדלען נאָר מיט קרימינאלע פארברעכען און אנדערע וואָס האָבען צו טאָן מיט ציווילע. עס זיינען אויך פאראנען העכערע געריכטען צו וועלכע מענשען קענען אפעלירען.

אום צו געבען די איינוואוינער א מעגליכקייט זיך אליין צו רעגירען אין לאָקאלע פראגען, דאָס הייסט אום צו געבען דעם עולם וואָס א גרעסערע מאָס פון לאָקאלע אוטאָנאָמיע, ווערט דער שטאאט אליין אויך צוטיילט אויף קלענערע אפטיילונגען אָדער דיוויזיאָנען:

די בירגער פון די „קאונטיעס" (קרייזען, אָדער אָיעזדען) ערוועהלען זייערע אייגענע באאמטע צו פארוואלטען די געשעפטען פון דער קאונטי. עס זיינען פאראנען איבער 3,000 קאונטיס אין די פאראייניגטע שטאאטען. זיי זיינען פארשידען אין שטח. בריסטאָל קאונטי האלט 25 קוואדראטנע מייל און קאָסטער קאונטי, מאָנטאנא, פארנעמט א שטח פון 20,175 קוואדראטנע מייל. די קאונטי בויט און האלט אָן דאָס פארריכטען פון בריקען און קהל'שע וועגען. עס האלט אויף דער קאונטי'ס הויז פאר אָרימע לייט. די קאונטי האלט אויף דעם פרידען און אָרדנונג און ארעסטירט און באשטראָפט פארפארברעכענס, אזוי ווי דער סטייט. אייניגע קאונטיס טוען אויך אנדערע זאכען. די רעגירונגען פון די קאונטיעס שפילען איבערהויפט א גרויסע ראָלע אין דער סאוטה און אין דער וועסט.

די רעגירונגען פון שטעדט און שטעדלאך זיינען אנדערע פאָרמען פון לאָקאלע רעגירונגען. אין ניו ענגלאנד איז שטאָדטישע פארוואלטונג ענטוויקעלט געוואָרען פון די סאמע ערשטע קאָלאָניסטען. זיי האָבען געוואוינט אין קליינע, געדיכטע ישוב'ן. בירגער וואָס שטימען אין שטאָדטישע וואלען פארוואלטען די שטאָדטישע געשעפטען. זיי פארוואלטען די שולען, די געזונטהייטס דעפארטאמענטען, די אפטיילונג וואָס פאסט אויף אויף די גאסען, און דאָס אויפהאלטען דעם פרידען. זיי קלייבען אויס די מענשען וואָס זיי ווילען צו פארטרעטען זיי אין דער

געזעצגעבענדער קערפערשאפט פון סטייט (אסעמבלי). יעדער מאַן אָדער פרוי זאָל זיין שטאָלץ מיט דעם באוואוסטזיין, אז ער אָדער זי האָט א חלק אין דער רעגירונג פון זיין געזעלשאפט. יעדער איינציגער זאָל זעהן זיך מאכען פאסענד צו נעמען אן עהרליכען אקטיוועז אנטייל אין דער פארוואלטונג פון זיין שטאָדט אָדער שטעדטעל.

די אימיגראציאָנס געזעצע

די פאראייניגטע שטאאטען האָבען אויסגעשטרעקט א ווילקאָמענע האַנט צו די איירָאָפּעאישע ראסען, אָבער ניט צו אלע מענשען פון דיזע ראסען. עס איז די פליכט פון א רעגירונג, אז עס זאָל זיך אליין אָפּהיטען און זאָל פארהיטען זיין פאָרמע פון רעגירונג. די רעגירונג פון די פאראייניגטע שטאאטען איז געגרינדעט און אויפגעבויט געוואָרען ביי די וואָס האָבען געקעמפט פאר דעם. די געזעצע זיינען געמאַכט געוואָרען פון פארטרעטער וואָס זיינען אויסגעקליבען געוואָרען פון די בירגער. עס זיינען דארום ניט ווילקאָמען דיזע לייטע, וואָס ווילען דיזען סאָרט רעגירונג אומוואַרפען און פאַרניכטען די פרייהייטען, צופרידענהייטען און וואוילזיין וואָס דיזע רעגירונג זוכט צו פארזיכערען יעדען.

די פאראייניגטע שטאאטען און יעדער באזונדער שטאאט, האָבען געזעצע וואָס זוכען צו באַשטראָפען די וואָס ווילען שטירצען די רעגירונג און פאַרניכטען דעם פרידען און פרייהייט וואָס איז דאָ איינגעפירט געוואָרען פאר די וואָס וואוינען דאָ. די אימיגראציאָנס געזעצען באַשטימען, אז מען זאָל ניט אריינלאָזען, און אויב מען איז שוין אריין אין לאַנד זאָל מען קענען ארויסשיקען צו יעדער צייט, —

„אַנאַרכיסטען, אָדער פערזאָנען וואָס גלויבען אָדער אגיטירען דאָס אומשטירצען דורך מאַכט אָדער גוואלט די רעגירונג פון די פאראייניגטע שטאאטען, אָדער פון אלע פאָרמען פון געזעץ, אָדער וועלכע גלויבען ניט אין אָדער זיינען געגען אָרגאַניזירטער רעגירונג, אָדער וועלכע פריידיגען די היגריכטונג פון אָפּיציעלע מענשען, אָדער וועלכע לערנען אָדער פריידיגען די פארניכטונג פון אייגענטום; פערזאָנען וואָס זיינען מיטגלידער אָדער זיינען פארבונדען מיט אָרגאַניזאציאָנען וואָס גלויבען אָדער לערנען געגנערשאַפט צו אָרגאַניזירטער רעגירונג, אָדער וועלכע פארטיידיגען אָדער פריידיגען די פליכט, נויטווענדיגקייט אָדער יושר'דיגקייט פאר אומגעזעצליכען טויטען פון מענשען וואָס האלטען עמטער, סאָי איינינגע ספּעציאלע אָדער באאמטע אין אלגעמיין ,פון דער רעגירונג פון די פאראייניגטע שטאאטען, אָדער אירגענד וועלכער אָרגאַניזירטער רעגירונג, בלויז דערפאר וואָס זיי זיינען באאמטע פון אן אָפּיציעלער כאראקטער, אָדער וועלכע פארטיידיגען אָדער לערנען אומגעזעצליך צו פארניכטען אייגענטום".

די אימיגראציאָנס געזעצע זיינען פארפאסט טיילווייז מיט דער אבזיכט צו באשיצען די צופרידענהייט און דעם וואוילזיין און דעם מאָראלען צוזאמענלעבען פון די וואָס וואוינען דאָ. זיי ווילען ניט האָבען מיט זיך די, וואָס קומען אהער פאר אונמאָראלישע צוועקען, אָדער די וואָס לעבען פון געלטער וואָס קומען פון אונמאָראלישע אויפפירונג. זיי שליסען אויס אידיאָטען, חסר דעה'ניקעס, משוגעים, פראָפעסיאָנעלע בעטלער, באָסיאַקעס און שנאָרער. זיי שליסען אויס אלע די, וואָס וועלען העכסט ווארשיינליך מוזען געהאלטען ווערען און מפרנס ווערען אין קהל'שע אנשטאלטען אויף די קאָסטען פון דער געזעלשאפט, אזעלכע ווי משוגעים, שכורים און די וועלכע וועלען פאלען צו לאַסט אנדערע. אום אויך צו באשיצען דעם געזונטהייטס צושטאנד פון דעם פאָלק, ווערען אויך אויסגעשלאָסען מענשען וואָס האָבען טובערקולאָזישע קראנק־הייטען (טשעכאָטקע), אָדער אנדערע אנשטעקענדע קראנקהייטען. אום צו באשיצען די פאמיליען באציהונגען, ווערען אויסגעשלאָסען פּאָליגאַ־מיסטען (דאָס הייסט, אזעלכע וואָס האָבען מעהר ווי איין ווייב.), אָדער פּערזאָנען וואָס פראקטיצירען, גלויבען אָדער פארטיידיגען אָדער פריידינגען דאָס לעבען מיט מעהר ווי איין מאַן, אָדער מעהר ווי איין ווייב, צו דער־זעלבער צייט. עס ווערען אויסגעשלאָסען פארברעכען. און אום צו באַ־שיצען די ארבייטער פון לאַנד, לאָזט מען אויך ניט אריין אזעלכע וואָס קומען אהערצו ארבייטען פאר איינעם וואָס האָט זיי שוין פון פריהער באשטעלט. (דאָס ווערט אָנגערופען „קאָנטראַקט ארבייטער”, דאָס הייסט, אזעלכע וואָס האָבען פון פריהער געמאַכט מיט אימיצען אַ קאָנטראקט, אז ווען זיי וועלען קומען קיין אמעריקא, זאָלען זיי ארבייטען פאר איהם . אזעלכע „„קאָנטראקט ארבייטער” לאָזט מען ניט אריין קיין אמעריקא.)

אלע פרעמדע וואָס ווערען אריינגעלאָזען קיין אמעריקא ווערען אזוי אריינגעלאָזען, אז זיי שטעהען אויף פּראָבע. אויב עס צייגט זיך ארויס, דאָס זיי זיינען אומגעזעצליך אריינגעקומען, קאָן מען זיי צוריק שיקען צו דעם לאַנד פון וועלכען זיי זיינען געקומען.

אמעריקאנער בירגערשאפט איז אַ צו גרויסע עהרע צו ווערען אוועקגעגעבען אזוי לייכט צו יעדען איינציגען וואָס וויל אהערצו קומען. אמעריקא איז צופרידען אייך אריינצונעמען אין איהר לאַנד, אויב איהר זייט געזונט אין קערפּער און אין מוח ; אויב איהר האָט אַ גוטען כאַ־ראקטער, אויב איהר זייט עהרליך, שפּאָרזאם, און מאָראליש ; אויב איהר קומט אהערצו מיט'ן געדאנק דאָ צו בלייבען און בויען דאָ אייער היים, און ווערען אַ בירגער פון לאנד. עס איז אייער פליכט צו זעהן איהר זאָלט פּארדינען צו ווערען אַ בירגער פון לאַנד דורך דעם, וואָס איהר וועט זיך אויסלערנען די אמעריקאנער פירונג און וועגען פון לעבען און די פולע באדייטונג צו זיין אַ גוטער אמעריקאנער בירגער. בירגער־

שאפט האָט זיך זיינע פליכטען אזוי גוט ווי זיינע פריווילעגיען. יעדער דארף זעהן ער זאָל נאָכקומען אלע פליכטען אלס באלוינונג פאר די מעגליכקייטען וואָס אמעריקא גיט אייך. אויב איר וועט דיזעס טאָן, וועט איר זיין ווילקאָמען און וועט ווערען רעספעקטירט.

די אמעריקאנער פאָהן, אָדער פלאַג

איין פלאג, איין לאַנד, איין גאָט איבער אונז אַלע

אלע ציוויליזירטע לענדער האָבען עמבלעמען, פאָהנען אָדער פלאגס וואָס שטעלען מיט זיך פאָר זייערע לענדער. ווען מיר קוקען אויף א פלאג, טראַכטען מיר וועגען דער רעגירונג פון דעם לאַנד. מיר טראַכטען וועגען דעם לאַנד׳ס געשיכטע. מיר ווייסען, אז דאָס שטעלט מיט זיך פאָר די פרינציפען פון יענעם לאַנד. אויב די פרינציפען זיינען שעהנע פארעהרען מיר די פלאג. די פלאג פון א נאציאָן שטעלט מיט זיך פאָר יעדע פערזאָן פון דער נאציאָן וואָס ליבט און ארבייט פאר דער פלאג. מיט אונזער ארבייט און מיט אונזער ליבע העלפען מיר מיט צו מאַכען אונזער לאַנד גרויס און גוט.

די אָריגינאַלע אַמעריקאנער פאָהן, אָדער פלאג, איז אָנגענומען געוואָרען פון אמעריקאנעם „קאָנטינענטאלען קאָנגרעס" דעם 14־טען יוני, 1777. עס האָט געהאט דרייצען ווייסע שטערען אין א בלויען פעלד כנגד די דרייצען שטאאטען וואָס האָבען דאמאָלסט צוזאמענגעשטעלט די פאראייניגטע שטאאטען. אויך האָט די פלאג פאר דערזעלביגער אורזאכע געהאט דרייצען ווייסע און רויטע פאסען. די איצטיגע אמעריקאנער פלאג האָט 48 ווייסע שטערען אין דעם בלויען פעלד, צו רעפרעזענטירען די 48 סטייטס. די דרייצען רויטע און ווייסע פאסען שטעהן נאָך אלץ פאר די ערשטע דרייצען סטייטס. אַכט מאָל איז שוין די „שטערען און פאסען" (די אמעריקאַנער פלאג ווערט אָפט אָנגערופען „די שטערען און פאסען" אויף ענגליש „סטאַרס ענד סטראַיפּס") געפלויגען טריאומפירענד אין גערעכטע מלחמות — זיבען מאָל געגען א פרעמדען שונא און איין מאָל אין א מלחמה צווישען די אייגענע שטאַאטען. אין יעדען קאמף האָט זי פארטיידיגט די נאַציאָנאַלע עהרע. היינט שוועבט דיזע פאָהן איבער א גרויסארטיגער מדינה פון 3,690,320 קוואדראטנע מייל. עס באשיצט 118,000,000 מיליאָנען נפשות.

די דאָזיגע פאָהן שטעלט מיט זיך פאָר פרייהייט, גערעכטיגקייט, און גלייכהייט פון געלעגענהייטען און מעגליכקייטען פאר יעדען מאן, פרוי און קינד. זי ווערט אָנגערופען „סטאַר ספּענגלד בענער". זי ווערט אויך אָנגערופען די „סטארס ענד סטראַיפּס". אלס א צייכען פון פרייהייט שוועבט זי איבער יעדער קהל׳שער געביידע אין לאַנד.

נעזעצע בנוגע דער פלאַג

עס זיינען פאראן געזעצע וואָס באשיצען די פלאַג געגען אומוויסענדען און פארדאָרבענעם אומכבוד. די דאָזיגע געזעצע באַשטראָפען די וואָס צוקאַליעטשען, טרעטען מיט די פיס, פארדארבען אָדער באליידיגען די אמעריקאנער פלאַג. איר זאָלט קיינעם ניט ערלויבען זיך צו באנעמען גראָב אָדער אָהן דרך ארץ מיט וואָרט אָדער טאַט צו דער פאָהן פון די פאראייניגטע שטאאטען פון אמעריקא.

אין אייניגע שטאאטען איז אויך פאראן געזעצע געגען צוטשעפּען עפּעס, אויפצושרייבען, אָפּצודרוקען אָדער אויסנעהען עפּעס אויף דער פלאַג.

עס איז געגען געזעץ אין פילע שטעדט צו באנוצען די פלאַג אויף עפּעס צו אדווערטייזען, אנאָנסירען אָדער באַקאַנט צו מאכען.

עס איז געגען די געזעצע צו באנוצען די אמעריקאנער פלאַג אלס א שילד (טרייד־מארק) אָדער אלס א טייל פון א שילד.

די געזעצע זאָגען, אז די פלאַג זאָל ווערען ארויסגעהאנגען פון פאָרענט אויף שול געביידען. די קינדערלאך וואָס געהען אין שולע ווערען גע־לערענט די באהאנדלונג און געשיכטע פון דער פלאַג. זיי ווערען געלערנט צו עהרען און אכטען און ליבען זי. אין אייניגע שטאאטען ווערט אָב־געגעבען כבוד צו דער פלאַג יעדען טאָג.

„פאָהן טאָג" (פלעג דעי), יוני דעם 14־טען, ווערט געפייערט אלס מנהג אין אלע שטאאטען. עס איז געוואָרען א נאציאָנאַלער יום טוב. פּאטריאָטישע צערעמאָניעס ווערען געהאלטען אין די שולען דעם „פאָהן טאג" אום צו לערנען די שילער בנוגע דער פלאַג. אין דעם טאָג לערנט מען זיי פאר וואָס זיי זאָלען זי ליבען און פארטיידיגען געגען אלע שונאים, מיט זייערע לעבענס אויב עס איז נויטיג.

אמעריקא איז באזעצט געוואָרען פון מענשען וואָס האָבען ליב פרייהייט. אמעריקא ערוואַרטעט פון די וואָס קומען אהערצו צו ליבען און צו פארעהרען און פארטיידיגען די פלאַג וואָס באשיצט זיי. עס איז דער עמבלעם פון א פרייען פאָלק.

רעגולאציאָנען ווי צו באַנוצען די אמעריקאַנער פלאַג — ווי צו רעספּעקטירען זי — ווי צו ארויסשטעלען זי.

(באזירט אויף די פלאַג געזעצע אָנגענומען ביי דער פלאַג קאָנווענציאָן, יוני 14, 1923)

די אמעריקאנער פלאַג איז דער סימבאל פון אונזער לאנד. זי דאַרף ווערען רעספּעקטירט פון יעדער מאן, פרוי און קינד, סאי אמעריקאנער אָדער פרעמדע. מענער זיינען געשטאָרבען פאר איר; פרויען האָבען

מקריב געווען אַלץ וואָס זיי איז ליב און טייער אום די פלאַג זאָל פלאַטערן איבער אַ פרייען פּאָלק.

1. ווען זי ווערט נישט באַנוצט, זאָל די פלאַג זיין נעט פאַרוויקעלט. זי זאָל אוועקגעשטעלט ווערען אין אַ זיכערען פּלאַץ וואו קיין זאַך וועט ניט געוואָרפען ווערען אויף איהר און זי וועט ניט פאַרשמירט ווערען. מ'זאָל זי קיינמאָל נישט באַהאַנדלען אומפאָרזיכטיג. מ'זאָל זי ניט לאָזען זיך וואַלגערען אויבען אויף. ווען מ'טראָגט די פלאַג אָדער מ'ציהט זי אַרויף, טאָר מען ניט דערלאָזען זי זאָל אָנרירען די ערד, אָדער די פּאָדלאָגע, אָדער די דעק. זי טאָר ניט ווערען געלאָזען זיך נאָכשלעפּען אין וואַסער. זי טאָר ניט ווערען אַרויפגעצויגען אָדער אַרונטערגעלאָזען דורך אירגענד וועלכער מעכאַנישער מאַכענאַציע, נאָר מיט די הענט.

2. די פלאַג מעג ווערען אַרויסגעשטעלט בלויז פון זון אויפגאַנג ביז זון אונטערגאַנג. זי זאָל ווערען אַרויסגעשטעלט אין אַלע נאַציאָנאַלע אָדער שטאַאטס יום־טובים, און אַלע היסטאָרישע אָדער ספּעציאַלע געשעהענישען. זי זאָל אַלע מאָל אַרויסגעשטעלט ווערען אין לינקאָלנ'ס געבורטסטאָג, פעברואַר 12־טען; וואַשינגטאָנ'ס געבורטס טאָג, פעברואַר 22־טען; מעמאָריאַל דעי(אַנדענקונגס טאָג) מאַי 30־טען; פלאַג טאָג, יוני 14־טען; באַפרייאונגס טאָג, יולי 4־טען; קאָנסטיטוציאָנס טאָג, סעפּטעמבער 17־טען; און ענטוואַפנונגס טאָג, נאָוועמבער 11־טען.

3. ווען די פּאָהן ווערט אַרויסגעהאָנגען אויף אַ שטעקען אָדער מאַסט, זאָל זי ווערען אַרויפגעצויגען ביז גאָר אויבען, און דאָס בלויע פעלד מיט די ווייסע שטערען זאָל זיין פון אויבען. עס איז אַ צייכען פון קהל'שען טרויער ווען די פלאַג איז בלויז אויף האַלבען מאַסט; עס איז אַ צייכען פון גרויסען אומגליק ווען די פלאַג איז איבערגעקערט. קלובען אָדער חברות מעגען אַרויסהענגען די פלאַג אויף האַלב מאַסט אום אויסצודריקען טרויער ווען זייערער אַ מיטגליד שטאַרבט.

4. אין שטעלען די פלאַג אויף האַלבען מאַסט, אָדער האַלבען שטעקען, זאָל זי אַלעמאָל ווערען אַרויפגעצויגען ביז דעם סאַמען אויבען אָדער שפּיץ, און דערנאָך אַרונטערגעלאָזט ביז אַ העלפט פון דעם שטאַנג. פּונקט אַזוי ווען מ'וויל די פלאַג אינגאַנצען אַרונטערלאָזען פון אַ האַלבען שטאַנג, דאַרף מען זי פריהער אַרויף ציהען ביז דעם סאַמע שפּיץ און דערנאָך אין גאַנצען אַרונטערלאָזען. אין „מעמאָריאַל דעי“, דעם 30טען מאַי, זאָל די פלאַג זיין אויף האַלבען מאַסט דעם ערשטען האַלבען טאָג און אויף דעם גאַנצען מאַסט דעם אַנדערען האַלבען טאָג.

5. ווען די אַמעריקאַנער פּאָהן ווערט געטראָגען אין פּאַראַד אָדער פּראָצעסיע צוזאַמען מיט אַן אַנדער פּאָהן אָדער פּאָהנען, זאָל די פלאַג פון די פאראייניגטע שטאַאטען פאַרנעהמען דעם עהרען פּלאַץ אין דער רעכטער זייט פון פּאַראַד. „די רעכטע זייט“ איז דער ברעג פון פּאַראַד צו דער רעכטער האַנט ווי מען געהט פאָרווערטס. אויב עס איז דאָ אַ

גאַנצע רייהע פון אנדערע פאָהנען, מעג די אמעריקאנער פאָהן זיין אין דערמיט פון דער ערשטער רייהע.

6. ווען די פלאַג ווערט ארויסגעשטעלט צוזאמען מיט אנדערע אויף איבערגעלעגטע שטאַנגען, זאָל די פלאַג פון די פאראייניגטע שטאַטען זיין רעכטס פון זיך אליין, צו דער לינקער האַנד פון דעם באָבאַכטער. דער שטאַנג פון דער אמעריקאנער פאָהן זאָל זיין איבער דער אַנדערער אָדער אנדערע פאָהנען.

7. ווען א סך פארשידענע פאָהנען ווערען ארויסגעשטעלט אין א גרופע, זאָל די פלאַג פון די פאראייניגטע שטאַטען זיין אין דערמיט און ארויסגעשטעלט העכער פון אלע אנדערע. ווען פארשידענע פלאַגס ווערען אויסגעשטעלט אין א רייהע וואָס מ'קען נאָר זעהן פון פאָרענט, זאָל די אַמעריקאַנער פלאַג זיין אין דער רעכטער האַנד פון דער רייהע, פונקט אזוי ווי אין אַ פּאַראַד.

8. ווען פאָהנען פון שטאַטען, שטעדט, קלובען אָדער אָרגאניזאַציעס פלאַטערען פון דעם זעלבען מאַסט אָדער שטאַנג מיט דער פלאַג פון די פאראייניגטע שטאַטען, זאָל די פלאַג פון לאַנד זיין כסדר אויף דעם סאַמע אויבען. קיין אויפשריפט, אָדער פלאַקארד, אָדער סטענגע, זאָל זיין העכער פון דער אַמעריקאנער פלאַג, די איינציגע אויסנאַמע איז דאָס פענדעל פון קירכע. דאָס פענדעל פון קירכע מעג פליהען העכער פון דער אמעריקאַנער פאָהן בשעת רעליגיעזע צערעמאָניען אין מיליטערישע בתי מדרשים אָדער אויף אַ שיף פון אונזער פלאָטע.

9. ווען פאָהנען פון צוויי אָדער מעהרער נאציאָנען ווערען אויסגעשטעלט, זאָלען זיי זיין אויף באזונדערע שטאַנגען פון דער זעלביגער הויך. די פאָהנען זאָלען אויך זיין פון דערזעלביגער גרויס. די פאָהן פון איין נאַציאָן זאָל ניט פלאַטערען איבער דער פאָהן פון אן אנדער נאציאָן אין פרידענסצייט.

10. די פאָהן פון די פאראייניגטע שטאַטען זאָל פלאַטערען פון א שטאַנג וואו און ווען עס איז נאָר מעגלאַך, נאָר אויב דאָס איז אונמעגלאַך, מוז די פלאַג הענגען גלאַט און פלאַך, צו אינוויינינג אָדער אין דרויסען. זי מעג הייגנען מיט די שטרייפען פון אויבען אראָפּ, אזוי ווי אַ באַנער, אָדער מיט די פאַסען אין דער ברייט, אזוי ווי א פלאַג וואָס פלאַטערט פון אַ שטאַנג. די פלאַג פון די פאראייניגטע שטאַטען טאָר קיינמאָל ניט ווערען פארדרעהט אָדער פארפלאָכטען אין ציאַצקעדע פאָרמען. זי טאָר קיינמאָל ניט פארדרעהט ווערען בוקעטען־מעסיג. זי טאָר קיינמאָל ניט באַנוצט ווערען אלס באַפּוצונג. ווען עס איז ווינשענסווערטה צו מאַכען באַפּוצונג פון פארשיידענע פאָרמען, דרעהדלאַך און שלייפען, באַנוצט רויט־און בלויע מאַטעריאלען דאָס צו טאָן, אָבער ק י י ן מ אָ ל

ד י פ ל אָ ג. די בלוי־שטרייפען פון דעם מאטעריאל זאָל זיין פון אויבען.

11. ווען די פאָהן ווערט געפלאטערט אין דערמיט פון א גאָס, זאָל זי ווערען געהאנגען ווי א באנער, מיט די פאסען פון אויבען ארוינטער. די בלויע פעלד מיט די ווייסע שטערען זאָל ווערען געהאנגען צו דער נאָרטה זייט פון דער גאָס, ווען די גאָס אליין לויפט פון איסט צו וועסט, און צו דער איסט זייט, ווען די גאָס לויפט נאָרטה און סאוטה. (איסט — מזרח, וועסט — מעריב, נאָרטה — צפון, און סאוטה — דרום.)

12. די פלאַג פון די פאראייניגטע שטאאטען זאָל קיינמאָל ניט ווערען אויסגעשטעלט ליגענדיג פלאך אויף דער ערד.

13. ווען די פלאג ווערט אויסגעשטעלט אויף א רעדנער'ס פלאט־פאָרמע אָהן א שטאנג, זאָל די פלאג ווערען געהאנגען פלאך אויף דער וואַנט איבער אָדער הינטער דעם רעדנער. זי זאָל קיינמאָל ניט באנוצט ווערען צו באדעקען דעם רעדנער'ס טישעל. זי זאָל אויך ניט באנוצט ווערען צו באפוצען די פלאטפאָרמע. אויב די פלאג איז אויף א שטאַנג, זאָל זי פלאטערען פון דער רעכטער האנד פון רעדנער ווען ער שטעהט מיט'ן פנים צום עולם.

14. ווען די פלאג ווערט אויסגעשטעלט אין דער געביידע פון א קירכע, זאָל זי זיין אויף א שטאנג ארויסגעשטעקט פון דער וואַנט, צו דער רעכטער האנד פון דעם עולם ווען זיי זיצען מיט'ן פנים צום פריי־דיגער. אנדערע פלאגס זאָלען פליהען פון דער לינקער וואַנט. ווען די פלאג געפינט זיך אויפ'ן באַלעמער, אָדער פולפיט פון דער שוהל אָדער קירכע, זאָל די פלאג זיך געפינען אין דער רעכטער האנד פון פריידיגער ווען ער שטעהט מיט'ן פנים צום עולם, אזוי ביי אלע אנדערע רעדנער.

15. ווען די פלאג פלאטערט איבער א געביידע צוזאמען מיט אן אנדער פלאג, זאָל זי זיין אויף דער רעכטער זייט פון דער געביידע. די רעכטע זייט פון א געביידע איז צו דער רעכטער האנד פון א פערזאָן וואָס געהט ארויס דורך דער פאָדערשטער טיר פון א געביידע.

16. ווען באנוצט ביים אויפדעקען א סטאטוע אָדער מאָנומענט, זאָל די פלאג ניט דערלאָזען ווערען צו בארירען די ערד. זי זאָל געהאַל־טען ווערען אין דער הויך צו פליהען פריי וועהרענד עס ווערט געפראוועט די צערעמאָניע.

17. ווען די פלאג ווערט באנוצט צו באדעקען אן ארון, דארף זי געלעגט ווערען מיט'ן בלויען פעלד און ווייסע שטערען צום קאָפ פון מת און איבער זיין לינקען שולטער. די פלאג טאָר ניט ארונטערגעלאָזען ווערען אין קבר אריין. זי טאָר אויך ניט דערלאָזען ווערען אָנצורירען די ערד.

18. די פלאג טאָר קיינמאָל ניט באנוצט ווערען אלס א טישטוך

אָדער צודעק צו אַ טיש, שטול, קאַסטען, באַלעמער, אָדער רעדנער׳ס טישעל. עס טאָר ניט באנוצט ווערען אַלס אַ דעקע צו אַ סטעליע. עס טאָר ניט געלעגט ווערען אויף אירגענד וועלכען פּלאַץ, וואו עפּעס קען געלעגט ווערען אויף דעם. די פלאַג טאָר ניט געלעגט ווערען אויף קיין פּלאַץ וואו אימיצער קען זיך שטעלען אָדער זעצען אויף איר. קיינמאָל זאָלט איר די פלאַג ניט לאָזען אויף א פּלאַץ נידעריגער פון דעם פּלאַץ וואו אימיצער קען שטעהן אָדער זיצען. קיין שום זאַך אויסער דעם ביבעל, אָדער די בלומען פאר אן ארון, קען געלעגט ווערען אויף דער פאָהן פון די פאראייניגטע שטאַאטען.

19. די פלאַג טאָר ניט באנוצט ווערען צו אדווערטייזען אַדער אַנאָנסירען אירגענד וועלכע זאַך.

זי טאָר ניט איבערגעמאכט ווערען אין שפּילצייג, אין פּאָכערס, אין זונען־שירעמס, אין קישעלאך, אין וויגעלאַך אָדער אין ציכעלאך פון איר־גענד וועלכען סאָרט. עס טאָר ניט ווערען אויסגעשטריקט אויף קישעלאך, אויף ציכעלאך, זי טאָר ניט געדרוקט ווערען אויף פּאפּירענע סערוועטקעס אָדער טיכלאך אָדער קעסטעלאך.

20. בויגט ניט אָן די פלאַג פון די פאראייניגטע שטאַאטען צו אירגענד וועלכער פּערזאָן אָדער געגענשטאַנד.

21. לעגט ניט קיין שום זאַך אָדער צייכען פון וועלכען סאָרט אויף דער פלאַג, אָדער העכער פון דער פלאַג פון די פאראייניגטע שטאַאטען.

22. איר זאָלט ניט צו־נאָגלען די פלאַג אזוי, אז זי זאָל זיך צורייסען.

23. בינדט ניט ארום די פלאַג ארום דער בויד אָדער זייטען פון אַ וואָגען, אָדער אן אָטאָמאָביל, אָדער אן אייזענבאהן, אָדער א שיף. ווען א פלאַג ווערט ארויסגעשטעלט אויף אן אָטאָמאָביל זאָל דער שטאַנג ווערען גוט צוגעפעסטיגט צו דעם ראדיעטאָר, אָדער צו דעם ווינד־שיעלד.

24. אויף א פלאָאט אין א פּאראד, זאָל קיין פלאַג נישט ווערען אנדערש צוגעפעסטיגט ווי נאָר אויף אַ שטאַנג.

25. איר זאָלט ניט באנוצען די פלאַג אלס טייל פון קליידונג אָדער אַטלעטישע קאָסטיומען.

26. איר זאָלט קיינע בוכשטאַבען ניט ארויפשטעלען אויף דער פלאַג.

27. אלטע אָדער צוריסענע פלאַגס זאָלען צוריקגעצויגען ווערען פון נוצען און זאָלען בכבוד פארברענט ווערען פּ ר י ו ו א ט.

סאלוטירען די פאָהן.

די פאָהן פון די פאראייניגטע שטאַאטען זאָל ווערען סאלוטירט (באַ־גריסט, אָדער אָבגעגעבען כבוד) פון אלע אנוועזענדע ווען זי ווערט ארויפ־געצויגען אָדער ארונטערגעלאָזען. זי זאָל ווערען סאלוטירט, ווען זי ווערט

פארבייגעטראָגען אין א פאראד. אויב איר געהט אָדער ארבייט דאָ־מאָלסט, בלייבט שטעהן; אויב איר זיצט דאמאָלסט, שטעלט זיך אויף, שטעהט גלייך, אויסגעצויגען, די אָבזאצען צוזאמענגעבראכט, דער לינקער ארם הענגענדיג ביי דער זייט און די רעכטע האנד אין סאלוטע (פאָד קאָזיראָק). מענער און אינגלאך אין יוניפאָרמעס זאָלען געבען דעם מיליטערישען סאלוט. מענער און אינגלאך אין ציווילנע קליידער זאָלען ארונטערנעמען די היטלען מיט דער רעכטער האנד און זי האלטען איבער די לינקע שולטערן. פרויען און מיידלאך זאָלען אויך סאלוטירען די פלאג מיט דעם וואָס זיי וועלען בלייבען שטעהן גלייך אויסגעצויגען; זיי זאָלען באגריסען די פלאג מיט דעם וואָס זיי וועלען ארויפלעגען די רעכטע האנד אויפ'ן הארצען. די סאלוטאציע צו דער פלאג אין א פארבייגעהענדען קאלומן זאָל געגעבען ווערען דעם מאָ־מענט ווען די פלאג שוועבט פארביי.

עהנליכעס זאָל פאסירען ווען אונזער נאציאָנאלע הימנע, די „סטאר ספענגלד בענער" ווערט געשפילט. אלע וואָס הערען זאָלען זיך אויפ־שטעלען, שטעהן אויסגעצויגען און סאלוטירען אין דער זעלביגער פאָרמע ווי די פלאג. זיי זאָלען סאלוטירען ביי דער ערשטער נאָטע און האלטען דיזעלביגע פאָזיציע ביז די לעצטע נאָטע פארקלינגט. מענער און אינגלאך, פרויען און מיידלאך — אלע זאָלען סאלוטירען אין דערזעלביגער פאָרמע ווי די פלאג אליין. ווען קיין פלאג איז דערביי ניטאָ זאָלען אלע שטעהן מיט די פנים'ער צו דער מוזיק. איר זאָלט זיך קיינמאָל ניט ארומדרעהען, אָדער זיך אָנטאָן רעק אָדער היטלען בשעת מען שפיל די „סטאר ספענגלד בענער" אירגענדוואו. די „סטאר ספענגלד בענער" זאָל ניט געשפילט ווערען אין א געמישעכץ פון אנדערע מאָטיוון, אָדער אלס א מארטש.

די הימנע וואָס ווערט אָנגערופען „אמעריקא" איז אויך א נאציאָנאלע הימנע. ווען „אמעריקא" ווערט געשפילט זאָלען אלע זיך אויפשטעלען און בלייבען שטעהן די גאנצע צייט פון שפילען, אָבער די סאלוטאציע ווערט ניט געגעבען.

די שבועה פון דער פאָהן אָדער פלאג

די פאָלגענדע איז די אָנגענומענסטע שבועה צו דער פאָהן פון די פאראייניגטע שטאאטען:

„איך שווער טרייהייט צו דער פלאג פון די פאראייניגטע שטאאטען פון אמעריקא און צו דער רעפובליק וועלכע זי פאָר־טרעט; איין נאַציאָן, אונצוטיילבאַר, מיט פרייהייט און גערעכ־טינקייט פאר אַלעמען".

די שבועה דארף ווערען נאָכגעזאָגט וואָרט פאר וואָרט, מיט דער רעכטער האנד איבער'ן הארצען. ביי די ווערטער „צו דער פלאג" ווערט

די רעכטע האנד אויסגעצויגען מיט דער דאָלאָניע ארויפצו, צו דער פלאַג. דיזע פאָזיציע ווערט געהאלטען ביז דאָס לעצטע וואָרט ווערט ארויסגע־זאָגט. פערזאָנען אין יוניפאָרמס זאָלען געבען די מיליטערישע סאלוטאציעס.

זייט איהר אן ערד ארבייטער?

ערד ארבייט אין אמעריקא איז א גוטע מלאכה און איר וואָלט פון דעם געקענט מאכען א שעהן לעבען פאר זיך און פאר דער משפחה. ארבייט פאר גוטע שכירות קען געוועהנליך געפונען ווערען אין די שטעדט, אָבער דיזע ארבייט איז גאַנץ אָפט לפי שעה און מענשען בלייבען דערנאָך אָהן א שטאָך ארבייט.

דאָס ארומגעהן ליידיג וועט גאַנץ שנעל אויפפרעסען דאָס וואָס איר האָט אָפּגעשפּאָרט אין דער צייט וואָס איר האָט געארבייט.

אויב איר זייט אונפארהייראט און איר ארבייט ביי ערד, ווערט געוועהנליך אייער עסען און שלאָפען פארזאָרגט פון אייער בעל הבית.

אויב איר זייט א פאמיליען מאן און ארבייט פאר שכירות ביי ערד ארבייט, וועט איר אָפט פארזאָרגט ווערען מיט א באזונדערען הויז, מיט א שטיקעל ערד פאר זיך אליין, מיט א קוה און אנדערע נויטיגע זאכען פריי. אויב איר קויפט אָדער דינגט א שטיק ערד צום באארבייטען (ביי אונז רופט מען דאָס „א פארם"), וועט איר אליין פארזייען און קריגען פון דער ערד א סך פון די עסענוואַרגען וואָס איר דארפט פאר זיך אליין.

דער אימיגראנט וואָס קומט אהער מיט ווייניג געלד, וועט אין גיכען אויסגעפינען אז עס לוינט זיך בעסער פאר איהם צו געהן ארבייטען צו יענעם אויף א פארם ביז ער וועט קריגען אביסעל ערפאהרונג און וועט אָבשפּאָרען גענוג געלט צו קויפען, אָדער כאָטש צו דינגען, פאר זיך אליין א פארם. ער וועט אפשר געפינען, אז עס לוינט זיך בעסער פון אָנפאַנג צו ארבייטען פאר אן אנדערען א שטיקעל צייט אפילו ווען ער האָט גענוג געלד צו קויפען גלייך א פארם, ווארום מ'דארף קריגען אביסעל ערפאהרונג אין די אמעריקאנער דרכים פון ערד ארבייט. דאָס לעבען אויף דעם לאַנד איז פיל געזינטער, ווייל מען איז ניט אונטערוואָרפען די פילע קראנקהייטען פון דער שטאָט. א סך פון די אימיגראַנטען וואָס זיינען אָנגעקומען קיין אמעריקא האָבען זיך גאַנץ שעהן ארויפגעארבייט דורך דעם, וואָס זיי האָבען זיך גענומען צו ערד ארבייט אָדער צו גערטנער.

הילפע צו ערד ארבייט.

יעדער שטאאט אין די פאראייניגטע שטאאטען האָט א רעגירונגס אבטיילונג פאר אגריקולטור, וועלכע מאכט אונטערזוכונגען פון די פראַ־

בלעמען פון ערד ארבייט אין יענעם שטאאט. דיזע רעגירונגס קאָנטאָרען וועלען געבען אינפאָרמאציעס צו ערד ארבייטער און וועלען מיט אלע מעגליכע מיטלען העלפען צו קריגען אלע נויטיגע ידיעות, וועלכע זאָלען זיין א גרויסע טובה פאר די ערד ארבייטער (אין אמעריקא רופט מען זיי „פארמערס“). יעדער שטאאט האָט אויך לכל הפחות איין אגריקולטור אוניווערזיטעט, און פאר די איינוואוינער פון דעם שטאאט איז מערסטענטייל פריי איינטריט. אלע שטאאטען האָבען אויך אין פארבינדונג מיט די אוניווערזיטעטען אזעלכע מינים פראָבע־סטאנציעס, דאָס הייסט פלעצער וואו מען פרובירט אויס און מען אונטערזוכט וויסענשאפטליך די מעגליכקייטען און די פראָבלעמען פון דער ערד ארבייט פון יענעם שטאאט. פילע שטאאטען האָבען אויך איינגעפירט דעם שטודיום פון ערד ארבייט אין די פאָלקס שולען.

דער אגריקולטור דעפארטמענט פון די פאראייניגטע שטאאטען, אין וואשינגטאן, איז דער בעסטער אין דער וועלט. עס ווערען דאָרטען באַשעפטיגט א גרויסע צאָל עקספערטען און וויסענשאפטסלייטע. עס האָט פילע „פראָבע סטאנציעס“ אין פארשידענע טיילען פון לאנד און האָט פילע עקספערטען ארבייטענדיג צוזאמען מיט די פראָבע סטאנציעס פון די פארשידענע שטאאטען. מען מאכט עקספערימענטען מיט די בעסטע גראָדען בהמות, חיות און עופות פאר דער פארם, אונטערזוכט די קראנקהייטען פון וועלכע דיזע ליידען און ווי מען קען זיי היילען. עס שיקט ארויס פריי פארשידענע שריפטען און ביכלאך מיט אינפאָרמאציעס וועגען אלע פרטים פון ערד ארבייט.

עס זיינען פאראנען עטליכע גרויסע נאציאָנאלע אָרגאניזאציאָנען פון ערד ארבייטער, זיי הייסען „פארמערס אָרגאניזאציאָנען“. דיזע אָרגאניזאציאָנען האָבען צווייגען אין פארשידענע געגענדען און דורך לעקציעס און שריפטען זעהן אויסצובילדען זייערע מיטגלידער אין די בעסטע מעטאָדען פון ערד ארבייט און אויך ווי צו פארקויפען אם בעסטען די פראָדוקטען פון זייער ארבייט דורך קאָאָפעראטיווע אונטערנעמונגען, געמיינשאפטליך צו קויפען און פארקויפען. עס זיינען אויך פאראנען פילע לאָקאלע חברות פון ערד ארבייטער וואָס פארהאנדלען לאָקאלע פראָבלעמען. עס זיינען פאראנען זעהר א סך צייטשריפטען און זשורנאלען וואָס גיבען זיך אָפּ ספּעציעל מיט אגריקולטור. די אייזענבאהנען פון לאנד האָבען אבטיילונגען פאר קאָלאָניזירונג און זיי קאָנען געבען זעהר א סך וויכטיגע ידיעות וועגען קאָלאָניזירונג לעבען זייערע אייזענבאהן ליניען.

אגריקולטור פארמעגען.

די פאראייניגטע שטאאטען פארנעמט דעם סאמע פרוכטבארסטען פלאץ פון צפון אמעריקא (נאָרד אמעריקא). אויסער די אינזלען און

טעריטאָריעס וואָס באלאנגען צו די פאראייניגטע שטאאטען פארנעמט די הויפטלאנד אליין א שטח פון 2,973,774 קוואדראטנע מיילען. קאנאדא איז אין צפון זייט, מעקסיקא און דער מעקסיקאנישער מעער אין דרום זייט און פון ביידע זייטען די אטלאנטישע און פאסיפישע אָקעאנען.

איבער די הויכע בערג-רייהען און די גרויסקייט פון דעם לאנד איז דער קלימאט א פארשידענארטיגער. די פארשידענארטיגקייט פון דער ערד, דער גרויסער אונטערשיד פון טעמפעראטור, און דער אונטערשיד אין רעגען מאכט עס מעגליך אין פארשידענע טיילען פון אמעריקא צו פראָדוצירען אלע קאָמערציעלע פראדוקטען פון דער וועלט. איבער דיזער גרויסער פארשידענארטיגקייט, זיינען אייניגע געגענדען בעסער פאר מילך, פוטער און קעז; אנדערע געגענדען זיינען בעסער אויף צו ערציהען בהמות און עופות; אנדערע געגענדען זיינען פיל בעסער פאר פירות; און נאָך אנדערע פאר תבואות, אזעלכע ווי ווייץ, קאָרן, האָבער, רייז, קארטאָפעל, צוקער, טוטין, און אזוי ווייטער.

די אפטיילונג פאר אינפאָרמאציאָן, פון דער אימיגראציאָנס ביוראָ, פון ארבייטס דעפארטמענט, אין וואשינגטאן, ד. ק., האָט פארפערטיגט א ביכעלע און צוטיילט דאָס אומזיסט, וואָס גיט די „קוואלען, פראָדוקטען, און פיזישע כאראקטעריסטיקע“ פון די פארשידענע שטאאטען. דיזע ביכלאך, כאָטש זיי זיינען קליינע, גיבען פילע וויכטיגע ידיעות און גיבען אָן די נעמען פון די באאמטע אין די שטאאטען מיט וועמען מען קען זיך דורכשרייבען און אויסגעפינען איינצעלהייטען.

ווענען קויפען אַ פאַרם

ווען מען זאָגט אין אמעריקא „אַ פארם“, מיינט דאָס ניט נאָר א שטיקעל ערד, פונקט ווי פיר ווענט מיט א דאך הייסט נאָך ניט קיין היים. אַ פארם מיינט די אלע זיבען זאכען וואָס זיינען נויטיג פאר איינעם צו מאכען א לעבען פון דער ערד. יעדער איינער וואָס איז באשעפטיגט ביי ערד ארבייט דארף האָבען אלס זיין אמביציע צו זיין אליין אן אייגענ־טימער פון א פארם. פונדעסטוועגען טאָר אָבער דער פרעמדער זיך ניט שטארק איילען צו קויפען אַ פארם איידער ער ווערט כאָטש אביסעל באקאנט און קריגט ערפארונג אין אמעריקאנער פארמעריי. צום אלעם ערשטען דארף איינער ביי זיך אליין באשליסען וואָס פאר א סאָרט פאר־מעריי ער וויל טאָן: צי ער וויל וואקסען תבואה, צי פירות, צי ערציהען בהמות און עופות, צי גאָר מאכען וואקסען פארשיידענע קרייטעכער און דער גלייכען. דערנאָך דארף דער פרעמדער באשליסען ביי זיך אין וואָס פאר א געגענד פון לאנד ער וואָלט א בעלן געווען זיך צו באזעצען. אום צו קריגען נויטיגע ערפארונג זאָל ער אין יענער געגענד זיך שטעלען ארבייטען אויף א שטיקעל צייט ביי אן אנדערען. מיט דער צייט וועט

ער געפינען מעגליך צו דינגען א פארם. מעהרערע מאָל געפינט מען פארמס צו דינגען וואָס געבען אויך די פריווילעגיע צו קויפען זיי אויב מען וועט וועלען. עס איז כדאי אין זינען צו האָבען, אז עס איז ראטזאם פאר יעדען אימיגראנט זיך צו זוכען א פארם אין א געגענד וואָס האָט א קלימאט עטוואָס ענליך צו דעם קלימאט פון דעם לאנד פון וועלכען דער אימיגראנט איז געקומען.

קויפט ניט קיין פארם איבעראיילט. קויפט ניט קיין פארם וואָס איהר האָט ניט אָנגעקוקט. זייט זיכער אין דער ווערטה פון דער ערד, וואָס פאר פראָדוקטען און די ווערטה פון די פראָדוקטען. פרעגט זיך נאָך ביי ערפאהרענע פארמערס מכח דער פארם וואָס איר ווילט קויפען. געפינט אויס אויב דער פריהערדיגער בעל הבית האָט אויף דיזער פארם געמאכט א שעהנעם לעבען. פארשטעהט אז די ווערט פון געלד איז אנדערש אין אמעריקא ווי אין דעם לאנד פון וועלכען איר זייט געקומען. עטליכע אקער גוטע לאנד, וועלען אייך געבען מעהר פארדינסט ווי עטליכע הונדערט אקער שלעכטע לאנד. עס איז ווינשענסווערטה, אז לעבען אייער לאנד זאָלען זיך געפינען גוטע שוהלען פאר אייערע קינדער און אז איר זאָלט זיין לעבען אָדער כאָטש נאָהענט צו גוטע וועגען, אז איר זאָלט זיין ניט צו ווייט פון אן אייזענבאן אָדער מארק, און אז די הייזער אויף אייער פארם זאָלען זיין אין א גוטען צושטאנד.

זייט זיכער וועגען די פאפירען וואָס איר מאכט אויס ביים קויפען די פארם, זעהט אז דער שטר מכירה זאָל זיין א ריכטיגער. באראטה זיך מיט אן עהרליכען אדוואָקאט און זעהט ער זאָל אונטערזוכען צי עס איז ניט פאראנען עפּעס אן אלטער חוב געגען אייער פארם. פארסטראָ־כירט זיך אין א גוטער פארזיכערונגס געזעלשאפט און לאָזט וויסען דעם אגענט פון דער פארזיכערונגס געזעלשאפט אויב איר מאכט עפּעס אן ענדערונג. ווערט א מיטגליד אין דער אָרגאניזאציאָן פון אייער געגענד פאר ערד ארבייטער.

די פרייזען פון פארם לאנד איז פיל געשטיגען אין דיזען לאנד. דער דורכשניט ווערטה פון אקער־לאנד איז געשטיגען 21 פּראָצענט צייט 1919. פעטע לאנד קאָן מען נאָך אלץ קריגען גאנץ ביליג אין פילע געגענדען פון די פאראייניגטע שטאאטען. דאָס קען זיין איבער דעם, ווייל די ערד איז נאָך ניט אויסגעארבייט, אָדער ווייל עס איז ווייט פון אייזענבאהנען אָדער פון מערקע, אָדער דערפאר ווייל עס איז לאנד פון וועלכען די געהיליץ איז ארונטערגענומען געוואָרען. די פרייזען זיינען פארשידען אין פארשידענע שטאאטען און אין פארשידענע געגענדען אין דעמזעלבען שטאאט. גאנץ אָפט געפינט מען לאנד וואָס גיט ארויס א סך פּראָדוקטען מיט א גוטען מארק צו פארקויפען, פאר וועלכען מען מוז צאָהלען אזוי הויך ווי א טויזענד דאָלאר אן אקער.

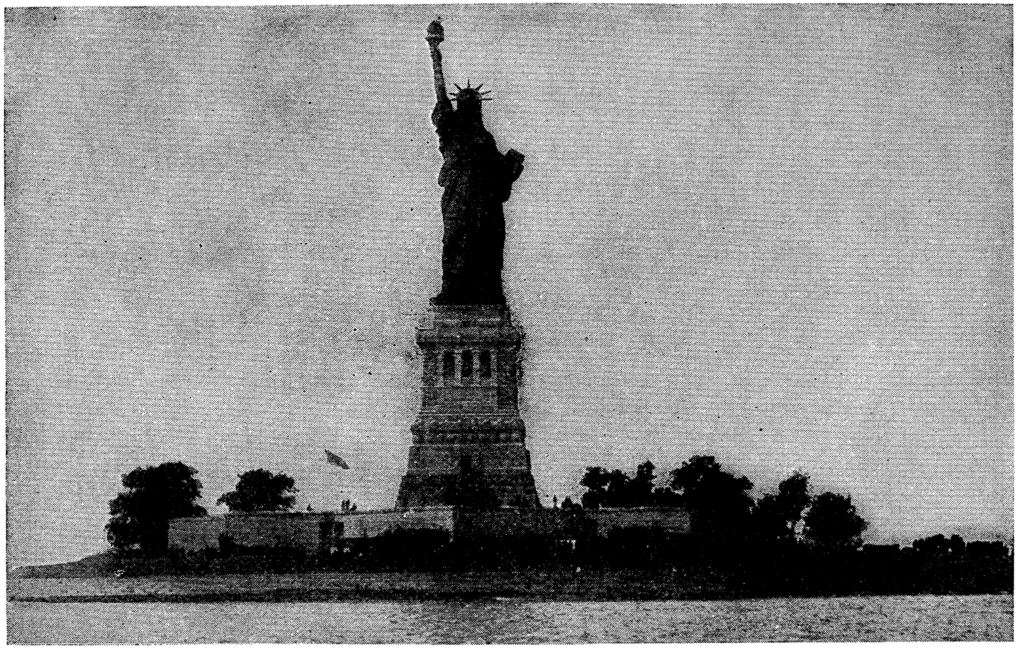

„פרייהייט באלייכט די וועלט“
ביים ניו יאָרקער האפען
אַ מתנה פון דער פראנצויזישער רעגירונג צו די פאראייניגטע שטאַטען
(רעפּראָדוצירט דורך דער פריינדליכקייט פון דער קאָרקאָרען קונסט גאלערי, וואשינגטאָן, ד. ק.)

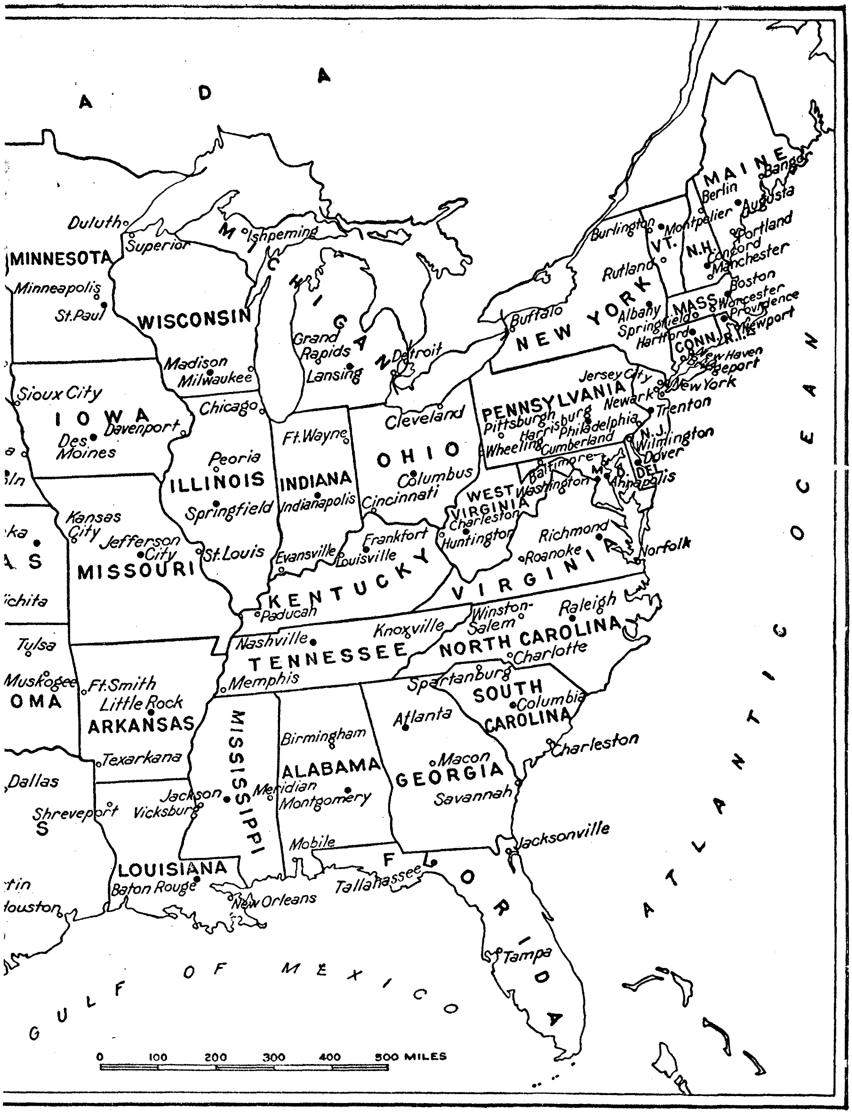

לאַנד קאַרטע פון די פאַראייניג

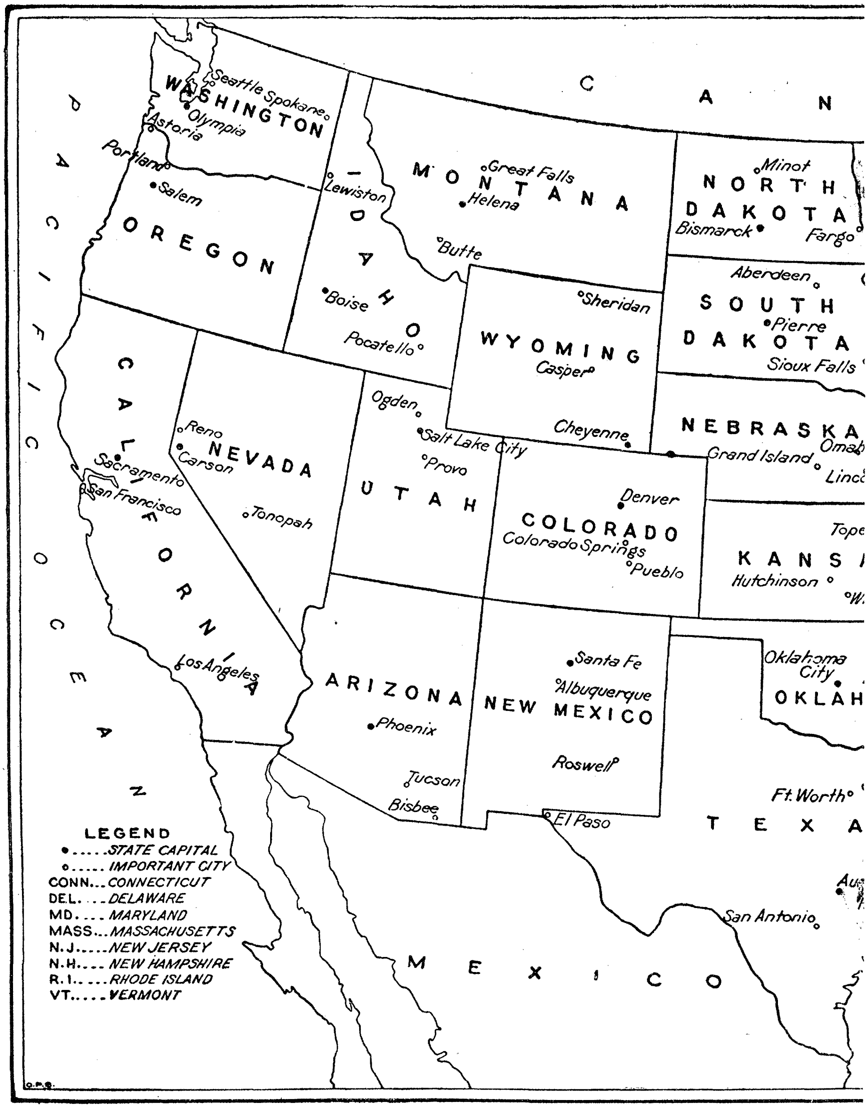

יגטע שטאאטען פון אַמעריקא

מינעראלען אייגענטהום

אונזער לאַנד האָט אין אירע גרענעצען א היבשע צאָל פון פארשידענע מעטאַלען און מינעראַלען. איינע פון די הויפט מעטאַלען און מינעראַלען אין די שטאאטען, וואו די מינעס פון דיזע געפינען זיך, זיינען ווי פאָלגט:

קויהלען געפינען זיך הויפטזעכליך אין די שטאאטען פענסילווייניא, וועסט ווירדזשיניא, אילינאָאיז, אָהייאָ און קענטאָקי, און אין קלענערע צאָהלען אין נאָך אנדערע פיר און צוואנציג שטאאטען.

אייזען מינעווען און אייזען שמעלצען איז די צווייטע אין וויכטיגקייט. אייזען ווערט הויפטזעכליך געמינעוועט אין די שטאאטען מינעסאָטא, מישיגען, אלאבאמא, ניו יאָרק, און וויסקאָנסין, אָבוואָהל צוועלף אנדערע שטאאטען פראָדוצירען אויך דעם רויהען אייזען מאטעריאל. דאָס שמעלצען פון אייזען ווערט געטאָן גרעסטענטיילס אין דער געגענד פון פיטסבורג, פענסילווייניא, ארום שיקאגאָ און אנדערע טיילען פון אילינאָיז, אין איניגע טיילען פון אָהייאָ און אלאבאמא.

קופער ווערט געמינעוועט אין פילע מעריב שטאאטען, הויפטזעכליך אין אריזאָנא, מאָנטאנא, יוטהא און מישיגען. אין צוואנציג אנדערע שטאאטען זיינען אויך פאראנען צו ביסלאך.

זינק (צינק אָדער ספיאלטער) ווערט געמינעוועט אין מזרח און אין מעריב פון די פאראייניגטע שטאאטען. דער רויהער מאטעריאל ווערט געמינעוועט אין מיזורי, וויסקאָנסין, מאָנטאנא, ניו מעקסיקא, קאלאראדא, ניו דזשוירזי, און אין פילע אנדערע שטעדט. געשמאָלצען ווערט דאָס הויפטזעכליך אין אילינאָאיז, אָקלאהאָמא און קענזאס.

בלאַי קומט מעהרסטענטיילס פון אידעהאָ און מיזורי, אָבער עס איז פאראנען צו ביסלאך אויך אין אנדערע שטאאטען.

גאָלד קומט פון די מינען אין די שטאאטען קאליפאָרניא, קאלאראדא, אלאסקא, זיד־דאקאָטא, אריזאנא, נעווארא, מאָנטאנא און יוטהא.

זילבער געפינט מען געוועהנליך צוזאמען מיט קופער, בליי און גאָלד. דאָס מעהרסטע זילבער ווערט געמינעוועט דאָרטען וואו בלאַי.

פעטראָלעאום (פארשידענע שטיין אוילען) איז איינע פון די סאמע וויכטיגסטע פראָדוקטען, און עס ווערט גרעסטענטיילס פראָדוצירט אין אָקלאהאמא, קאליפארניא, קענזאס, טעקסאס, און פילע אנדערע שטאאטען אין דער מיטעל און וויי טער מעריב.

אינדוסטריען פון די פאראייניגטע שטאַטען

א גרויסע צאָהל סחורות ווערען פאבריצירט אין די פאראייניגטע שטאאטען. אָט איז א שטיקעל באגריף פון די ארטיקלען וואָס ווערען פאבריצירט אין די געגענדען וואו די פאבריקאציאָן געהט אָן אם שטארקסטען:

אגריקולטור געצייג ווערען פאבריצירט אין גרויסען מאסשטאב אין אילינאָיז, וויסקאָנסין, אָהייאָ, ניו יאָרק, אינדיאנא.

אָטאָמאָבילען, גאנצע און טיילוייז, ווערען פאבריצירט אין די שטאאטען מישיגען, אָהייאָ, ניו יאָרק און אינדיאנא.

שיך און שטיוועל, אויך אלע אנדערע סאָרטען לעדערוואָרג, איז פון אונזערע גרעסטע אינדוסטריען, און די שטאאטען אין וועלכע דאָס ווערט פראָדוצירט ווערט דאָס אויסגערעכענט לויט דער רייהע פון זייער וויכטיגקייט פאר דיזער אינדוסטרי: מעסעטשוסעטס, ניו יאָרק, מיזורי, ניו העמפשיר, אָהייאָ און פענסילווייניא.

קליידער ווערען פראָדוצירט אין זעהר גרויסע צאָהלען אין די שטאאטען אילינאָיז, ניו יאָרק, פענסילווייניא און מערילאנד. ניו יאָרק פאבריצירט אויך א היבשע צאָהל הענדשעקעס.

קאָטלעריי און שארפע געצייג איז ניט איינע פון אונזערע גרויסע אינדוסטריען, אָבער מיר געבען ארויס א שטוינענדע גרויסע צאָהל אויך פון דעם. דיזעס ווערט גרעסטענטיילס פראָדוצירט אין די קליינע שטעדטלאך פון קאָנעקטיקוט, ניו יאָרק און מעסעטשוסעטס.

געוועהר און אָמוניציאָן, וועהרענד עס ווערט פאבריצירט אין א סך פארשידענע פלעצער ווערט אָבער גרעסטענטיילס פראָדוצירט אין שטאאט קאָנעקטיקוט און אויך אין די קלענערע שטעדטלאך פון דיזען שטאאט.

גלאָז ווערט פאבריצירט אין א סך פארשידענע פאָרמען אין די שטאאטען פענסילווייניא, אָהייאָ, אינדיאנא און וועסט ווירדזשיניא. א סך פון די גלאָז פאבריקען זיינען צושפרייט איבער די קליינע שטעדטלאך, אָבער די שטאָדט פיטסבורג איז דער פלאץ וואָס גיט גוטע געלעגענהייטען פאר די וואָס זיינען פארינטערעסירט אין גלאָז פאבריקאציאָן.

היטלען — פוטערנע און איינפאכע קאפעליושען ווערען פאבריצירט אין גרויסע צאָהלען אין די שטאאטען פענסילווייניא, קאָנעקטיקוט, ניו דזשוירזי און ניו יאָרק.

זאָקען און געשטריקטע סחורות ווערען פראָדוצירט אין די קלענערע שטעדט פון ניו יאָרק.

אייזען און שטאָהל. — די אייזען און שטאָהל אינדוסטרי, וועלכע איז די סאמע גרעסטע אין דער וועלט, ווערט אָנגעפירט אויף דעם סאמע גרעסטען מאסשטאב אין פענסילווייניא, אָהייאָ, אילינאָיז און אלאבאמא.

לעדער. — די לעדער אינדוסטרי איז ניט בלויז אין איין טייל פון לאנד זאָנדערן איז צושפרייט איבער זעהר פיל שטאאטען, אין יעדען שטאאט וואו זי געפינט זיך איז זי צושפרייט איבער דער גרעסטער טייל פון שטאאט. די גרעסטע שטאאטען פאר דער לעדער פאבריקאציאָן זיינען פענסילווייניא, מעסעטשוסעטס, וויסקאָנסין, ניו דזשוירזי, מישי־גען און אילינאָיז. אָבער עס איז אויך היבשלאך פאראנען אין די שטאאטען אָהייאָ, קאליפארניא און דעלאווער.

פאפיר און האָלץ פאלפ (צומאָהלענע) איז איינע פון די גרויסע אינדוסטריען פון לאנד און געפינט זיך אין פילע פארשידענע שטאאטען. די וויכטיגסטע שטאאטען זיינען ניו יאָרק, מעסעטשוסעטס, מעין, וויס־קאָנסין, פענסילווייניא, אָהייאָ, מישיגען און ניו העמפשייר. א סך פון דיזע פאבריקען זיינען צושפרייט איבער די קליינע שטעדטלאך און איבער די גאנצע טיילען פון די שטאאטען אין וועלכע זיי געפינען זיך.

גומעלאַסטיק (ראָבער) ווערט אין דער גרעסטער טייל פאבריצירט אין אָהייאָ. . דער סאמע גרעסטער פלאץ פאר דיזער פאבריקאציאָן איז אין דער שטאָדט אייקראן.

זאַלץ איז אין פארגלייך א קליינע פראָדוקציאָן, אָבער קליין איז זי בלויז ווען מ'פארגלייכט די פראָדוקציאָן פון זאלץ מיט אנדערע אין ווערטה פון געלט. מענשען ווערען דערביי זעהר א סך באשעפטיגט. די גרעסטע פראָדוקציאָן פון זאלץ געהט אָן אין מישיגען, ניו יאָרק, אָהייאָ, קענזאס און קאליפאָרניא.

זייד. — די פאבריקאציאָן פון זייד און זיידענע סחורות זיינען בלויז אין די מזרח שטאאטען פון אמעריקא. די הויפט זיינען פענסיל־ווייניא, ניו דזשוירזי, קאָנעקטיקוט און ניו יאָרק.

שחט'ן און פאַקען פליישען איז אן אינדוסטריע וואָס באלאנגט באמת צו די צענטראלע שטאאטען פון מעריב טייל פון די פאראייניגטע שטאאטען. די הויפט אין דיזען פאך זיינען אילינאָיז, קענזאס, נע־בראסקא, מיזורי און אייאָווא, אָבער דער שטאאט ניו יאָרק האָט זיך אויך גאָר ניט וואָס צו שעמען מיט זיין חלק אין דעם.

באפעלקערונג פון די שטאַטען

די שטאאטען		די הויפט שטעדט	
אלאבאמא	2,348,174	מאָנטגאָמערי	43,464
אריזאָנא	334,162	פאָעניקס	29,053
ארקענזאס	1,752,204	ליטל ראק	65,142
קאליפארניא	3,426,861	סאקראמענטא	65,908
קאָלאָראדאָ	939,629	דענווער	256,491
קאָנעקטיקוט	1,380,631	הארטפאָרד	138,036
דעלאווער	223,003	דאָווער	4,042
דיסטריקט אוו קאלומביא	437,571	וואשינגטאָן	437,571
פלאָרידא	968,470	טעלאהאסי	5,637
דזשאָרדזשיא	1,895,832	אטלאנטא	200,616
איידעהא	431,866	באָיז	21,393
אילינאָיז	1,485,180	ספרינגפיעלד	59,183
אינדיאנא	2,930,390	אינדיאנאפאָליס	314,194
אייאָווא	2,404,021	דעמאָנעס	126,468
קענזאס	1,769,252	טאָפּיקא	50,022
קענטאקי	2,416,630	פרענקפארט	9,805
לואיזיאנא	1,798,509	בייטאָן ראודזש	21,782
מעין	768,014	אגוסטא	14,114
מערילאנד	1,,449,661	אנאפּאָליס	11,214
מעסעטשוסעטס	3,852,356	באָסטאָן	748,060
מישיגען	3,668,412	לענסינג	57,327
מינעסאָטא	2,387,125	סענט פאול	234,698
מיסיסיפי	1,790,618	דזשעקסאָן	22,817
מיזורי	3,404,055	דזשעפערסאָן סיטי	14,490
מאָנטאנא	548,889	העלענא	12,037
נעבראסקא	1,296,372	לינקאָלן	54,498
נעווארא	77,407	קארסאָן	1,685
ניו העמפשיר	443,083	קאָנקארד	22,167
ניו דזשוירזי	3,155,900	טרענטאָן	119,289
ניו מעקסיקא	360,350	סענטא פעי	7,236
ניו יאָרק	10,385,227	אלבאני	113,344
נאָרטה קאראָליינא	2,559,123	ראליע	24,418
נאָרטה דאקאָטא	646,872	ביסמארק	7,122
אָהייאָ	5,759,394	קאָלאָמבוס	237,031

די שטאאטען		די הויפט שטעדט	
אָקלאהאָמא	2,028,283	אָקלאהאמא סיטי	91,295
אָרעגאָן	783,389	סעילעם	17,679
פענסילווייניא	8,720,017	העריסבורג	75,917
ראהד איילאנד	604,397	פראָווידענס	237,595
סאוטה קאראָליינא	1,683,724	קאָלאָמביא	37,524
סאוטה דאקאָטא	636,647	פיערי	3,209
טענעסי	2,337,885	נעשוויל	118342
טעקסאס	4,663,228	אוסטאן	34,876
יוטאה	449,316	סאלט לעיק סיטי	118,110
ווערמאָנט	352,426	מאָנטפעליער	7,125
ווירדזשיניא	2,309,187	ריטשמאנד	171,667
וואשינגטאן	1,356,261	אלימפיא	7,795
וועסט ווירדזשיניא	1,463,071	טשארלסטאן	39,608
וויסקאָנסין	2,632,067	מעדיסאן	38,378
ווייאָמינג	194,402	שייען	13,829

וואָס די קאָנסטיטוציאָן טוט פאַר דעם בירגער

פון הענרי א. ווייז וואוד

(איבערגעדרוקט טיילווייז דורך דער פריינדליכקייט פון דער נאַציאָנאַלער געזעלשאפט פאר קאָנסטיטוציאָנעלער רעגירונג.)

די קאָנסטיטוציאָן פון די פאראייניגטע שטאאטען זאָגט:
„קיין פערזאָן זאָל ניט בארויבט ווערען פון לעבען, פרייהייט, אָדער אייגענטום אָהן א געזעצליכען משפט; אויך זאָל קיין פריי־וואטעס אייגענטום גענומען ווערען פאר קהל'שע צוועקען אָהן גערעכטער באלוינונג."

דער ארבייטער געניסט דאָס רעכט פון פריוואטען אייגענטום ווען ער מעג פארמאָגען זיין אייגען געצייג און דאָס וואָס ער שפּאָרט אָפּ פון זיין ארבייט.

ער געניסט דאָס רעכט פון פריוואטען אייגענטום ווען דורך זיין אָפּגעשפּאָרטער מיה קען ער זיך דערשלאָגען צו אן אייגענעם ווינקעלע און זיין א בעל הבית.

דאָס רעכט פון פריוואט אייגענטום גיט אויף דיזען ארט דעם ארבייטער די מעגליכקייט צו ווערען אן אייגענטימער פון א הויז און ווערען א באשעפטיגער פון ארבייטער.

ער געניסט דאָס רעכט פון פריוואטען אייגענטום ווען דערנאָך קען ער נעמען די פארדינסטען פון ווערקשטאט און פאר דעם קויפען רעגי־רונג'ס וועקסלען. אויף דיזען ארט גיט דאָס רעכט פון פריוואטען אייגענטום דעם ארבייטער די מעגליכקייט צו ווערען ניט נאָר א בעל הבית און א באשעפטיגער פון ארבייטער, זאָנדערן אויך צו קריגען פּראָצענטען — צו זיין א קאפּיטאליסט מיט געלד אוועקגעלעגט פאר פארדינסטען.

אויף דיזער ארט און ווייזע איז אמעריקאנער אינדאָסטרי געבויעט געוואָרען.

עס איז געבויעט פון ארבייטער, וועלכע געפינען זיך אויף פאר־שידענע שטאפּלען פון דעם לייטער פון הצלחה. דיזע וואָס זיינען אויף דעם העכסטען שטאַפּעל, אויף דעם סאַמע שפּיץ, זיינען ארבייטער וועמען די קאָנסטיטוציאָן האָט באשיצט און געגעבען די מעגליכקייט זיך צו דראַפּען העכער און העכער, און ווען זיי האָבען שוין דערגרייכט דעם סאַמע שפּיץ, באשיצט זיי די קאָנסטיטוציאָן דאָרטען.

דיזע וואָס זיינען נאָך אונטען זיינען ארבייטער פאר וועמען די קאָנסטיטוציאָן באשיצט איצטער, אז זיי זאָלען האָבען די מעגליכקייט צו שטייגען העכער און העכער. זיי געהען אזוי הויך ווי זייער מאַרך, און שווערע ארבייט, און גוטער כאראקטער וועט טראָגען.

די קאָנסטיטוציאָן פארזאָרגט דארום אן אָפענעם לייטער, אויף וועל־כען אַלע קענען שטייגען. יעדער מאן, פרוי און קינד מעגען קומען צו דיזען לייטער און שטייגען אזוי ווי זייער אינדיווידועלע פעהיגקייט וועט זיי ערלויבען. אָבער די קאָנסטיטוציאָן פארזאָרגט ניט מיט אן „עלע־וויטאָר" (א מאשין וואָס הויבט) אום אויפצוהויבען הויך דעם פוילענצער און דעם אונפעהיגען צוזאמען מיט דעם ארבייטסזאמען און פעהיגען.

די קאָנסטיטוציאָן זאָגט באמת דיזעס:

„דאָס איז דער וועג צו הצלחה. איך וועל אייך באשיצען בעת איר וועט שטייגען נאָך אַלע דינים פון עהרליכקייט און אנשטענדיגעם האנד־לען; אָבער איר מוזט אהינצו זיך דראַפּען מיט אייער אייגענער מאכט, מיט אייערע אייגענע הענט, פיס און מארך.

„איך פארטיידיג אייך בשעת איר זייט אן ארבייטער, ווייל דער אר־בייטער איז נויטיג פאר דער וועלט. איך פארטיידיג אייך ווען איר ווערט א בעל הבית איבער ארבייטער, ווייל דער בעל הבית איז אויך נויטיג פאר דער וועלט. אָהן אים קען אינדאָסטרי ניט אָרגאניזירט ווערען, און אָהן אָרגאניזירטער אינדוסטרי קען די וועלט ניט אויסקומען.

„און איך באשיץ אייך ווען איר האָט אָפּגעשפּאָרט גענוג געלט דאָס אריינצולעגען אין וועקסלען אָדער סעקיוריטיס — געוואָרען א קאפּי־טאַליסט. יעדער מענש וואָס שפּאָרט געלד איז א קאפּיטאַליסט, צי ער האָט אָפּגעשפּאָרט א וואָך׳ס פארדינסטען, א יאָר׳ס פארדינסטען, צי די פארדינסטען פון א גאנצען לעבען.

„איך באשיץ דעם ארבייטער, ווייל די נאציאָן דארף האָבען ארבייט; איך באשיץ דעם בעל הבית, ווייל די נאציאָן דארף האָבען אָרגאניזירטע אינדאָסטרי.

„אָהן דעם ארבייטער, אָהן דעם באשעפטיגער פון ארבייט, אָהן די וואָס האָבען אָפּגעשפּאָרט פון זייערע פארדינסטען און זיינען געוואָרען קאפּיטאליסטען, וואָלט די נאציאָן ניט געקענט אויסקומען, און וואָלט ניט געקענט באשיצען די בירגער געגען פארברעכען, אויפשטאנד, אָדער רעוואָלוציאָן, אויך וואָלט די נאציאָן ניט געקענט אָנפירען מלחמה און זיך פארטיידיגען געגען פארכאפּערס און באזיגער, און אַלע סאָרטען שרעקליכע אומגליקען."

הקדמה צו דער קאָנסטיטוציאָן פון די פאראייניגטע שטאַטען

דאָס פאָלגענדע איז ארויסגענומען געוואָרען פון אן הקדמה צו דער קאָנסטיטוציאָן פון די פאראייניגטע שטאאטען, געשריבען פון מעריל ע. גייטס, לל. ד., ל. ה. ד., איבערגעדרוקט דורך דער פריינדליכקייט פון דער נאציאָנאלער געזעלשאַפט פאר קאָנסטיטוציאָנעלער רעגירונג:

„אונזער קאנסטיטוציאן איז די סאמע הארץ און נשמה פון דער נאציאן וואס מיר ליבען. אנדערע נאציאנען איבער דער גאנצער וועלט האבען נאכגעמאכט. ווארשיינליך האבען אונזערע עלטערען ערוואַרטעט אז די באפעלקערונג פון די פאראייניגטע שטאאטען זאל וויסען וואס עס איז געשריבען אין דער קאנסטיטוציאן און זיין באהאוועגט אין אירע וויכטיגסטע טיילען.

„די קאנסטיטוציאן און דער ארבייטער"

„איבערהויפט דארף יעדער ארבייטענדער מאן און פרוי באקאנט ווערען מיט דער קאנסטיטוציאן. עס איז דעם ארבייטער'ס בעסטער פריינד. ניט נאר באשיצט עס אים אין זיין פערזענליכער פרייהייט און פאליטישע רעכטע; עס פארזיכערט אים צו קריגען די גאנצע סומע פון די שכירות וואס ער האט זיך באדונגען צו ארבייטען. עס באשיצט זיינע אפשפארעכצען. עס האלט וואך איבער זיין היים. עס רעספעקטירט און באשיצט זיין פאמיליען לעבען. געריכטען און ריכטער, פון וועמענס אנטשיידונגען ער האט זיך אפט מאל געפיהלט געקריוודעט, זיינען פון דעסטוועגען די בעסטע פריינד פון דעם ארבייטער. עס איז דער שארפער געפיהל פון יושר און אויסגעבילדעטע אינטעליגענץ פון אונזערע ריכטער וואס באשיצען דעם ארבייטער געגען דער שלעכטער ווירקונג פון פאר־פירערישע פראבען צו מאכען געזעצע וואס וואלטען (ווען זיי קאנען) צובראכען די פעסטונגען וואס באשיצען אונזערע פונדאמענטאלע געזעצע. עס איז די עהרליכע און פארזיכטיגע פארוואלטונג פון אונזער רעגירונג, באוואכט און באשירעמט פון די געריכטען, וואס האלטען אונזער נאציא־נאלעס לעבען געזיכערט.

די קאנסטיטוציאן און די געריכטען

שטודיר די קאנסטיטוציאן. זעה ווי דאס געזעץ באשיצט דיך. דערלאז ניט קיין דעמאגאג דיר איינרײדען צו פריידיגען ענדערונגען וואס וואלטען געמאכט אונמעגליך פאר אונזערע געריכטען צו האבען פעהיגע און שטארקע ריכטער — ריכטער וואס האבען קיין מורא ניט אנצוהאלטען די פארטיידיגונג פון אונזערע קאנסטיטוציאנעלע רעכטע.

דער שטאלץ און פאראנטוואָרטליכקייט פון בירגערשאפט

„עס איז ניט קיין קלייניגקייט צו זיין א בירגער פון דער וועלט'ס גרעסטער רעפובליק! עס טראגט מיט זיך א גרויסע פאראנטוואָרטליכ־קייט צו האבען א שטימע דא. איר דארפט וויסען אייערע רעכטע און אייער כח אלס אן אמעריקאנער דעה זאגער, און איר דארפט וויסען

אייער חוב און פאראנטוואָרטליכקייט, אזוי גוט ווי אייערע רעכטע, אונ־טער דער אמעריקאנער קאָנסטיטוציאָן. באטראַכט זיי גוט אליין, ווען איר ליינט און שטודירט די דייטליכע פונקטען פון אונזער גרויסען פונדאַמענטאַלען געזעץ.

„זאָל יעדער איינער פון אונז האָבען א קאָפּיע פון אונזער געשריבע־נעם רעכט אלס בירגער פון די פאראייניגטע שטאַאטען. לאָמיר לעזען, באטראַכטען, און דיסקוטירען מיט אונזערע שכנים און פריינד די קאָנ־סטיטוציאָן, וועלכע איז די עשרת הדברות פון אונזער נאציאָנאַלען לעבען. שטודירט די פרינציפּען. זייט באקאנט מיט זיי. דאַן וועלען מיר זי ליב האָבען. רעדט זיך ניט איין, אז איר קענט שפּילען די גרויסע שפּיל פון אמעריקאנעם לעבען, ניט וויסענדיג די כללים פון דער שפּיל. **איין פאָהן, איין לאַנד, איין נאַציאָן!** לאָמיר ליב האָבען אונזער אייגענעם לאַנד און שעצען אונזער אייגענע פאָהן. ניט פאר אונז איז די רויטע פאָהן פון פאַלשען און אַנאַרכיסטישען אינטערנאציאָנאליזם, נאָר די רויטע, ווייסע און בלויע, פאַר וועלכע אונזערע פאָטערס, ברידער און זיהן זיינען געשטאָרבען; אונטער וועלכע, אים ירצה השם, מיר וועלען לעבען, און פאַר וועלכער, אויב נויטיג, וועלען מיר אויך אָפּגעבען אונזער לעבען — איבערגעבען צו דער ברידערליכקייט פון דער גאנצער מענשהייט דורך דעם זיין פריהער פון אלץ איבערגעבען צו אונזער אייגענער היים, אונזער אייגענער פאַמיליע, אונזער אייגענער געזעלשאַפט, און צו דעם לאַנד וואָס מיר ליבען!"

קאָנסטיטוציאָן פון די פאראייניגטע שטאַטען

מיר, דאָס פאָלק פון די פאראייניגטע שטאַאטען, אום צו פאָרמירען א מעהר פאָלקאָמענעם בונד, איינצופירען גערעכטיגקייט, צו פארזיכערען אינערליכען פריעדען, צו באזאָרגען די אלגעמיינע פארטיידיגונג, צו פארבעסערען דעם אלגעמיינעם וואוילזיין, און צו געניסען די ברכות פון פרייהייט פאר אונז און פאר די דורות נאָך אונז, פארפאסען און נעמען אָן די קאָנסטיטוציאָן פון די פאראייניגטע שטאַאטען פון אמעריקא.

א ר ט י ק ע ל 1.

ט י י ל 1. אלע רעכטע צו מאכען געזעצע וואָס ווערען דאָ איבער־געגעבען זאָלען באלאנגען צו א קאָנגרעס פון די פאראייניגטע שטאַאטען, וועלכער זאָל באַשטעהן פון אַ סענאַט און פון א רעפּרעזענטאַנטען הויז.

ט י י ל 2. דאָס רעפּרעזענטאנטען הויז זאָל באַשטעהן פון מיט־גלידער, וועלכע זאָלען ערוועהלט ווערען פון פאָלק פון די פארשידענע שטאַאטען, און די וועהלער זאָלען האָבען דיזעלביגע אייגענשאפטען וואָס

די וועהלער פון דער געזעצמאכענדער קערפערשאפט פון שטאאט וואָס האָט די גרעסטע צאָל מיטגלידער.

קיין פערזאָן זאָל ניט קענען זיין קיין מיטגליד אין רעפּרעזענטאנטען הויז (קאָנגרעסמאן) אויב ער איז ניט שוין געוואָרען פינף און צוואנציג יאָר אַלט, איז ניט שוין זיבען יאָר א בירגער פון די פאראייניגטע שטאאטען, און אויב ער איז ניט, אין דער צייט פון דער ערוועהלונג, אן איינוואהנער פון דעם שטאאט אין וועלכען ער ווערט ערוועהלט.

*[רעפּרעזענטאנטען (קאָנגרעסלייטע) און דירעקטע שטייערען זאָלען איינגעטיילט ווערען צווישען די פארשידענע שטאאטען, וועלכע זיינען אריינגענומען אין דיזען בונד, לויט זייער באפעלקערונג, די צאָל פון דער באפעלקערונג זאָל באשטימט ווערען דורך דעם צוזאמענרעכענען די צאָל פון פריי מענשען, אריינרעכענענדיג די וואָס זיינען מחויב צו דינען א געוויסען טערמין פון יאָרען, און אויסשליסענדיג אינדיאנער, וועלכע צאָלען ניט קיין שטייערען, און דריי פינפטעל פון אלע אנדערע פערזאָנען.] די ריכטיגע ציילונג זאָל ערשט געמאכט ווערען אין דריי יאָר ארום, נאָך דער ערשטער פארזאמלונג פון דעם קאָנגרעס פון די פאראייניגטע שטאאטען, און נאכהער אלע צען יאָר צייט, אויף אזא אופן ווי דאָס געזעץ וועט באשטימען. די צאָל קאָנגרעסלייטע זאָל זיין ניט מעהר ווי איינער פון יעדע דרייסיג טויזענד, אָבער יעדער שטאאט זאָל האָבען ווענינגסטענס איין קאָנגרעסמאן; און ביז אָט דיזע ציילונג וועט געמאכט ווערען זאָל ניו העמפּשיר זיין בארעכטיגט צו דריי קאָנגרעס־לייטע, מעסעטשוסעטס אכט, ראָהד איילענד און די פּראָווידענס פּלאַנ־טאַציעס איינעם, קאָנעקטיקוט פינף, ניו יאָרק זעקס, ניו דזשוירזי פיר, פּענסילוויינ‍יא אכט, דעלאַוועיר איינעם, מערילאַנד זעקס, ווירדזשיניא צען, נאָרטה קאראָליינא פינף, סאוטה קאראָליינא פינף, און דזשאָרדזשיא דריי.

ווען עס בלייבט לעדיג אן אָרט פון א פארטרעטער פון א שטאאט זאָל דער גאָווערנאָר פון יענעם שטאאט ארויסשיקען באפעהלען פאר וואהלען, אום אָנצופילען די לעדיגע פּלעצער.

דאָס רעפּרעזענטאנטען הויז זאָל ערוועהלען איר פּאָרזיצענדען און אַנדערע באאמטע; און זאָל אליין האָבען דאָס רעכט ארונטער צו זעצען אירגענד וועלכען באאמטען (אימפּיטשען).

ט י י ל 3. **דער סענאט פון די פאראייניגטע שטאאטען זאָל באַ־שטעהן פון צוויי סענאטאָרען פון יעדען שטאאט, וועלכע זאָלען ערוועהלט

* דער פּונקט אין די קלאַמערען [] איז געענדערט געוואָרען דורך דעם אמענדמענט 14, צווייטע אָפּטיילונג, אויף בלאט נומ. 72.

** דיזער פּונקט איז געענדערט געוואָרען דורך אמענדמענט 17, זייטע נומ. 74.

ווערען פון דער געזעצגעבענדער קערפערשאפט פון דעם שטאאט, אויף זעקס יאָר; און יעדער סענאטאָר זאָל האָבען איין שטימע.

גלייךנאָך די ערשטע וואהלען ווען די סענאטאָרען וועלען זיך פאר־זאמלען, זאָלען זיי איינגעטיילט ווערען אזוי באלד ווי מעגליך, אין דריי קלאסען. די פלעצער פון די סענאטאָרען פון ערשטען קלאס זאָלען ער־לעדיגט ווערען ביי ענדע פון צווייטען יאָר; פון דעם צווייטען קלאס, ווען עס ענדיגען זיך פיר יאָר, און פון דעם דריטען קלאס ווען עס וועלען זיך ענדיגען זעקס יאָר, אזוי אז איין דריטעל פון סענאט זאָל אויסגעקליבען ווערען אלע צוויי יאָר; אויב פלעצער ווערען ליידיג דורך רעזיגנאציאָן אָדער ווּעלכען אנדער אופן, און די געזעצגעבענדע קערפער־שאפט פון דעם שטאאט איז גראָד דאמאָלסט נעשלאָסען, מעג דער גאָ־ווערנאָר פון יענעם שטאאט מאכען דערוויילינע באשטימונג, ביז עס וועט זיך עפענען די זיצונג פון דער געזעצגעבענדער קערפערשאפט, וועל־כע זאָל מאכען וואהלען אויסצופילען די ערליידיגטע פלעצער.

דער וויצע־פרעזידענט פון די פאראייניגטע שטאאטען זאָל זיין דער פאָרזיצענדער פון דעם סענאט, אָבער ער זאָל ניט האָבען קיין שטימע סאידען די סענאטאָרען זיינען צוטיילט אויף גלייך.

קיינער קען ניט ווערען ערוועהלט אלס סענאטאָר אויב ער איז ניט לכל הפחות דרייסיג יאָר אלט, ניין יאָר א בירגער פון די פאראייניגטע שטאאטען, און בשעת ער ווערט ערוועהלט איז ער ניט קיין אנוואָהנער פון דעם שטאאט אין וועלכען ער ווערט אויסגעקליבען.

דער סענאט זאָל אויסקלייבען זיינע אנדערע באאמטע און אויך א ניט־שטענדיגען פאָרזיצענדער, וועלכער זאָל זיין דער פאָרזיצענדער פון סענאט אין פאל דער וויצע־פרעזידענט איז אבוועזענד, אָדער ווען דער וויצע־פרעזידענט מוז פארנעמען די שטעלע פון דעם פרעזידענט פון די פאראייניגטע שטאאטען.

דער סענאט זאָל האָבען דאָס רעכט צו משפט'ען אלע באשולדיגטע באאמטע, אימפיטשען. ווען זיצענדיג פאר דיזען צוועק זאָלען די סענאַ־טאָרען זיין אונטער א שבועה אָדער אויפ'ן עהרנוואָרט. ווען דער פרע־זידענט פון די פאראייניגטע שטאאטען ווערט גע'משפט, זאָל דער אויבער ריכטער (טשיף דזשאָסטיס) זיין דער פאָרזיצענדער; און קיין פערזאָן זאָל ניט פאראורטיילט ווערען אָהן דער הסכמה פון צוויי דריטעל פון די אנוועזענדע מיטגלידער.

דער אורטייל איבער באאמטע זאָל ניט געהן ווייטער ווי דאָס ארונ־טערזעצען פון אמט און מאכען אונפעהיג אין דער צוקונפט צו האלטען אָדער צו געניסען פון אן אמט פון כבוד, פארטרויען, אָדער געצאָלט פון די פאראייניגטע שטאאטען; די ארונטערגעזעצטע פערזאָן זאָל קענען ווערען איינגעקלאָגט, באשולדיגט, גע'משפט, פאראורטיילט און בא־שטראפט לויט דעם געזעץ.

טייל 4. די צייט, פּלאַץ און דער אופן אויף וועלכען עס זאָלען געהאלטען ווערען די וואהלען פאר די סענאטאָרען און קאָנגרעסלייטע זאָל יעדער שטאַאט באשטימען פאר זיך אליין, דורך זיין געזעצגעבענדער קערפּערשאפט; אָבער דער קאָנגרעס מעג צו יעדער צייט, דורכ'ן געזעץ, ענדערען אזעלכע סאָרטען איינפירונגען א חוץ וואָס איז נוגע די פּלעצער צו וועהלען סענאַטאָרען.

דער קאָנגרעס זאָל זיך פארזאמלען לכל הפחות איין מאָל אין א יאָר, און די פארזאמלונג זאָל זיין דעם ערשטען מאָנטאג אין דעצעמבער, סאידען דער קאָנגרעס זאָל געזעצליך באשטימע א אנדער טאָג.

טייל 5. יעדעס הויז (פון קאָנגרעס) זאָל זיין זיין אייגענער ריכטער איבער די וואהלען, וואהל־רעזולטאטען, און מעלות און חסרונות פון זיינע אייגענע מיטגלידער, און א מאיאָריטעט פון יעדען הויז זאָל הייסען א געזעצליכע צאָל (א קוואָרום) אויף אָנצוגעהן מיט דער אר־בייט; אָבער א קלענערע צאָל מעג זיך פארזאמלען פון טאָג צו טאָג, און מעג באשליסען צו צווינגען די אבוועזענדע מיטגלידער צו קומען, אויף אזעלכע אופנים, און אונטער אזעלכע שטראפען ווי יעדער הויז וועט באשטימען.

יעדע הויז מעג באשטימען די רעגלען פאר זיינע אייגענע פארהאנד־לונגען, באשטראָפען זיינע אייגענע מיטגלידער פאר אונאנשטענדיגער באנעהמונג, און מיט דער צושטימונג פון צוויי דריטעל מאיאָריטעט אויסשליסען א מיטגליד.

יעדעס הויז זאָל פירען א פּראָטאָקאָל פון זיינע פארהאנדלונגען, און פון צייט צו צייט דיזען פּראָטאָקאָל פארעפענטליכען, חוץ דעם טייל וואָס זיי געפינען פאר פּאַסענד צו האלטען בסוד; און די שטימען דורך „יא" און „ניין" פון די מיטגלידער פון יעדען הויז איבער יעדער פראגע זאָלען, אויפ'ן וואונש פון א פינפטעל פון די אנוועזענדע, אריינגעשרי־בען ווערען אין פּראָטאָקאָל.

בשעת דער קאָנגרעס האלט זיינע זיצונגען טאָר זיך קיין איינע הויז ניט פארמאכען, אָהן דער הסכמה פון דעם אנדערען הויז, אויף מעהר ווי דריי טעג, אויך זאָל קיין הויז ניט אריבערקלייבען זיך אויף אן אנדער פּלאַץ ווי דאָרטען וואו ביידע הייזער געפינען זיך.

טייל 6. די סענאַטאָרען און קאָנגרעסלייטע זאָלען ערהאלטען שכירות פאר זייער ארבייט, וואָס זאָל באשטימט ווערען דורכ'ן געזעץ, און זאָל אויסגעצאָלט ווערען פון דער קאַסע פון די פאראייניגטע שטאַאטען. אין אלע פעלע אויסער פארראט, פארברעכען, און שטערונג פון פרידען, זאָלען סענאַטאָרען און קאָנגרעסלייטע זיין פריי פון ארעסטירונג בשעת זיי זיינען ביי א זיצונג פון זייערע הייזער, אָדער ווען זיי געהן פון אָדער קומען צו די זיצונגען; און פאר א רעדע אָדער דעבאטע

אין איינעם פון די הייזער פון קאָנגרעס, זאָל מען ניט קענען אויספרעגען אין קיין אנדער פלאַץ.

קיין סענאַטאָר אָדער קאָנגרעסמאַן, זאָל די צייט וואָס ער איז א מיטגליד פון דעם קאָנגרעס. ניט באשטימט ווערען אויף קיין ציווילנעם אמט אונטער די פאראייניגטע שטאַאטען, וואָס זאָל ניי געשאַפען ווערען, אָדער וואָס דאָס געהאַלט זאָל האָבען געוואָרען העכער אין יענער צייט; און קיין פערזאָן וואָס האַלט אַן אמט אונטער די פאראייניגטע שטאַאטען זאָל ניט זיין קיין מיטגליד פון קאָנגרעס בשעת ער האַלט אָן זיין אמט.

טייל 7. אלע פאָרשלעגע פאר הכנסות זאָלען צוערשט פאָרגעשלאָגען ווערען אין רעפּרעזענטאַנטען הויז; אָבער דער סענאַט מעג פאָרשלאָגען אָדער באשטימען ענדערונגען פונקט ווי ביי אלע אנדערע געזעץ־פאָרשלעגע.

יעדער פארשלאג (ביל) וואָס איז אָנגענומען געוואָרען אין רעפּרעזענטאַנטען הויז און אין סענאַט, זאָל, איידער עס ווערט א געזעץ, פאָרגעלעגט ווערען פאר דעם פרעזידענט פון די פאראייניגטע שטאַאטען; אויב ער שטימט צו, זאָל ער דאָס אונטערשרייבען, און אויב ניט, זאָל ער דאָס צוריקשיקען, צוזאַמען מיט זיינע איינווענדונגען, צום הויז, וואו דיזער פאָרשלאַג איז צום ערשטען אריינגעבראכט געוואָרען. דעם פרעזידענט'ס איינווענדונגען זאָלען אין פול אריינגעשריבען ווערען אין פראָטאָקאָל, און דער פאָרשלאג (אָדער ווי מען רופט דאָס „דהי ביל") זאָל ווידער אמאָל פארהאנדעלט ווערען. אויב נאָך דעם ווערט די ביל ווידער אָנגענומען ווערען מיט צוויי דריטעל מאַיאָריטעט, זאָל דאָס, צוזאמען מיט די טענות, אריבערגעשיקט ווערען צום צווייטען הויז, וועלכעם זאָל דאָס אויך ווידער אמאָל נעמען צום פארהאנדלען, און אויב דאָס ווערט אין דעם צווייטען הויז אויך אָנגענומען מיט צוויי דריטעל מאַיאָריטעט, ווערט דאָס א געזעץ. אָבער אין אלע אזעלכע פעלע זאָלען די מיטגלידער שטימען דורך „יא" און „ניין" און די נעמען און שטימען זאָלען פּראָטאָקאָלירט ווערען אין יעדען הויז באזונדער. אויב א ביל ווערט פון פרעזידענט ניט צוריק געשיקט אין פארלויף פון צען טעג צייט (אויסער זונטאגס) נאָכדעם ווי זי איז פאר אים פאָרגעלעגט געוואָרען, ווערט זי א געזעץ, פונקט ווי ער וואָלט זי אונטערגעשריבען, סאיידען דער קאָנגרעס פארמאכט זיך און שטערט דורך דעם דאָס צוריקשיקען די ביל, אין וועלכען פאַל דאָס ווערט ניט קיין געזעץ.

יעדער אָרדער, רעזאָלוציאָן, אָדער פאָרשלאג, צו וועלכע די צושטימונג פון סענאַט און רעפּרעזענטאַנטען הויז איז נויטיג (אויסער די פראגע פון שליסען זיך) זאָל פאָרגעלעגט ווערען פאר'ן פרעזידענט פון די פאראייניגטע שטאַאטען; און איידער דאָס טרעט אריין אין קראַפט זאָל דאָס קריגען זיין צושטימונג. אָדער, אויב ער שטימט ניט צו, זאָל דאָס ווידער דורכגעפירט ווערען מיט צוויי דריטעל מאַיאָריטעט אין ביידע הייזער, לויט די רעגעלען און פאָרשריפטען פון בילס.

טייל 8. דער קאנגרעס זאל האבען די מאכט ארויפצולעגען און אויפצומאנען טאקסעס, אבצאלונגען און שטייערען; צו באצאלען די חובות און צו זארגען פאר דער אלגעמיינער באשיצונג און וואהלזיין פון די פאראייניגטע שטאאטען; אבער אלע טאקסעס, אבצאלונגען און שטייערען זאלען זיין גלייך אומעטום אין די פאראייניגטע שטאאטען.

צו באזארגען געלד אויף דעם קרעדיט פון די פאראייניגטע שטאאטען.

צו רעגולירען דעם מסחר מיט פרעמדע פעלקער, צווישען די פארשידענע שטאאטען און מיט די אינדיאנער שבטים.

איינפירען גלייכע בירגער רעכטע און גלייכע געזעצע וועגען באנקראט איבעראל אין די פאראייניגטע שטאאטען.

צו פאבריצירען געלדער, רעגולירען די ווערדע פון אויסלענדישע געלדער, און צו באשטימען סטאנדארדס פון וואג און מאס.

צו באשטימען שטראפען פאר פעלשען געלד אדער רעגירונגס פאפירען פון די פאראייניגטע שטאאטען.

צו בויען פאסט געביידען און מאכען פאסט וועגען.

צו העלפען דעם פראגרעס און וויסענשאפט פון נוצליכער קונסט, דורך פארזיכערען אויף א באגרענעצטער צייט, צו פארפאסער און ערפינדער, דאס אויסשליסליכע רעכט צו זייערע פארפאסונגען און ערפינדונגען.

גרינדען געריכטס הייזער, נידעריגערע פון דעם העכסטען געריכט (סופרים קאורט).

צו באשטימען און באשטראפען פארברעכענס וואס ווערען באגאנגען אויף די ימים, און פאר פארשוועכען די געזעצע פון נאציאנען.

צו ערקלערען מלחמה; צו געבען ערלויבניש צו באפאלען פיינדליכע שיפען, און מאכען רעגלען וועגען נעמען אין פלען אריין אויף דער יבשה און אויפ'ן ים.

צוזאמענצושטעלען און אויפצוהאלטען ארמעען; אבער קיין באשטימונג וועגען געלד פאר דיזען צוועק זאל ניט זיין אויף לענגער ווי צוויי יאר צייט.

צו בויען און אויפהאלטען א פלאטע.

צו מאכען רעגלען בנוגע דער פירונג און רעגולאציע פון לאנד און וואסער חיל.

צו באשטימען וועגען דעם רופען די מיליץ צו מקיים זיין די געזעצע פון די פאראייניגטע שטאאטען, צו דערשטיקען אויפשטענדע, און צוריקשטויסען אנפעלע פון פיינד.

באזארגען דאס ארגאניזירען, באוואפענען, און דיסציפלינירען די מיליץ, און צו האבען א דעה איבער אזעלכע טיילען פון דער מיליץ, וועלכע וועלען באשעפטיגט ווערען אין דער דינסט פון די פאראייניגטע שטאאטען; איבערלאזענדיג צו די איינצעלנע שטאאטען די באשיצונג

פון די מיליץ באאמטע און די רעגלען פון מושטירונג די מיליץ לויט דיסציפלין וואס דער־קאנגרעס וועט באשטימען.

אויסצואיבען די אויסשליסליכע מאכט צו מאכען געזעצע אין אלע פעלע איבער אזא דיסטריקט וואס וועט, דורך דעם אוועקגעבען פון געוויסע שטאאטען און דורך דעם אננעמען פון דעם קאנגרעס, ווערען א רעגירונגס־זיץ פון די פאראייניגטע שטאאטען (ווי דער דיסטריקט אוו קאלאמביא, וואו די שטאדט וואשינגטאן איז אויפגעבויט געווארען), און אויסצואיבען אן עהנליכעס רעכט איבער אלע פלעצער וואס דער קאנגרעס וועט קויפען פון די געזעצמאכענדע קערפערשאפטען פון די שטאאטען, וואו זיי וועלען זיך געפינען, כדי צו בויען פעסטונגען, מאגאזינען, געוועהרפלעצער, שיף פלעצער, און אנדערע נויטיגע געביידען; און

צו מאכען אלע געזעצע וואס וועלען נויטיג זיין כדי אויסצופירען די אויבענדערמאנטע מעכטע, און אלע אנדערע מעכטע וואס די קאנסטיטוציאן גיט איבער צו דער רעגירונג פון די פאראייניגטע שטאאטען, אדער צו יעדער אבטיילונג אדער באאמטע פון דער רעגירונג.

טייל 9. דאס אימיגרירען אדער אריינברייגנען פון פערזאנען אזעלכע וואס אירגענד וועלכער פון די שוין איצט עקזיסטירענדע שטאאטען זאל האבען גערעכטפערטיגט, זאל ניט ווערען פארבאטען פון דעם קאנגרעס פאר דעם יאהר טויזענט אכט הונדערט און אכט, אבער א שטייער קען יא ארויפגעלעגט ווערען אויף אזא אריינברייגגען, ניט מעהר ווי צען דאלאר פאר אזא פערזאן.

דאס רעכט פון „הייבעס קארפוס" (דאס הייסט א באפעהל ניט צו ערלויבען האלטען איינעם געפאנגען אהן א פארהער) זאל ניט אפגעשאפט ווערען, סאידען אין פעלע פון אויפשטענדע אדער אנפאלען פון שונא, ווען די אלגעמיינע זיכערהייט נויטיגט זיך אין דעם.

קיין געזעץ זאל ניט געפאסט ווערען צו צונעמען ביי איינעם זיין פארמעגען און דאס רעכט איבערצולאזען זיין פארמעגען צו זיינע יורשים. אויך זאל קיין געזעץ געפאסט ווערען צו באשטראפען איינעם פאר א טהאט וואס איז ניט געוועזן קיין פארברעכען איידער דער געזעץ איז געפאסט געווארען. (אין דעם ענגלישען טעקסט פון דער קאנסטיטוציאן הייסט דאס „אטעינדער ביל" און „עקט פאסט פאקטא" געזעץ.)

קיין קאפשטייער, אדער אנדער דירעקטער שטייער זאל ניט ארויפגעלעגט ווערען סאידען פראפארציאנאל נאך דער פאלקסצעהלונג אדער רעכענונגען וואס ווערען דא פארגעשריבען איידער זיי ווערען ערלויבט גענומען צו ווערען.

קיין שטייער אפצאלונג זאל ניט געמאכט ווערען אויף זאכען וואס ווערען ארויסגעפירט פון א שטאאט.

קיין פארצוג זאל ניט געגעבען ווערען דורך א געזעץ פון האנדעל אדער איינקונפט צו די האפענס פון איין שטאאט איבער די האפענס פון אן אנדער שטאאט; אויך זאלען קיינע שיפען וואס קומען, אדער

פארלאָזען איין שטאאט ניט מוזען אריינקומען, אָדער קריגען ערלויבניש, אָדער צאָלען שטייערען אין אנדערען שטאאט.

קיין געלד זאָל ניט געצויגען ווערען פון דער טרעזשורע (רעגירונג'ס קאַסע) סאידען אלס רעזולטאט פון געזעצליכע באשטימונגען; א רעגעל־מעסיגע רשימה און חשבון פון אַלע הכנסות און הוצאות פון אַלע קהל'־שע געלדער זאָלען פארעפענטליכט ווערען פון צייט צו צייט.

קיין טיטולען פון אדעל זאָלען ניט געגעבען ווערען פון די פאר־איינִיגטע שטאאטען; און קיין פערזאָן וועלכע האלט עפּעס אן אמט פון געצאָלט אָדער פון צוטרויען אונטער די פאראייניגטע שטאאטען, זאָל, אָהן דער צושטימונג פון קאָנגרעס, ניט אָננעמען קיין שום מתנה, גע־צאָלט, אמט, אָדער טיטול פון א קעניג, פרינץ, אָדער פרעמדער רעגירונג.

ט י י ל 10. קיין שטאאט זאָל ניט שליסען קיין אָפּמאַך, בונד אָדער פאראייניגונג; געבען ערלויבניסען צו באפאלען שיפען פון א שונא; פאבריצירען געלד; ארויסלאָזען קרעדיט פאפירען; מאכען קיין שום אנדער געלד ווי נאָר גאָלדענע און זילבערנע מטבעות אלס געזעצליך געלד צו באצאָלען חובות; דורכפירען קיין געזעץ וואָס זאָל צונעמען ביי איינעם זיין פארמעגען אָדער רעכטע („אטעינדער ביל״) און אויך ניט קיין געזעץ צו באשטראָפען פאר דעם וואָס איז געטאָן געוואָרען איידער דער געזעץ איז געפאסט געוואָרען („עקס פאָסט פאקטאָ“ געזעץ), אָדער א געזעץ וועגען שעדיגען די פארפליכטונגען פון א קאָנטראקט; אָדער געבען אדעל טיטולען.

קיין שטאאט זאָל אָהן דער צושטימונג פון קאָנגרעס ניט ארויפליי־גען קיין שום שטייערען אויף אריינגעפירטע סחורות, חוץ די אבסאָלוט נויטיגע אונטערזוכונגס רעגלען; און די ריינע הכנסה וואָס א שטאאט וועט ארויפלייגען אויף אריינגעפירטע אָדער ארויסגעפירטע סחורות, זאָל באלאנגען צו דער קאַסע פון די פאראייניגטע שטאאטען; און אלע אזעלכע געזעצע זאָלען זיין אונטערוואָרפען דער אויפזיכט און קאָנטראָלע פון קאָנגרעס.

קיין שטאאט זאָל ניט, אָהן דער הסכמה פון קאָנגרעס, ארויפלייגען שטייערען אויף שיפען, האלטען חיל, אָדער קריגס־שיפען אין פרידענס צייטען, שליסען אַן אָפּמאַך מיט אַן אנדער שטאַאט, אָדער מיט אַ פרעמד־דער מאַכט, אָדער אָנפירען מלחמה, סאידען דער שטאאט ווערט ווירק־ליך באַפאַלען אָדער איז אין אזא אונפארמיידליכער געפאַר וואָס וועט ניט ערלויבען צו ווארטען.

א ר ט י ק ע ל 2.

ט י י ל 1. די מאַכט דורכצופירען די געזעצע (עקזעקוטיווע מאַכט) זאָל איבערגעגעבען ווערען צו א פרעזידענט פון די פאראייניגטע שטאַאטען פון אַמעריקא. ער זאָל אָנהאלטען זיין אַמט פאר אַ טערמין

פון פיער יאָר צייט; און צוזאמען מיט׳ן וויצע־פּרעזידענט, ערווײלט פאר דעמזעלבען טערמין, זאָל די וואַל פאָרקומען אויף דעם פאָלגענדען אופן:

יעדער שטאאט זאָל באשטימען, לויט דעם באשלוס פון זיין געזעצמאכענדער אפּטיילונג, א צאָל וויילער (אין ענגליש הייסען זיי „עלעקטאָרס“) אזוי פיל ווי די צאָל פון סענאטאָרען או קאָנגרעסלייטע צוזאמען וואָס דער שטאאט האָט אין קאָנגרעס; אָבער קיין סענאטאָר אָדער קאָנגרעסמאַן, אָדער אירגענד וועלכער פּערזאָן וואָס האלט אן אמט פון שכר אָדער צוטרויען פון די פאראייניגטע שטאאטען זאָל באשטימט ווערען אלס „עלעקטאָר“.

(די עלעקטאָרס זאָלען זיך פארזאמלען אין זייערע באזונדערע שטאאטען און שטימען דורך א שטימצעטעל פאר צוויי פּערזאָנען, פון וועלכע איינער, אמווייניגסטענס זאָל ניט זיין קיין איינוואוינער פון דערזעלבער שטאאט ווי זיי, און זיי זאָלען מאכען א ליסטע פון אלע פּערזאָנען פאר וועלכע מען האָט געשטימט און די צאָל שטימען פון יעדען פון די פּערזאָנען; דיזע ליסטע זאָל זיין אונטערשריבען און באשטעטיגט און זאָל איבערגעשיקט ווערען א פארזיגעלטע צו דעם רעגירונגס-זיץ פון די פאראייניגטע שטאַאטען, אַדרעסירט צום פּאָרזיצענדען פון סענאַט. דער פּאָזיצענדער פון סענאט זאָל, אין דער אנוועזענהייט פון סענאט און רעפּרעזענטאנטען הויז, עפענען אלע באשטעטיגטע ליסטען און די שטימען זאָלען דאן געצעהלט ווערען. די פּערזאָן וועלכע האָט די גרעסטע צאָל שטימען זאָל זיין ערווײלט פּרעזידענט, אויב דיזע צאָל זאָל זיין א מאיאָריטעט פון דער גאנצער צאָל עלעקטאָרס וואָס זיינען באשטימט געוואָרען; און אויב עס זאָל זיין מעהר ווי איינער מיט אזא צאָל וואָס איז א מאיאָריטעט און זאָלען האָבען א גלייכע צאָל שטימען, דאן זאָל דאָס רעפּרעזענטאנטען הויז גלייך דערווײלען, דורך אָפּשטימונג, איינעם פון זיי אלס פּרעזידענט; און אויב קיין פּערזאָן זאָל האָבען קיין מאיאָריטעט פון די שטימען, דאן זאָל דאָס זעלבע הויז ערווײלען אויף דעמזעלבען אופן איינעם אלס פּרעזידענט פון די פינף וואס האָבען די גרעסטע צאָל שטימען אויף דער ליסטע. אָבער ביים ערווײלען א פּרעזידענט זאָלען די שטימען גענומען ווערען לויט די שטאאטען, די פארטרעטער פון יעדען שטאאט זאָלען האָבען איין שטימע; א קוואָרום (א גענוגענדע צאָל שטימען) זאָל באשטיין פון צוויי דריטעל פון דער פארטרעטערשאפט פון שטאאט, און א מאיאָריטעט פון אלע שטאאטען זאָל זיין נויטיג צו ערווײלען. אין יעדען פאַל, נאָך׳ן וואַל פון פּרעזידענט, זאָל די פּערזאָן וואָס האָט די גרעסטע צאָל שטימען פון די עלעקטאָרס, זיין וויים פּרעזידענט. אָדער אויב עס זאָלען בלייבען צוויי אָדער מעהר פּערזאָנען וואָס האָבען א גלייכע צאָל שטימען, זאָל דער סענאט דערווײלען פון זיי, דורך אָפּשטימונג, דעם וויצע־פּרעזידענט.)

(דיזער פונקט איז גענענדערט געוואָרען דורך דעם צוועלפטען אמענד־מענט, בלאט נומ. 71).

דער קאָנגרעס קאָן באשטימען די צייט פאר'ן אויסקלייבען די עלעקטאָרס און דעם טאָג אין וועלכען זיי זאָלען שטימען; דיזער טאָג זאָל זיין דערזעלבער איבער די אלע פאראייניגטע שטאאטען.

קיין פערזאָן, סאידען א געבוירענער בירגער, אָדער א בירגער פון די פאראייניגטע שטאאטען אין דער צייט ווען דיזע קאָנסטיטוציאָן ווערט אָנגענומען, זאָל ניט קענען ערווילט ווערען אלס פרעזידענט; אויך זאָל קיינער ניט קענען ערווילט ווערען צו דיזען אמט, אויב ער איז נאָך ניט געוואָרען פינף און דרייסיג יאָהר אַלט, און ניט האָבען געוואוינט פירצען יאָר אין די פאראייניגטע שטאאטען.

אין פאַל דער פרעזידענט ווערט ארונטערגעזעצט פון זיין אמט, אָדער אין פאַל פון טויט, רעזיגנאציאָן, אָדער אונפעהיגקייט אויסצופירען די מעכטע און פליכטע פון דיזען אמט, זאָל דער אמט איבערגיין צום וויצע־פרעזידענט; און דער קאָנגרעס זאָל דורכ'ן געזעץ באשטימען, אין פאַל פון ארונטערזעצען, טויט אָדער רעזיגנאציאָן, אָדער אונפעהיגקייט אויך פון דעם וויצע פרעזידענט, וועלכער באאמטער זאָל דאמאָלסט דינען ביז די אונפעהיגקייט וועט באזייטיגט ווערען אָדער א פרעזידענט ערווילט ווערען.

דער פרעזידענט זאָל, צו באשטימטע צייטען, קריגען פאר זיינע דינסטע א געהאלט, וואס זאָל ניט פארגרעסערט און ניט פארקלענערט ווערען דורך דער צייט אויף וועלכער ער איז ערווילט געוואָרען; און ער זאָל דורך דיזער צייט ניט קריגען קיין אנדער באלוינונג פון די פאראייניגטע שטאאטען, אָדער פון וועלכע ניט איז פון זיי.

איידער דער פרעזידענט טרעט אריין אין אמט זאָל ער געבען די דאָזיגע שבועה, אָדער ערען־וואָרט: „איך שווער (אָדער פארזיכער) היילינ אז איך וועל טריי ערפילען דעם אמט פון פרעזידענט פון די פאראייניגטע שטאאטען; איך וועל, מיט מיינע בעסטע כחות אָפּהיטען, באשיצען, און פארטיידיגען די קאָנסטיטוציאָן פון די פאראייניגטע שטאאטען".

ט י י ל 2. דער פרעזידענט זאָל זיין דער הויפּט קאָמאנדיר פון דער ארמיי און פלאָטע פון די פאראייניגטע שטאאטען, און פון דער מיליץ פון די פארשידענע שטאאטען, ווען זיי ווערען גערופען אין דער פאקטישער דינסט פון די פאראייניגטע שטאאטען. ער מעג פאָדערען די מיינונג שריפטליך פון יעדען הויפט באאמטען פון דער עקזעקוטיווער אפטיילונג, וועגען יעדען פונקט בנוגע די פליכטען פון זייערע באזונדערע עמטער. און ער זאָל האָבען די מאכט צו שענקען דאָס אָפּלעגען פון שטראָף און באגנאדיגונג פאר פארברעכענס געגען די פאראייניגטע שטאאטען, אויסער אין פעלע פון „אימפיטשמענט" (ארונטערזעצוגען פון אמט).

ער זאָל האָבען די מאכט, מיט דער הסכמה פון צוויי דריטעל פון
די שטימען פון די סענאטאָרען אַנוועזענד, צו שליסען אָפּמאכען („טריר־
טיס") מיט אַנדערע פעלקער; און ער זאָל נאָמינירען, און, דורך און מיט
דער צושטימונג פון סענאט, זאָל ער באַשטימען אַמבאַסאַדאָרען, און אַנ־
דערע געזאַנדטע און קאָנסולען, ריכטער פון סופרים קאורט (העכסטען
געריכט), און אַלע אנדערע באאמטע פון די פאראייניגטע שטאאטען,
וועמענס באַשטימונגען זיינען דאָ ניט פאָרגעשריבען געוואָרען, און וועלכע
וועלען ווערען איינגעפירט אין געזעץ. אָבער דער קאָנגרעס, אויב ער
האַלט עס פאר ראטזאם, מעג, דורך דעם געזעץ, איבערגעבען דאָס באַ־
שטימען פון אזעלכע באאמטע צום פרעזידענט אליין, צו די געריכטס
הייזער, אָדער צו די עלטסטע פון די רעגירונגס אפטיילונגען..

דער פרעזידענט זאָל האָבען דאָס רעכט אָנצופילען אַלע אויסגעליי־
דיגטע עמטער וואס וועלען פאסירען ווערענד דער צייטווייליגער שליסונג
פון דעם סענט, דורך ארויסגעבען באפאָלמעכטיגונגען, וואס זאָלען אויס־
גיין ביי דער ענדע פון דער נעקסטער זיצונג.

ט י י ל 3. ער זאָל פון צייט צו צייט געבען אויסקינפטע וועגען
דעם צושטאנד פון דעם לאנד, און זאָל רעקאָמעדירען פאר זייער באַ־
טראַכטונג אזעלכע פונקטען וואָס ער וועט דענקען אַלס נויטיג און פאַ־
סענד. ער מעג, אין אויסערגעוויינליכע פעלע, צוזאמענרופען ביידע
הייזער פון קאָנגרעס, אָדער אירגענד וועלכע פון זיי; אין פאַל ביידע
הייזער שטימען ניט איין איבער דער צייט פון זייער עפענען זיך, מעג
ער זיי צוזאמענרופען אויף אַ צייט וואָס ער האַלט פאר פאסענד; ער
זאָל אויפנעמען אַמבאַסאַדאָרען און אַנדערע געזאַנדטע. ער זאָל אַכטונג
געבען אז די געזעצע זאָלען טריי דורכגעפיהרט ווערען; און זאָל אַנשטעי־
לען אַלע באאמטע פון די פאראייניגטע שטאאטען.

ט י י ל 4. דער פרעזידענט, וויצע־פרעזידענט, און אַלע ציווילע
באאמטע פון די פאראייניגטע שטאאטען זאָלען ארונטערגעזעצט ווערען
פון זייערע עמטער דורך אָנקלאָגען (אימפּיטשמענט) און פאראורטיילונג
פאר פאררראט, כאבאר, אָדער אַנדערע גרויסע פארברעכענס און שלעכטע
אויפפיהרונגען.

אַ ר ט י ק ע ל 3.

ט י י ל 1. די ריכטערליכע מאכט זאָל איבערגעגעבען ווערען אין
איין הויפּט געריכט (סופרים קאורט) און אין אַזעלכע נידעריגערע געריכ־
טען ווי דער קאָנגרעס וועט פון צייט צו צייט באַשטימען און איינפיהרען.
די ריכטער, אי פון סופרים קאורט אי פון די נידעריגערע געריכטען, זאָ־
לען אָנהאַלטען זייערע עמטער אזוי לאנג ווי זיי פיהרען זיך אויף אָנ־
שטענדיג; און זאָלען, אין באַשטימטע צייטען, פאר זייער דיענסט, באַ־
קומען אַ געהאַלט וואָס זאָל ניט פארקלענערט ווערען כל זמן זיי האַלטען
אָן זייערע עמטער.

ט י י ל 2. די ריכטערליכע מאכט זאָל האָבען די ממשלה איבער אַלע פעלע פון געזעצע און גערעכטיגקייט וואָס שטאַמט פון דיזער קאָנסטיטוציאָן, די געזעצע פון די פאראייניגטע שטאאטען, און אָפּמאכונגען וואָס זיינען שוין געשלאָסען געוואָרען אָדער וואָס וועלען געשלאָסען ווערען אונטער זייערע רעכטע; אויף אַלע פעלע וואָס ריהרען אָן אמבאסאדאָרען אָדער געזאנדטע, און קאָנסולען; אויף אַלע פעלע וואָס ריהרען אָן פלאָטען באאמטע אָדער וואסער־הערשאפט. צו סכסוכים אין וועלכע די פאראייניגטע שטאאטען איז א צד; אויך שטרייטיגקייטען צווישען צוויי אָדער מעהרער שטאאטען; צווישען בירגער פון פארשיעדענע שטאאטען; און צווישען א שטאאט, אָדער זיינע בירגער, מיט פרעמדע לענדער, בירגער אָדער אונטערטאַנען.

אין אַלע פעלע וואָס זיינען שייך צו אמבאסאדאָרען, אנדערע געזאנדטע און קאָנסולען, און יענע ביי וועלכע א שטאאט איז איינע פון די צדדים, זאָל דער סופרים קאורט (העכסטער געריכט) האָבען דאָס אָריגינאַלע רעכט. אין אַלע אַנדערע פעלע וואָס זיינען אויבען אויסגערעכענט, זאָל דער סופרים קאורט נאָר האָבען דאָס רעכט ווען עס ווערט אפעלירט צו איהם, סאַי וועגען געזעץ, סאַי וועגען די פאקטען, מיט אזעלכע אויסנאהמען און מיט אזעלכע איינפיהרונגען ווי דער קאָנגרעס וועט מאכען.

דער פּראָצעס פאר אַלע פארברעכענס, א חוץ פעלע פון ארונטערזעצען באאמטע, זאָל זיין דורך א דזשורי (געשוואוירענע פון פאָלק) און אזא פּראָצעס זאָל געהאַלטען ווערען אין דער שטאאט וואו דער פארברעכען איז באַגאַנגען געוואָרען; אָבער אויב דער פארברעכען איז ניט באגאנגען געוואָרען אין קיין שום שטאאט זאָל דער משפט געהאַלטען ווערען אין אזא פּלאַץ אָדער פּלעצער וואו דער קאָנגרעס וועט באשטימען.

ט י י ל 3. הויכפארראַט געגען די פאראייניגטע שטאאטען זאָל באשטעהן בלויז אין פיהרען מלחמה געגען זיי, אָדער צושטעהן צו זייער פיינד, געבענדיג זיי הילפע אָדער באקוועמליכקייט.

קיין פּערזאָן זאָל ניט פאראורטיילט ווערען פאר הויכפארראַט, סאַידען אויף באַווייזע פון צוויי עדות וועגען דיזער אָפענער טהאַט, אָדער דורך מודה זיין זיך אין אָפענעם געריכט.

דער קאָנגרעס זאָל האָבען די מאַכט צו באשטימען די שטראָף פאר הויכפארראַט; אָבער קיין פאראורטיילונג פון אימיצען פאר הויכפארראַט זאָל ניט שעדיגען זיין פאמיליע אָדער יורשים, אָדער מען זאָל זיין פארמעגען ניט קאָנפיסקירען, א חוץ פאר דער צייט פונ'ם לעבען פון דעם פאראורטיילטען.

א ר ט י ק ע ל 4.

פולער צוטרויען און גלויבען זאָל געשאַנקען ווערען פון איין שטאאט צו די קהל'שע טהאַטען, פאפּיערען און געריכטליכע פאַרהאַנדלונגען פון

אַלע אַנדערע שטאַאטען; און דער קאָנגרעס מעג דורך אַלגעמיינע געזעצע פאַרשרייבען און ווייזען ווי דיזער רעקאָרד און פאַרהאַנדלונגען זאָלען באַרעכטיגט ווערען, און אויך זייער ווירקונג.

ט י י ל 2. די בירגער פון יעדען שטאַאט זאָלען האָבען אַלע רעכטע וואָס עס האָבען די בירגער פון אַנדערע שטאַאטען.

אַ פּערזאָן וואָס ווערט באַשולדיגט אין אַ שטאַאט אין הויכפאַרראַט, אָדער אין אירגענד וועלכען אַנדערען גרעסערען אָדער קלענערען פאַרברעכען, וואָס וועט אַנטלויפען פון גערעכטיגקייט און וועט געפונען ווערען אין אַן אַנדער שטאַאט, זאָל אויף דער פאָדערונג פון דעם הויפּט עקזעקוטיוו באַאמטען (גאָווערנאָר) פון דעם שטאַאט פון וועלכען ער איז אַנטלאָפען, אויסגעליפערט ווערען צו דעם שטאאט וואָס האָט אַ רעכט איבער דעם פאַרברעכען.

קיין פערזאָן וואָס ווערט געהאַלטען פאַר קנעכטשאַפט אָדער געצוואונגענע אַרבייט אין איין שטאַאט, לויט זיינע געזעצע, וועלכער אַנטלויפט אין אַן אַנדער שטאאט זאָל ניט צוליעב וועלכען עס איז געזעץ אָדער איינפיהרונג פון דיזען שטאאט, באפרייט ווערען פון זיין קנעכטשאַפט אָדער געצוואונגענער ארבייט, און דיזער פערזאָן זאָל אויסגעליפערט ווערען אויפ׳ן פאַרלאַנג פון דעם צו וועמען עס קומט דיזע קנעכטשאַפט אָדער געצוואונגענע ארבייט. (דיזער פונקט איז שפּעטער געענדערט געוואָרען דורך דעם אמענדמענט 13, בלאט נומ. 72).

ט י י ל 3. נייע שטאַאטען מעגען פון קאָנגרעס אריינגענומען ווערען אינ׳ם בונד פון די פאראייניגטע שטאַאטען; אָבער קיין נייער שטאַאט זאָל ניט געמאַכט אָדער געשאַפען ווערען אין די גרעניצען פון אַן אנדער שטאַאט; אויך זאָל קיין שטאַאט ניט געמאכט ווערען דורך דער פאראייניגונג פון צוויי אָדער מעהרערע שטאַאטען, אָדער טיילען פון שטאַאטען, אָהן דער צושטימונג פון דער געזעצגעבענדער אָפּטיילונג פון די אָנגעריהרטע שטאַאטען, אַזוי גוט ווי פונ׳ם קאָנגרעס.

דער קאָנגרעס זאָל האָבען די מאַכט צו פאַרהאַנדלען אַלע נויטיגע רעגעלען און פאַסען אַלע געזעצע פאר טעריטאָריעס אָדער אַנדערע אייגענטום פון די פאראייניגטע שטאַאטען; און קיין זאַך אין דיזער קאָנסטיטוציאָן זאָל ניט אויסגעטייטשט ווערען אַזוי, אַז עס זאָל שאדען די רעכטע פון די פאראייניגטע שטאַאטען, אָדער פון וועלכען ניט איז באַזונדערען שטאַאט.

ט י י ל 4. די פאראייניגטע שטאַאטען זאָל גאַראַנטירען צו יעדען איינעם פון די שטאַאטען אין דיזען לאַנד אַ רעפּובליקאַנישע פאָרם פון אַ רעגירונג, און זאָל יעדען פון זיי באַשיצען געגען אָנפאַלען פון שונא; און אויפ׳ן פאַרלאַנג פון דער געזעצגעבענדער אָפּטיילונג אָדער פונ׳ם עקזעקוטיוו באַאמטען (ווען די געזעצמאַכענדע קערפּערשאַפט קען זיך ניט פאַרזאַמלען) געגען אינערליכען אויפשטאַנד.

ארטיקעל 5.

ווען צוויי דריטעל פון ביידע הייזער פון קאָנגרעס וועלען דאָס געפינען פאר ראטזאם זאָל דער קאָנגרעס פאָרשלאָגען אַמענדמענטס (אויסבעסערונגען) צו דיזער קאָנסטיטוציאָן, אָדער אויפ׳ן פארלאַנג פון די געזעצמאַכענדע אָפּטיילונגען פון צוויי דריטעל פון די פארשידענע שטאַאטען, זאָל ער צוזאַמענרופען א פארזאמלונג כדי פאָרצושלאָגען אַמענדמענטס, וועלכע זאָלען אין יעדען פאל, זיין גילטיג פאר אַלע אבזיכטען און צוועקען אַלס אַ טייל פון דיזער קאָנסטיטוציאָן, ווען די אַמענדמענטס וועלען גוט געהייסען ווערען פון די געזעצמאַכענדע אָפּטיילונגען פון דריי פיערטעל פון די פארשידענע שטאַאטען, אָדער דורך פארזאמלונגען אין דריי פערטעל פון די שטאַאטען, וואו דיזע אָדער אנדערע מעטאָדען פון גוטהייסען וועט פאָרגעשלאָגען ווערען פונ׳ם קאָנגרעס; בתנאי אַז קיין אַמענדמענט וואָס וועט געמאַכט ווערען פאר דעם יאָהר אַכצעהן אכט (1808) זאָל אויף קיין פאל ניט באַריהרען דעם ערשטען און פיערטען פונקט אין דער ניינטער טייל פונ׳ם ערשטען ארטיקעל; און אַז קיין שטאַאט זאָל מען אָהן איהר צושטימונג ניט צונעהמען די גלייכע רעכטע צו שטימען אין סענאַט.

ארטיקעל 6.

אַלע חובות און פארפליכטונגען וואָס זיינען געמאַכט געוואָרען איידער די קאָנסטיטוציאָן איז אָנגענומען געוואָרען, זאָלען בלייבען פונקט אַזוי בינדענד פאר די פאראייניגטע שטאַאטען אונטער דיזער קאָנסטיטוציאָן ווי אונטער דער קאָנפעדעראַציאָן. (דיזער פונקט איז געווען בלויז אַ צייטווייליגער און איז שוין איצטער ניט מעהר נויטיג.)

דיזער קאָנסטיטוציאָן און די געזעצע פון די פאראייניגטע שטאַאטען וואָס וועלען געמאַכט ווערען לויט די פאָרשריפטען פון איהר, און אַלע אָפּמאַכונגען וואָס זיינען געשלאָסען געוואָרען, אָדער וואָס וועלען געשלאָסען ווערען, אונטער דעם רעכט פון די פאראייניגטע שטאַאטען, זאָלען זיין דאָס העכסטע געזעץ פון דיזען לאַנד און די ריכטער פון יעדען שטאַאט זאָלען אָן דעם זיין געבונדען ניט אַכטענדיג וואָס עס קען זיך מאַכען אין עפּעס אַ שטאַאט אַ וואָס ניט איז אַ געזעץ געגען דעם.

די אויבען דערמאָנטע סענאַטאָרען און די מיטגלידער אין די געזעצמאַכענדע אָפּטיילונגען פון די באַזונדערע שטאַאטען, און אַלע געזעץ־דורכפיהרענדע (עקזעקוטיוו) און געזעץ־פארטייטשענדע (לעדזשיסלייטיוו) באַאמטע פון די פאראייניגטע שטאַאטען, און פון די באַזונדערע שטאַאטען, זאָלען געבונדען זיין דורך אַ שבועה צו אונטערשטיצען די קאָנסטיטוציאָן; אָבער קיין רעליגיעזער עקזאַמען זאָל קיין מאָל ניט געפאָדערט

ווערען אַלס אַן אייגענשאַפט פאר וועלכען עס איז אַמט אָדער עפענטלי־
כען פארטרעטען אונטער די פאראייניגטע שטאַאטען.

קאַפּיטעל 7.

דאָס גוטהייסען ביי דיזער פארזאַמלונג פון ניין שטאַאטען זאָל זיין
גענוג אויף איינצופיהרען דיזע קאָנסטיטוציאָן צווישען די שטאַאטען וואָס
וועלען דאָסזעלבע גוטהייסען.

דיזעס איז אָפּגעטאָן געוואָרען מיט דער איינשטימיגער הסכמה פון
אַנוועזענדע שטאַאטען, דעם זיבענצעהנטען טאָג פון סעפּטעמבער, אין
יאָהר פון אונזער לאָרד 1787, און דעם צוועלפטען יאָהר פון דער אונ־
אָפּהייננגיגקייט פון די פאראייניגטע שטאַאטען פון אַמעריקא. אַלס עדות
דערצו האָבען מיר דאָ אונטערשריבען אונזערע נעמען.

דזשאָרדזש וואַשינגטאָן,
פּאָרזיצענדער און דעפּוטאַט פון ווירדזשינאַי.
באשטעטיגט: וויליאַם דזשעקסאָן, סעקרעטאר.

אַמענדמענטס (אויסבעסערונגען און צוזעצעכצען) צו דער קאָנסטי־טוציאָן פון די פאראייניגטע שטאַאטען פון אַמעריקא, פאָר־געשלאָגען ביים קאָנגרעס און גוטגעהייסען ביי די געזעצ־געבענדע אָפּטיילונגען פון די פאראייניגטע שטאַאטען אין איינקלאַנג מיט'ן פינפטען ארטיקעל פון דער אָריגינאַלער קאָנסטיטוציאָן.

ארטיקעל 1.

דער קאָנגרעס זאָל ניט מאַכען קיין געזעץ וועגען איינפיהרען אַ רע־
ליגיאָן אָדער פארוועהרען דאָס פרייע פּראַקטיצירען עס; אָדער באַ־
שרענקען די פרייהייט פון ריידען אָדער שרייבען; אָדער דאָס רעכט פונ'ם
פאָלק זיך פריעדליך צו פארזאַמלען, און צו בעטען די רעגירונג צו פאר־
גיטיגען קריוודעס.

ארטיקעל 2

אזוי ווי אַ גוט רעגולירטע מיליץ איז נויטיג פאר דער זיכערהייט
פון אַ פרייען שטאַאט, זאָל דאָס רעכט פון פאָלק צו האַלטען און צו
טראָגען געוועהר ניט פארלעצט ווערען.

ארטיקעל 3.

קיין סאלדאט זאל, אין פריעדענסצייט, ניט אריינגעשטעלט ווערען אין א הויז אהן דער צושטימונג פון דעם בעל הבית; אויך ניט אין קריעגסצייט, סאידען אויף אזא אופן, ווי דאס געזעץ וועט פארשרייבען.

ארטיקעל 4.

דאס רעכט פון פאלק צו זיין זיכער מיט זיינע הייזער, פאפיערען און אייגענטום, געגען אונגערעכטע אונטערזוכונגען און פארכאפונגען, זאל ניט איבערגעטראטען ווערען; און קיינע ארעסט־באפעהלע זאלען ארויס־געלאזט ווערען סאידען אויף א מעגליכען גרונד, אונטערשטיצט דורך א שבועה אדער עהרענווארט, און גענוי באשרייבענדיג דעם ארט וואס וועט דורכגעזוכט ווערען, און די פערזאנען אדער זאכען וועלכע וועלען אוועק־גענומען ווערען.

ארטיקעל 5.

קיין פערזאן זאל ניט געהאלטען ווערען צו ענטפערען אויף א קלאגע פון מארד אדער אנדערע שרעקליכע פארברעכענס, סאידען דורך דעם פארלעגען די באשולדיגונגען פאר א גרענד דזשורי (24 געשוואוירענע פון פאלק) א חוץ אין פעלע ווען דאס פאסירט צווישען דעם לאנד און ים חיל, אדער אין מיליץ, בשעת אין פאקטישער דיענסט אין קריעגסצייט אדער בשעת קהל'שע געפאהר; אויך זאל קיין פערזאן'ס לעבען אדער גליעד ניט קענען געשטעלט ווערען אין געפאהר צוויי מאל פאר דעמ־זעלבען פארברעכען; אויך זאל קיין פערזאן ניט געצוואונגען ווערען אין קיין קרימינאלען פראצעס צו זיין אן עדות געגען זיך אליין, אויך זאל ער ניט בארויבט ווערען פון זיין לעבען, פרייהייט, אדער אייגענטום, אהן א ריכטיגען משפט; אויך זאל פריוואטעס אייגענטום ניט גענומען ווערען פאר קהל'שע נוצען אהן א גערעכטער באלוינונג פאר דעם.

ארטיקעל 6.

אין אלע קרימינעלע אנקלאגען זאל דער באשולדיגטער האבען א רעכט אויף א שנעלען און עפענטליכען פראצעס דורך אן אונפארטייאי־שער דזשורי (12 געשוואוירענע) פון דעם שטאאט און דיסטריקט וואו דער פארברעכען איז באגאנגען געווארען. און דער דיסטריקט זאל פריהער פון געזעץ פעסטגעשטעלט ווערען; און ער זאל קריגען א קלאהרע ידיעה וועגען דעם כאראקטער און אורזאכע פון דער באשולדיגונג; ער זאל גע־

שטעלט ווערען פּנים אל פּנים מיט די עדות געגען איהם; ער זאָל האָבען א רעכט דאָס צווינגען צו ברייגנען עדות איהם לטובה; און צו האָבען אן אדוואָקאט אלס פארטיידיגער.

ארטיקעל 7.

אין קלאָגעס פון קאמאן לאָא (געזעצע וואָס זיינען געוואָרען דורך ענטשיידונגען פון ריכטער און ניט וואָס זיינען פארפאסט געוואָרען פון געזעצמאכער. אמאָל ווערט דאָס אויך אָנגערופען „ניט געשריבענע געזעץ".) וואו די געלט ווערטה פון שטרייט באטרעפט מעהר ווי צוואַנציג דאָלאר זאָל דאָס רעכט פון א פּראָצעס דורך א דזשורי אָנגעהאַלטען ווערען; און קיין זאַך וואָס ווערט פּראָצעסירט דורך א דזשורי זאָל אין קיין אנדער געריכט ווידער ניט עקזאמינירט ווערען ווי נאָר לויט קאמאן לאָא.

ארטיקעל 8.

קיין צו גרויסע „בעיל" (ערבות, פּאָרוטשיטעלסטוואָ, זאָלאָג, אָדער פארזיכערונג) זאָל ניט פארלאנגט ווערען. קיין צו גרויסע געלד שטראָפען זאָל ניט ארויפגעלעגט ווערען, אויך זאָל קיינע גרויזאמע און אויסערגעוועהנליך שווערע באשטראָפונגען ניט געגעבען ווערען.

ארטיקעל 9.

דאָס וואָס די קאָנסטיטוציאָן רעכענט אויס געוויסע רעכטע פון פאָלק זאָל ניט אויסגעטייטשט ווערען אָפּצולייקענען אָדער צו באשריי־קען די אנדערע רעכטע וואָס דאָס פאָלק באזיצט.

ארטיקעל 10.

די רעכטע וואָס ווערען ניט פון דער קאָנסטיטוציאָן איבערגעגעבען צו די פאראייניגטע שטאאטען, און אויך ניט פארווערט פון איהר צו די באזונדערע שטאאטען, באלאנגען צו די באזונדערע שטאאטען אָדער צום פאָלק.

ארטיקעל 11.

די געריכטליכע מאכט פון די פאראייניגטע שטאאטען זאָל ניט אויסגעטייטשט ווערען אזוי אז זיי זאָלען קענען אריינגעמען קלאָגעס אין

געזעץ אָדער גערעכטיגקייט, וועלכע זיינען אָנגעפיהרט אָדער אָנגעפאנגען
געוואָרען געגען איינעם פון די פאראייניגטע שטאאטען פון בירגער פון
אַן אַנדער שטאאט, אָדער פון בירגער אָדער אונטערטאַנען פון אַ פרעמ־
דער מדינה.

א ר ט י ק ע ל 12.

די עלעקטאָרס זאָלען זיך פארזאמלען אין זייערע באזונדערע
שטאאטען און שטימען דורך אַ שטימצעטעל פאר פרעזידענט און פאר
וויס פרעזידענט, איינער פון וועלכע, וויינינגסטענס, זאָל ניט זיין קיין
איינוואָהנער פון דעמזעלביגען שטאאט ווי זיי. זיי זאָלען אָנגעבען
אויף זייערע שטימצעטלען דעם נאָמען פון דעם פאר וועלכען זיי
שטימען פאר פרעזידענט, און אויף אַ באזונדערען שטימצעטעל דעם
נאָמען פון פערזאָן פאר וועמען זיי שטימען אַלס וויס פרעזידענט; און
זיי זאָלען מאַכען באזונדערע ליסטען פון אַלע פערזאָנען וואָס ווערען
געשטימט פאר פרעזידענט, און פון אַלע פערזאָנען וועלכע ווערען גע-
שטימט אַלס וויס פרעזידענטען, און פון דער צאָהל שטימען פאר
יעדען; דיזע ליסטע זאָלען זיי אונטערשרייבען און באשטעטיגען, און
איבערשיקען פארזיגעלטע צום זיץ פון דער רעגירונג פון די פאראייניגטע
שטאאטען אַדרעסירט צום פּאָרזיצענדער פון סענאַט. דער פּאָרזיצענדער
פון סענאַט זאָל, אין דער אָנוועזענהייט פון סענאַט און רעפרעזענטאַנטען
הויז, עפענען אַלע באשטעטיגונגען און די שטימען זאָלען דאַמאָלסט
געצעהלט ווערען. די פערזאָן וואָס קריגט די גרעסטע צאָהל
שטימען פאר פרעזידענט זאָל זיין דער פרעזידענט. אויב דיזע צאָהל
וועט זיין אַ מאַיאָריטעט פון דער גאַנצער צאָהל באשטימטע ·עלעק־
טאָרס; אויב קיין פערזאָן האָט ניט געקראָגען קיין מאַיאָריטעט, דאַ־
מאָלסט זאָל דאָס רעפרעזענטאַנטען הויז ערוועהלען דורך אַ שטימ־
צעטעל דעם פרעזידענט פון ניט מעהר ווי דריי פון די פערזאָנען וועלכע
זיינען געווען די העכסטע אויף די שטימצעטלען פאר פרעזידענט. אָבער
ביים ערוועהלען אַ פרעזידענט זאָלען די שטימען גענומען ווערען דורך
שטאאטען. די פארטרעטער פון יעדען שטאאט זאָלען האָבען איין
שטימע; אַ קוואָרום (אַ גענוגענדע צאָהל) פאר דיזען צוועק זאָל באַ־
שטעהן פון אַ מיטגליעד אָדער מיטגליעדער פון צוויי דריטעל פון די שטאאַ־
טען, און אַ מאַיאָריטעט פון אַלע שטאאטען זאָל זיין נויטיג פאר דער
ערוועהלונג. און אויב דאָס רעפרעזענטאַנטען הויז וועט ניט דערוועהלען
אַ פרעזידענט, ווען דיזעס רעכט איז געפאלען אויף זיי, פאר דעם פיער־
טען טאָג פון פאָלגענדען מאָנאַט מערץ, דאַן זאָל דער וויס־פרעזידענט
דיענען אַלס פרעזידענט אַזוי ווי אין דעם פאַל פון טויט אָדער אַנדערע
קאָנסטיטוציאָנעלע אונפעהיגקייט פון פרעזידענט.

די פערזאָן וואָס האָט די גרעסטע צאָהל שטימען אַלס וויים פּרעזי־דענט זאָל זיין דער וויים פּרעזידענט, אויב דיזע צאָהל איז אַ מאַיאָריטעט פון דער גאַנצער צאָהל באַשטימטע עלעקטאָרס; און אויב קיין פערזאָן וועט ניט האָבען קיין מאַיאָריטעט שטימען, דאַן, פון די צוויי גרעסטע אויף די ליסטען, זאָל דער סענאַט ערוועהלען אַ וויים פּרעזידענט. אַ קוואָרום פאַר דיזען צוועק זאָל באַשטעהן פון צוויי דריטעל פון דער גאַנצער צאָהל סענאַטאָרען, און אַ מעהרהייט פון דער גאַנצער צאָהל זאָל זיין נויטיג צום ערוועהלען. אָבער קיין פערזאָן וואָס איז לויט דער קאָנסטיטוציאָן אומפּאַסיג צו זיין פּרעזידענט, זאָל ניט זיין פּאַסיג פאַר וויים פּרעזידענט פון די פאראייניגטע שטאַאטען.

אַרטיקעל 13.

קיין שקלאַפעריי און קיין געצוואונגענע ארבייט, אויסער אַלס שטראָף פאַר אַ פאַרברעכען, פאַר וועלכען די פערזאָן זאָל האָבען געוועזען ריכטיג פאַר׳משפּט, זאָל ניט עקזיסטירען אין די פאראייניגטע שטאַאטען, אָדער אירגענד וועלכער פּלאַץ וואָס שטעהט אונטער דער אויפזיכט פון די פאראייניגטע שטאַאטען.

דער קאָנגרעס זאָל האָבען די מאַכט דורכצופיהרען דיזען ארטיקעל דורך פּאַסיגע געזעצע.

אַרטיקעל 14.

טייל 1. אַלע פערזאָנען וואָס זיינען געבוירען אָדער געוואָרען בירגער פון די פאראייניגטע שטאַאטען, און זיינען אונטערוואָרפען אונ־טער דער רעגירונג, זיינען בירגער פון די פאראייניגטע שטאַאטען און פון די שטאַאטען וואו זיי וואוינען. קיין שטאַאט זאָל ניט מאַכען אָדער דורכפיהרען אַ געזעץ וואָס זאָל באַשרענקען די רעכטע אָדער פרייהייטען פון בירגער פון די פאראייניגטע שטאַאטען; אויך זאָל קיין שטאַאט ניט צונעהמען פון קיינעם זיין לעבען, פרייהייט, אָדער אייגענטום אָהן אַ ריכטיגען פּראָצעס פון געזעץ; אויך זאָל דער שטאַאט אין זיינע גרע־נעצען ניט ענטזאָגען קיין פערזאָן די גלייכע שוץ פון די געזעצע.

טייל 2. קאָנגרעסלייטע זאָלען איינגעטיילט ווערען אין באַזונ־דערע שטאַאטען לויט זייער באַזונדערע צאָהל איינוואָהנער אין יעדען שטאַאט, אויסער אינדיאַנער וועלכע צאָהלען ניט קיין שטייערען. אָבער ווען דאָס רעכט צו שטימען ביי די וואהלען צו ערוועהלען עלעקטאָרס פאַר פּרעזידענט אָדער וויים פּרעזידענט פון די פאראייניגטע שטאַאטען, פאַר פאַרטרעטער פון קאָנגרעס, פאַר די וואָס פיהרען דורך אָדער די וואָס טייטשען אויס די געזעצע פון אַ שטאַאט אָדער די געזעצמאַכער

פון דאָרטען ווערען ענטזאגט צו אימיצען פון די מענליכע איינוואָהנער פון דיזען שטאַאט, וועלכע זיינען איין און צוואַנציג יאָהר אַלט, און זיינען בירגער פון די פאראייניגטע שטאַאטען, אָדער דאָס רעכט ווערט אויף וועלכען אופן באַשרענקט, א חוץ פאר אנטיילנעמען אין אן אויפשטאַנד אָדער אין אן אַנדער פארברעכען, זאָל די צאָהל פון פארטרעטערשאַפט פארקלענערט ווערען אויף דער פראָפּאָרציע וואָס די צאָהל פון דיזע מענליכע בירגער טראָגט אוים אין פארגלייך מיט דער גאַנצער מענליכער בירגער צאָהל פון 21 יאָהר אַלט אין דיזען שטאַאט.

ט י י ל 3. קיין פערזאָן זאָל ניט זיין אַ סענאַטאָר אָדער א פאר־טרעטער אין קאָנגרעס, אָדער אַן עלעקטאָר פון פרעזידענט און וויים פרעזידענט, אָדער אָנהאַלטען אַן אַמט, ציוויל אָדער מיליטער, אונטער די פאראייניגטע שטאַאטען, אָדער אונטער וועלכען ניט איז שטאַאט, וועלכער, האָבענדיג פריהער געגומען אַ שבועה אַלס מיטגליד פון קאָנ־גרעס, אָדער אַלס באַאמטער פון די פאראייניגטע שטאַאטען, אָדער אַלס מיטגליד פון אַ שטאאט געזעצמאַכענדער קערפערשאַפט, אָדער אַלס געזעץ־דורכפיהרענדער אָדער געזעץ־פארטייטשענדער באַאמטער פון איר־גענד וועלכען שטאַאט, צו שטיצען די קאָנסטיטוציאָן פון די פאראייניג־טע שטאַאטען, זאָל ער נאכהער האָבען גענומען אנטייל אין אן אויפ־שטאַנד אָדער בונט געגען דיזעלבע, אָדער האָבען געגעבען שטיצע און באַקוועמליכקייט צו זייערע פיינדע. אָבער דער קאָנגרעס מעג, דורך דער אָפּשטימונג פון צוויי דריטעל פון יעדען הויז, אַרונטערנעמען דיזען חסרון.

ט י י ל 4. וועגען דער גילטיגקייט פון די קהל'שע שולדען פון די פאראייניגטע שטאַאטען, וואָס זיינען באַפאָלמעכטיגט דורכ'ן געזעץ, אריינרעכענענדיג די שולדען וואָס ווערען געמאַכט כדי צו באַצאָהלען פענסיעס און באַלוינונגען פאר דיענסט און אונטערדריקען אַן אויפשטאַנד אָדער בונט, זאָל קיין פראַגע ניט זיין. אָבער ניט די פאראייניגטע שטאַאטען און קיין איינצעלנער שטאַאט זאָל איבערנעמען אָדער באַצאָ־לען אַ חוב אָדער פארפליכטונג וואָס איז געמאַכט געוואָרען וועהרענד דעם אָנפיהרען אַ בונט אָדער אַן אויפשטאַנד געגען די פאראייניגטע שטאַאטען, אָדער אירגענד וועלכע פאָדערונג פאר'ן פארלוסט דורך דער באַפרייאונג פון אַ שקלאַף; און אַלע אַזעלכע שולדען, פארפליכטונגען, און פאָדערונגען זאָלען געהאַלטען ווערען אַלס אומגעזעציליך און בטל.

ט י י ל 5. דער קאָנגרעס זאָל האָבען די מאַכט צו צווינגען דורך פאַסיגע געזעצע, די דורכפיהרונג פון דיזען אַרטיקעל.

א ר ט י ק ע ל .15

דאָס רעכט פון די בירגער פון די פאראייניגטע שטאַאטען צו שטי־מען זאָל ניט אַוועקגענומען ווערען אָדער באַשרענקט ווערען דורך די

פאראייניגטע שטאאטען אָדער פון אַן איינצעלנעם שטאאט צוליב ראסע, קאָליער, אָדער פריהערדיגער לאגע פון שקלאפעריי.

דער קאָנגרעס זאָל האָבען די מאַכט צו צווינגען דאָס דורכפיהרען פון דיזען ארטיקעל דורך פאסענדע געזעצע.

ארטיקעל 16.

דער קאָנגרעס זאָל האָבען די מאַכט ארויפצולעגען און צו זאמלען שטייערען אויף איינקינפטע, פון אירגענד וועלכען קוואַל, און דיזע שטייערען איינצוטיילען צווישען די פארשידענע שטאאטען, און ניט נעמען אין אנבאטראכט קיין צענזוס אָדער פאָלקס צעהלונג.

ארטיקעל 17.

טייל 1. דער סענאַט פון די פאראייניגטע שטאאטען זאָל באַשטעהן פון צוויי סענאַטאָרען פון יעדען שטאאט, וועלכע זאָלען ערוועהלט ווערען פון פאָלק, פון יעדען שטאאט, אויף א טערמין פון זעקס יאָהר; און יעדער סענאַטאָר זאָל האָבען איין שטימע. די וועהלער פון יעדער שטאאט זאָלען האָבען די אייגענשאַפטען וואָס ווערען געפאָדערט פון וועהלער פון דער צאָהלרייכסטער טייל פון דער געזעצמאַכענדער אָפּטיילונג פון דיזען שטאאט.

טייל 2. ווען עס ווערט ליידיג א פלאַץ פון א שטאאט אין סענאַט, זאָל דער עקזעקוטיווער באאמטער (גאָווערנאָר) פון דעם שטאאט ארויסלאָזען אַן אויפרוף פאר וואהלען כדי אויסצופילען דיזען פלאַץ אָדער פלעצער; בתנאי, אז די געזעץ־מאַכענדע אָפּטיילונג פון דעם שטאאט מעג באפאָלמעכטיגען דעם עקזעקוטיוו באאמטען צו מאַכען א צייטווייליגע באשטימונג ביז דאָס פאָלק וועט אויספילען די ערליידיגטע פלעצער דורך די וואהלען, ווי די געזעצמאַכענדע אָפּטיילונג וועט הייסען.

טייל 3. דיזער אַמענדמענט זאָל ניט אויסגעטייטשט ווערען אזוי, אז עס זאָל ווירקען אויף דער ערוועהלונג אָדער טערמין פון א סענאַטאָר וואָס איז ערוועהלט געוואָרען איידער דיזער אַמענדמענט וועט ווערען גילטיג אַלס א טייל פון דער קאָנסטיטוציאָן.

ארטיקעל 18.

טייל 1. איין יאָהר נאָך דער צושטימונג צו דיזען ארטיקעל, זאָל גלייך פארבאָטען ווערען דאָס פאַבריצירען, פארקויפען, אָדער איבער־שיקען פון פאר׳שכור׳ענדע געטרענקע, און דאָס אריינברייננגען דערפון

אין, און דאָס ארויספיהרען פון, די פאראייניגטע שטאאטען און יעדער טעריטאָריע וואָס שטעהט אונטער זייער רשות.

ט י י ל 2. דער קאָנגרעס צוזאמען מיט די פארשידענע שטאאטען זאָלען האָבען די מאכט דורכצופיהרען דיזען פונקט מיט פאסענדע געזעצע.

ט י י ל 3. דיזער פונקט זאָל ניט זיין דורכפיהרבאר, סאידען ער זאָל צוגעשטימט ווערען אַלס אַן אַמענדמענט צו דער קאָנסטיטוציאָן דורך די געזעצגעבענדע קערפערשאפטען פון די פארשיעדענע שטאאטען, ווי די קאָנסטיטוציאָן שרייבט פאָר, אין דעם פארלויף פון זיבען יאָהר פון דעם טאָג וואָס דער קאָנגרעס וועט איבערגעבען דיזען פונקט צו די שטאאטען.

א ר ט י ק ע ל 19.

דאָס רעכט פון בירגער פון די פאראייניגטע שטאאטען צו שטימען זאָל ניט ווערען ענטזאָגט אָדער געשטערט פון די פאראייניגטע שטאאטען אָדער פון קיין איינצעלנעם שטאאט איבער געשלעכט (צו מען איז א זכר אָדער נקבה).

דער קאָנגרעס זאָל האָבען די מאכט דורכצופיהרען דיזען ארטיקעל דורך פאסיגע געזעצע.

גוטע עצות לטובה מענער און פרויען

(דיזע קליינע ידיעות, וואָס קענען פיעל בעהילפיג זיין אין א נויטפאל, זיינען טיילווייז ענטנומען פון ביכלאך, ארויסגעגעבען פון די שטאאטען קאָנעקטיקוט און קאַליפאָרניא.)

אויב איר זייט אין א פארלעגענהייט

אַלע פרעמדע וואָס ווילען עפּעס אויסגעפינען, אָדער ווילען זיך באַקלאָגען אויף עפּעס אַ קריוודע וואָס איז געגען זיי באַגאַנגען געוואָרען, זאָלען זיך ווענדען פּערזענלאַך אָדער שריפטלאַך צום לערער פון דער נאָהענסטער אַמעריקאַניזאַציאָנס שולע, אין דער געגענד אין וועלכער זיי וואָהנען.

די וואָס וואָהנען אין קליוולאנד, אָהייאָ, זאָלען זיך ווענדען צו דער סיטיזענס ביוראָ, אָלד קאונטרי קאָרט האוז, פּאָבליק סקווער.

אין פילע שטעדט אין מעסעטשוזעטס וועלען אימיגראַנטען באַהילפיג ווערען מיט ראַטה און טהאַט אין די פּאָלק׳ס ביבליאָטעקען (פּאָבליק לייברעריס).

די הילפס אָרגאַניזאַציעס, וועגען וועלכע עס איז גערעדט געוואָרען אין קאַפּיטעל אונטער׳ן קעפּעל „געפינען ארבייט", וועט אויך באַהילפיג זיין צו פילע אימיגראַנטען ווען זיי נויטיגען זיך.

ידיעות וועגען רייזען

קויפט אייער אייזענבאַהן בילעטען אָדער שיפסקארטען בלויז אין די קאַנטאָרען פון די קאָמפּאַניעס

איהר קענט מיט זיך מיטפיהרען אביסעל באַגאַזש. דיזעם קענט איהר אריינגעבען אין דעם באַגאַזש קאַנטאָר מען זאָל עס פיהרען פאר אייך. איהר קריגט א קוויטאַנציע (אין ענגליש רופט מען דאָס א „בענעדזש טשעק"). אַזאַ סאָרט „טשעק" ווערט אויך צוגעטשעפּעט, מיט א נומער צו יעדען פּעקעל, טשעמאָדאַן אָדער קאַסטען, און איין טשעק, מיט דעמזעלבען נומער ווערט ארויסגעגעבען צו אייך. ווען איהר קומט צו דער ענדע פון אייער רייזע, געהט מיט אייער „בעגעדזש טשעק" אריין אין דעם באַגאַזש צימער פון דעם וואָקזאַל וואו איהר האָט פארלאָזט דעם באַהן. פארלירט ניט אייער קוויטאַנציע, און גיט דעם טשעק אויך ניט אין קיין אנדער וואָקזאַל ווי אין דער אין וועלכען איהר האָט אָפּגעשטייגט, און וואוהין אייער באַהן בילעט האָט אייך בארעכטיגט צו פאָהרען.

אויב אייער באגאזש איז פארלוירען געגאנגען, אדער פארלענגערט געוואָרען, אדער גע׳גנב׳עט געוואָרען, אדער צושטערט געוואָרען, באַראטה זיך מיט דעם באגאזש אגענט אדער מיט דעם אמעריקאניזאציאנס לעהרער פון אייער שטאָדט.

אין פאל פון קראנקהייט

אויב אימיצער פון אייער משפחה איז קראנק און איהר האָט ניט קיין פריינד אָדער קרובים אייך צו העלפען, לאָזט וויסען דעם געזונדהייטס אויפפאַסער („העלטה אָפיסער") פון אייער שטאָדט אָדער קרייז, אָדער ווענדעט זיך צו די וואָהלטעטיגע געזעלשאפטען פון אייער געגענד. דער אָנגעשטעלטער אין דער שטאָדטישער געביידע קען אייך זאָגען וואו עס געפינט זיך דער געזונדהייטס אויפפאסער. אויב איהר וואָהנט אויסער דער שטאָדט פרעגט אָן ביי אייך אין פּאָטשט.

אויב איר ווערט פארוואונדעט

אויב עס טרעפט זיך אייך עפּעס אָן אומגליק און איהר ווערט פאַרוואונדעט ביי דער ארבייט, זאָלט איהר דאָס גלייך מודיעה זיין צו אייער בעל הבית. אין פיעלע שטאאטען פאָדערט דאָס געזעץ פון אייער בעל הבית ער זאָל אויפפּאסען אויף אייך און אייך פארזאָרגען מיט דאָקטאָר, און ער זאָל באצאָהלען אייער שפּיטאָל אָדער רעצעפּטען געלט.

עס איז זאָגאר פאראנען א געזעץ וואָס צווינגט דעם בעל הבית אין פאַל דער אַרבייטער איז געוואָרען אומפעהיג צו דער אַרבייט דורך אַן אומגליק וואָס האָט איהם געטראָפען ביי דער ארבייט, זאָל דער בעל הבית צאָהלען דיזען אומגליקליכען ארבייטער א טייל פון די שכירות וואָס ער וואָלט פארדינט, ווען ער זאָל יאָ ארבייטען. אויב איהר קריעגט ניט די ריכטיגע דאָקטוירישע באהאנדלונג, אָדער איהר קריעגט ניט דעם ריכטיגען טייל פון די שכירות צו וועלכע איהר גלויבט דאָס איהר זייט בארעכטיגט, זאָלט איהר זיך ווענדען צו דער רעגירונגס געזעלשאפט פון דעם שטאאט. איהר דארפט פאר דעם ניט האָבען קיין אדוואָקטט, אָדער מליץ יושר. איהר זאָלט שרייבען צום קאָמיסיאָנער אייער נאָמען, אייער באשעפטיגונג, ווי פיעל שטונדען א טאָג און ווי פיעל טעג אין וואָך איהר ארבייט. און ווי פיעל איהר פלעגט קריעגען אלס שכירות פאר א טאָג, אָדער וואָך אָדער חודש; אייער אדרעס, אייערע יאָהרען, דעם נאָמען פון אייער בעל הבית, דעם נאָמען פון דאָקטאָר וואָס האָט אייך באהאַנדעלט, וואָס פאר א סאָרט באשיידיגונג איהר האָט געקראָגען, ווי דאָס האָט פּאסירט, א פּאָר נעמען פון עדות וואָס האָבען געזעהן ווי דאָס האָט געטראָפען, און דעם טאָג אין וועלכען די פּאסירונג איז געשעהן.

דער אמעריקאניזאציאנס לעהרער פון אייערע שוהלען, אדער דער פאטשטעליאן פון אייער שטעדטעל אדער דערפעל, וועט אייך וואהר־שיינליך קענען געבען דעם נאמען פון דעם קאמיסיאנער צו וועמען איהר זאלט דאס צושיקען.

ווי אפצוהיטען אייער היים

זעהט אז אייערע צימערען זאלען זיין ריין און שעהן און גוט געלופטערט.

איהר זאלט אלע מאל שלאפען ביי אפענע פענסטער.

זעהט אז אין אייער הויף זאל זיך ניט אנקלייבען קיין סך מיסט, שמאטעס אדער שמוץ. אויב דער הויף באלאנגט צו מעהרער מענשען, מאכט אפ צווישען זיך אזוי, אז יעדער זאל טאן זיין חלק צו האלטען ריין דעם הויף. אום צו האלטען א פלאץ אין גוטען צושטאנד איז נויטיג, אז מען זאל אפט און אין באשטימטע צייטען אויפפאסען אויף דעם.

איינע פון די אורזאכען פאר דעם צו גרויסען דירה־געלט אין די היינטיגע צייטען איז דאס וואס שכנים היטען ניט אפ די הייזער. איהר קענט מיטהעלפען צו פארקלענערען דירה־געלט דורך דעם, וואס איהר וועט אויפפאסען אויף אייער געדונגענער דירה פונקט אזוי ווי ווען עס וואלט געווען אייערע אן אייגענע.

איהר קענט מיטהעלפען צו מאכען אייער היימישע סביבה געזונטער און אנגענעהמער דורך דעם, וואס איהר וועט העלפען ריין האלטען די גאסען, די טראטוארען, די גערטענדלאך און די שפיעל פלעצער, און וועט ניט דערלאזען עס זאלען דארטען אנגעווארפען ווערען שמאטעס און מיסט.

שמוץ און מיסט ברייגנען פליגען אין אייער נאכבארשאפט, און דאס ארום אייער היים ברייגגט באצילען און קראנקהייטען, פון וועלכע מען ליידעט פיעל און אפט שטארבט מען אויך אוועק.

אויב איר ווערט ארעסטירט און געהאלטען געפאנגען

אויב איהר ווערט ארעסטירט אויף אירגענד וועלכער קלאגע, חוץ מארד, האט איהר א רעכט צו געבען „בעיל" (ערבות, פארוטשיטעלסטווא, זאלאג, אדער א משכון) און איהר זאלט ווערען אפגעלאזען. איהר האט אויך א רעכט צו האבען אן אדוואקאט, וועלכער זאל באלד אייך קומען זעהן. איהר זאלט קיין מאל ניט אנשטעלען אלס אייער אדוואקאט איינעם וואס איז אליין געקומען אייך זעהן אין געפענגניס, סאידען איהר האט נאך איהם געשיקט. גוטע אדוואקאטען געהען ניט אין די געפענגניסע זוכען פרנסה. נעהמט ניט אן אלס אייער פארטיידיגער אן אדוואקאט וואס ווערט צו אייך רעקאמענדירט פון אנדערע געפאנגענע, אדער פון באאמטע. אויב אייך שיינט אז אייער אדוואקאט (לאיער) פאסט ניט

ווי געהעריג איז אויף אייערע אינטערעסען, לאָזט דאָס וויסען דעם אמע־ריקאַניזיישאָן לעהרער פון אייער שוהלע.

אדוואָקאטען (לאָיערס)

עס זיינען פאראנען גוטע און עהרליכע אדוואָקאטען און אויך זיינען פאראנען שלעכטע. עס טרעפט אמאָל, אז מענשען פרעטענדירען צו זיין אדוואָקאטען וואָס האָבען גאָר קיין רעכט ניט צו פראַקטיצירען. עס טרעפט אמאָל אז אדוואָקאטען באשווינדלען זייערע קליענטען. אויב איהר האָט אנגעטראָפען אויף א שלעכטען אָדער אונעהרליכען אדוואָקאט לאָזט דאָס וויסען דעם אמעריקאניזיישאָן לעהרער פון אייער געגענד.

אַן אדוואָקאט וואָס קומט צו אייך איהר זאָלט איהם אָנשטעלען איז ניט קיין גוטער אדוואָקאט.

אויב איהר דארפט אן אדוואָקאט און קענט קיינעם ניט, זאָלט איהר נאָכפרעגען ביי אייניגע פון אייערע פריינד און באקאנטע ביז איהר וועט געפינען איינעם וואָס האָט א גוטען נאָמען.

דינגט ניט קיין אדוואָקאט וואָס זאָגט אייך צו צו טאָן עפּעס אומ־געזעצליכעס פאר אייך. אזעלכע אדוואָקאטען און זייערע קליענטען ווערען אלע מאָל געכאַפּט.

אויב איהר דארפט אַן אדוואָקאט און האָט ניט קיין געלט איהם צו באצאָהלען, ווענדעט זיך צו א געזעצליכער הילפס געזעלשאַפט.

איבערזעצער

אמאָל טרעפט דאָס אימיגראנטען ליידען פון פאַלשע איבערזעצער. ווען איהר דארפט געהן אין געריכט אריין נעהמט מיט איינעם מיט זיך וואָס קאָן איבערזעצען אום איהר זאָלט זיין זיכער דאָס דער געריכט וועט וויסען ריכטיג וואָס איהר ווילט און אויך אום צו זיין זיכער אז דער אָפּי־ציאלער איבערזעצער, אָדער אז דער איבערזעצער פון דעם צד שכנגד איבערזעצט עהרליך און ריכטיג וואָס עס איז געזאָגט געוואָרען. איינער דאַרף ניט דוקא זיין א פּראָפעסיאָנעלער איבערזעצער אום צו איבערגעבען ריכטיג. זעהר אָפט זיינען אינגלאך פון אייער אייגענער ראסע, וועלכע געהען אין א העכערע שולע, גוטע איבערזעצער. אָבער איהר דאַרפט צוערשט זיין זיכער, אז דער פערזאָן אויף וועמען איהר פארלאָזט זיך איז ניט קיין פאלשער פריינד און איהר מעגט זיך פארלאָזען אויף איהם.

דינגט ניט קיין פּראָפעסיאָנעלען איבערזעצער וואָס האָט א שלעכטע רעפּוטאציע. איר קענט נאָך מיינען, אז ער טוט גוטעס פאר אייך ווען באמת ארבייט ער געגען אייך. דינגט ניט קיין איבערזעצער וואָס איז צו אייך רעקאָמענדירט געוואָרען ביי אזא מענשען, וועמען איהר גלויבט

ניט צו שטארק. ווען איהר צאהלט געלט צו אימיצען אדער געהט איין אויף געוויסע תנאים, זייט זיכער אז אלע וואס זיינען פאראינטערעסירט זיינען דערביי אנוועזענד ווען אלעס ווערט דייטליך איבערגערעדט. עס טרעפט אמאל אז איבערזעצער דערצעהלען זייער צד אז מען מוז באצאהלען יענעם א גרויסע סומע געלט און דערנאך שטופען זיי די ממתקים אריין אין זייערע קעשענעס. אויב איהר ווייסט פון אזעלכע סארטען איבערזעצער גיט איבער זייערע נעמען צום לעהרער פון אמריקאניזאציאן אין אייער געגענד.

געהן זיך משפט׳ן

משפט זיך ניט סאידען איהר מוזט. זייט ניט קיין יאבעטניקעס. אויב איהר האט עפעס א סכסוך איבער מסחור אדער הויז אנגעלעגענהייטען און קענט זיך בשום אופן ניט אויסגלייכען אליין, געהט אריבער צום אמעריקאניזיישאן לעהרער פון דער שוהלע אין אייער געגענד און ער וועט פרובירען מאכען א פשרה צווישען אייך אויף א פרידליכען אופן.

אייברעהעם לינקאלן האט געזאגט: „לאדט זיך וואס ווייניגער. ווען עס איז נאר מעגליך זאלט איהר איבררעדען אייער שכן איינצוגעהן אויף פשרות. באווייזט איהם ווי אפט איז דער וואס איז דער כלומרשט געוואונענער דער אמת׳ער פארלירער, ווייל עס האט איהם אזוי פיעל אפגעקאסט הוצאות, און שכר, און ער האט פארלוירען אזוי פיעל צייט, אז די גאנצע מעשה האט זיך איהם ניט געלוינט. עס איז „יצה שכרו בהפסדו״.

אויב אימיצער קריוודעט אייך און איהר ווייסט ניט צו איהר זאלט איהם ארעסטירען אדער ניט, זעהט זיך מיט דעם אמעריקאניזאציאנס לעהרער פון דער שוהלע אין אייער געגענד און פרעגט ביי איהם אן עצה.

געזעצליכע דאקומענטען

אויב איהר האט דערהאלטען עפעס א געזעצליכען פאפיר פון א באאמטען, געהט גלייך צום אנגעשטעלטען פון דער שטאדט געביידע, אדער צו דעם לעהרער פון אמעריקאניזאציאן אין אייער געגענד, און געפינט אויס וואס דאס איז. לייגט ניט אפ ווייל איהר קענט דערנאך האבען צו זאגען און צו זינגען.

אונטערשרייבען פאפירען

שרייבט ניט אונטער קיין פאפיר ביז איהר ווייסט ניט אויף זיכער וואס דארטען שטעהט געשריבען. טאמער וועט איהר דאס יא טאן, קאן זיך מאכען איהר זאלט טייער באצאהלען פאר דעם. אויב איהר

קענט אַליין ניט לייענען אָדער פאַרשטעהן דעם פּאַפּיר, קריגט אַזאַ פּערזאָן אויף וועמען איהר קענט זיך פאַרלאָזען און זאָל ער עס איבער־לייענען און אייך ערקלערען. דער אַמעריקאַניזאַציאָנס לעהרער פון דער שוהלע אין אייער געגענד וועט מיט צופרידענהייט אייך מיטהעלפען.

קאָנטראַקטען

אויב איהר שליסט אַ קאָנטראַקט אָדער מאַכט עפּעס אָפּ מיט אימי־צען צו וועגען מסחר אָדער וועגען אירגענד וועלכער אַנדערער זאַך, זאָל דער קאָנטראַקט אָדער דער אָפּמאַך זיין אַ געשריבענער. אויף דיזען וועג קענט איהר זיין זיכער צו וואָס איהר שטימט איין. פיעלע לאָדע־נישען וואָלטען פאַרמידען געוואָרען ווען מענשען זאָלען זיך פאַרשטעהן ביים אָנפאַנג. אָבער זייט זיכער אַז אין פּאַפּיר איז געשריבען ריכטיג דאָס וואָס איהר מיינט, און געדענקט איהר זאָלט זיך ניט אונטערשרייבען אונטער דיזען פּאַפּיר ביז איהר ווייסט ניט ריכטיג וואָס דאָרטען איז געשריבען. אויב איהר האָט דערנאָך צרות, פרעגט אַן עצה ביים אַמע־ריקאַניזאַציאָנס לעהרער, ער וועט אייך אפשר קענען מיטהעלפען.

שותפות

זעהר אָפט האָבען מענשען קריגערייען איבער דעם, וואָס זיי זיינען בשותפות. אויב איהר געהט מיט אימיצען אריין בשותפות אין אַ מסחר, זייט זיכער דאָס איהר זייט בידע איינפאַרשטאַנען ריכטיג איבער וואָס יעדער דאַרף טאָן און ריכטיג ווי אַזוי די רעכענונגען זאָלען געהאַלטען ווערען. די מעהרסטע צרות צווישען שותפים קען פאַרמידען ווערען אויב די תנאים זיינען ריכטיג און פּאַרזיכטיג אויסגעשריבען.

שעדיגען פּערזאָנען אָדער אייגענטום

אויב איהר אַליין אָדער עפּעס וואָס באַלאַנגט צו אייך ווערט אויף אירגענד וועלכען אופן באַשעדיגט פון אַ טראַמוויי, אַן אָטאָמאָביל, אַ וואָגען, אָדער אויף וואָס פאַר אַ וועג עס זאָל ניט פּאַסירען דורך דער נאַכלעסיגקייט פון אַן אַנדערען, קען זיך מאַכען, אַז איהר זייט באַרעכטיגט צו קריגען באַצאָהלט פאַר אייער שאָדען. שרייבט זיך ניט אונטער אויף קיינע צעטעלאַך, אָדער קוויטאַנציעס, ביז איהר געפינט אויס ריכטיג וואָס אייערע רעכטע זיינען. דער אַמעריקאַניזאַציאָנס לעהרער פון אייער געגענד קען אייך העלפען אין אַזאַ פאַל.

שטייערען אָדער טאַקסעס אויף די הכנסות פון פרעמדע

מענשען וואָס זיינען ניט געבוירען אין דיזען לאַנד און האָבען זיך אין ריכטיגען זין פון וואָרט דאָ ניט געמאַכט זייער היים, דארפען באַצאָהלען שטייערען אויף די הכנסות וואָס זיי האָבען פון אמעריקאַנער קוואַלען.

מענשען וואָס זיינען געבוירען געוואָרען אין אנדערע לענדער אָבער וועלכע האָבען זיך דאָ באזעצט מוזען צאָהלען איינקונפטס שטייערען אויף אַלע הכנסות פון וואָס פאַר א קוואַל עס זאָל ניט זיין, חוץ די געוועהנליכע ארונטערלאָזעכצען וואָס דאָס געזעץ שרייבט פאָר. אויב איהר וואוינט און באאבזיכטיגט צו פארבלייבען אין די פאראייניגטע שטאַטען, קענט איהר אויספילען א פאפיר וועלכען די רעגירונג פארזאָרגט פאר אייך, און פאָדערען וואָהנונגס רעכטע אין דיזען לאַנד. דיזע פאַפירען קען מען קריגען פון דעם, וואָס זאמעלט די שטייערען, „דער אינטוירנאַל רעוועניו קאָלעקטאָר”, אין דער רעגירונגס געביידע. אויב איהר וועט אָנפרעגען אין אייער פּאָטשט (פּאָסט אָפיס), וועט איהר אויסגעפינען וואו עס געפינט זיך דער נאָהענטסטער „אינטערנאַל רעוועניו קאָלעקטאָר”. נאָך דעם ווי איר האָט אונטערשריבען דעם פאַפיר, דארפט איר שוין בלויז באצאָהלען אזוי פיעל טאַקסעס ווי יעדער אַמעריקאנער בירגער. איינציגע פרעמדע האָבען דעם טעות וואָס זיי מיינען, אז מיט דעם וואָס זיי שרייבען אונטער דעם פּאפיר ווערען זיי שוין בירגער פון לאַנד. דאָס איז פאלש, ווייל א בירגער קען מען בלויז ווערען ווען מ׳נעהמט ארויס ריכטיגע בירגער פאַפירען. אויב איהר וועט ניט אויסמאַכען קיין פּאפיר וועגען א שטענדיגען וואָהנונג דאָ אין לאַנד וועט איהר דארפען צאָהלען גרעסערע טאַקסעס.

סיגנאַלען וועגען געפאַהר אויף אייזענבאַהנען און קהל׳שע וועגען

די מעהרסטע שטאַאטען שטעלען ארויס סיגנאַלען אָדער שילדען אויף די קהל׳שע וועגען, צו ווארנען רייזענדער געגען געפאהרען אויפ׳ן וועג צו וועלכען זיי קומען נעהענטער. די סיגנאַלען ווארנען אייך ווען איהר קומט צום פלאַץ וואָס דער וועג ווערט איבערגעשניטען פון אייזענבאַהן רעלסען זיי זאָגען אייך ווען עס פארקירעוועט זיך שטאַרק דער וועג, אָדער וואו עס איז א גרויסער בארג אָדער טיפער טאָהל אויפ׳ן וועג. זיי זאָגען אייך צו פאָהרען פאָרזיכטיג און פאַמעלעכען ווען עס איז דאָ א קינדער שוהלע לעבען דעם וועג, כדי איהר זאָלט ניט חלילה איבערפאָהרען א קינד. לעהרנט זיך אוים איבערצולעזען, צו פארשטעהן און אויסצופאָלגען די דאָזיגע שילדען. פאָרט פאַמעלעכען ווען איהר זעהט אזא ווארנונג.

זייט אויסערגעוועהנליך פאָרזיכטיג ביים אריבערפאָהרען אייזענבאַהן רעלסען. עס איז פיעל זיכערער זיך *אָפּשטעלען*, *קוקען* און *הערען*, איידער מ׳פאָהרט אריבער רעלסען.

ביי אייניגע אייזענבאַהנען זיינען פאראנען סיגנאלען וואָס זאָגען אָן ווען א באַהן קומט אָן; אמאָל קלינגט א גלעקעל; אמאָל באווייזט זיך א רויטער פייערל; אמאָל איז דאָ א מאן וואָס היט און הייסט זיך אָפּשטעלען. אייניגע וועגען ווערען פאַרשטעלט מיט שטאַנגען וואָס לאָזען זיך ארונטער ווען אַ באַהן האַלט ביים אָנקומען. אָבער עפטער פון אַלעם איז בלויז דאָ א שילד וואָס ווארנט, אז רעלסען זיינען נאָהענט אויפ׳ן וועג און אז מ׳דארף זיך היטען. די דאָזיגע שילדען זיינען פארשידען אין זייערע פאָרמען און די ווערטער וואָס ווארנען זיך צו היטען. לעהרנט זיך אויס צו דערקענען די אלע סיגנאלען. טוט וואָס זיי הייסען אייך. אויב איהר פאָלגט ניט, זייט איהר אין געפאַהר גע׳הרג׳עט צו ווערען. אויב איהר טרייבט ניט פאָרזיכטיג, קענט איהר חלילה אנדערע דער׳הרג׳ענען. אומפאָרזכטיגע אָנטרייבער ווערען באשטראָפט פון געזעץ. די שטראָף איז געלט־שטראָף אָדער געפענגנים, אָדערביידע צוזאַמען.

לאַיסענס

(דאָס הייסט אַ פּאַפּיר וואָס גיט אייך די ערלויבניש צו טאָן עפּעס.)

איידער איהר קענט אָנפאנגען א געשעפט, סאַי אין א קראָם סאַי מיט א פּעקעל אויף די פּלייצעס, מוזט איהר צום אַלעם ערשטען ארויסנעהמען אַ פּאַפּיר וואָס גיט אייך די ערלויבניש צו האנדלען. אין ענגליש ווערט דיזע ערלויבניש אָנגערופען „לאַיסענס". דיזע לאַיסענס קען מען ארויסנעהמען אין דעם קאַנטאָר פון דעם אָנגעשטעלטען פון דער שטאָדט, אָדער פון דעם קרייז, (קאונטי קלוירק). אויב איהר געהט ניט צום אַלעם ערשטען זעהן דיזע באאמטע, קענט איהר ווערען ארעסטירט און באַשטראָפט און אריינגעזעצט ווערען אין געפענגנים.

געהן אויף געיעג אָדער כאַפּען פיש

אין די מעהרסטע שטאַאטען איז קיינעם ניט ערלויבט צו הרג׳נען ווילדע פויגלען אָדער חיות סאַידען ער האָט אַ „לאַיסענס" אויף דעם. דיזע ערלויבניש פּאַפּירען קענען מעהרסטענטיילס ארויסגענומען ווערען אין די אָפיסעס פון דעם קאונטי קלוירק, און אין די מעהרסטע קאַנטאָרען פון די שטאָדטישע באאמטע. איהר מוזט דאַן כסדר מיטטראָגען מיט זיך די לאַיסענס וואוהין איהר געהט און ווען איהר געהט אויף געיעג. אייניגע פיש, פויגלען און חיות קענען גאָר קיינמאָל ניט גע׳הרג׳עט ווערען (זעהט נאָך די דינים.) און אַנדערע מעגען גע׳הרג׳עט ווערען בלויז אין

באגרענעצטע צאָהלען און געוויסע גרויס, און אין געוויסע צייטען פון יאָהר.

אין אַלגעמיין טאָר קיין מענש ניט האלטען קיין ווילדע פויגלען אָדער חיות אָהן קיין ספּעציאַלער ערלויבניס. יעדע פּערזאָן וואָס פאָלגט ניט אויס א פונקט פון דיזע געזעצע איז שולדיג אין א פארברעכען. ברוטאַליטעט פון אירגענד וואָס פאר א סאָרט צו א חיה איז אויך אנער־קענט פאר א פארברעכען און מען קען דערפאר באשטראָפט ווערען.

די פרייזען פאר לאַיסענס זיינען מאנכעס מאָל גרעסערע פאר פרעמ־דע ווי פאר אַמעריקאנער בירגער. ווען איהר וועט ווערען א בירגער וועט איהר דאן דארפען צאָהלען קלענערע פרייזען.

אויטאָמאָבילען און אַנדערע מאַשינען

אין די מעהרסטע שטאאטען פאָדערט זיך צו האָבען לאַיסענס אום צו מעגען אָנטרייבען אן אויטאָמאָביל, א שווערען מאָטאָר וואָגען, א מאָטאָר וועגעלע, אָדער אנדערע סאָרטען מאשינען. עס זיינען דאָ א סך פארשידענע דינים וועגען דעם און קיינער זאָל ניט נעהמען זיך דאָס רעכט צו טרייבען א מאשין איידער ער ווערט נישט געוואָהר וועגען דיזע געזעצע, ווייל טאָמער טוט איהר דאָס יאָ, קענט איהר נאָך באגעהן א פארברעכען פאר וועלכען איהר קענט שלעכט אָפּשניידען.

ערלויבניש צו הייראַטען

די געזעצע פון די פאראייניגטע שטאאטען פאָדערען דאָס יעדער מענש זאָל ארויסנעהמען א לאַיסענס צו הייראַטען, איידער ער אָדער זי האָט חתונה. דיזע לאַיסענס קען מען ארויסנעהמען אין דעם קאָנטאָר פון דעם שטאָדט אָנגעשטעלטען (אָפיס אָוו קאונטי קלוירק).

שפּייזען קינדער

עס איז די פליכט פון יעדען פאָטער און־מוטער צו שפּייזען זייערע קינדער. אויב אירגענד וועלכע פּערזאָן וואָס קען מפרנס זיין זיינע קינ־דער ענטזאָגט זיך צו געבען זיי שפּייז, קליידער, וואהנונג, אָדער נויטיגע מעדיצינישע הילפע פאר זיינע מינדעריעהריגע קינדער, אין די מעהרסטע שטאאטען ווערט ער אַנערקענט פאר א פארברעכער און קען אריינגעזעצט ווערען אין געפענגניס, אָדער קען געצוואונגען ווערען צו ארבייטען אום מפרנס צו זיין די קינדער. אויב א מאן איז א פאָטער פון א קינד ביי א פרוי צו וועלכער ער איז גאָר ניט פארהייראַט, ווערט ער אנערקענט אַלס דער געזעצליכער פאָטער און דארף פונקט אזוי מפרנס זיין דאָס קינד ווי פון א פרוי וואָס ער האָט יאָ געהייראַט.

מפרנס צו זיין א פרוי

אירגענד וועלכער מאן וואָס פארפעהלט צו באזאָרגען מיט אלעס זיין פרוי, ווערט אין די מעהרסטע שטאאטען אנערקענט פאר א פארברעכער, און קען ארייננעזעצט ווערען אין געפענגניס, אָדער געצוואונגען ווערען צו ארבייטען אום די פרוי צו באזאָרגען.

קריעג צווישען מאַן און ווייב

אויב איהר האָט עפּעס א שלעכטען פאמיליען לעבען, זעהט זיך מיט דעם לעהרער פון אמעריקאניזאציאָן, אָדער מיט די וואָהלטעטיגע געזעל־שאפטען פון דער שטאָדט אין וועלכער איהר וואָהנט, זיי וועלען אייך אפשר ארויסהעלפען. געהט ניט זעהן קיין אדוואָקאט איידער איהר האָט זיך מיט איינעם פון דיזע בעראטען.

פאַרזיכערונג

יעדער מאן פון א פאמיליע דארף טראָגען פארזיכערונג אויף זיין לעבען („אינשורענס", הייסט עס אין ענגליש) מאַכט ניט אויס ווי שווער עס קומט איהם אָן צו צאָהלען פאר דעם. די פרוי און קינדער פון א פאמיליען מאַן טאָר ניט געמאַכט ווערען צו ליידען אין פאַל פון טויט אָדער קראנקהייט און אומפעהיגקייט צו ארבייטען פון דעם קאָפּ פון דער פאמיליע. אינשורענס וועט דאָס באזאָרגען.

עס זיינען פאראנען פארשידענע פארזיכערונגען געגען פארלוסט דורך טויט, קראנקהייט, באשעדיגונג, פייער, און פיעלע אנדערע פעלע. איידער איהר שרייבט אונטער אן אפּליקאציאָן פאר פארזיכערונג, זייט זיכער, אז איהר ווייסט וואָס דאָרטען איז געשריבען כדי איהר זאָלט קריעגען די סאָרט פארזיכערונג וואָס איהר ווילט. ווען אייער אפּליקא־ציאָן איז ערהאלטען געוואָרען ביי דער פארזיכערונג געזעלשאפט וועט איהר קריעגען די „אינשורענס פּאליסי" (פארזיכערונגס קאָנטראקט). דיזע אינשורענס פּאליסי איז אייער קאָנטראקט מיט דער קאָמפּאני. ליינט איהם איבער פאָרזיכטיג אום צו זעהן צו עס ענטהאלט אין זיך אלע פונקטען וואָס דער אגענט האָט אייך צוגעזאָגט. אויב עס גיט אייך ניט די פארזיכערונג וואָס איהר האָט באשטעלט, שרייבט זיך באלד דורך מיט דער קאָמפּאני. דער אמעריקאניזאציאָנס לעהרער וועט זיין צופרידען אייך צו העלפען און ראטען ביים ארויסקריגען פארזיכערונג.

אָפּגעשפּאָרטע געלט אין באַנק

אויב איהר שפּאָרט אָפּ געלט און ווילט דאָס האלטען אין א פּלאַץ וואו איהר זאָלט צו יעדער צייט דאָס קענען ארויסנעהמען, קענט איהר

דאָס ארײנלעגען אין א באַנק. א נאַציאָנאַלע אָדער שטאַאַט באַנק („נעשיאָנאַל אָר סטייט בענק") איז די בעסטע באַנק פאר אײך. פיעלע מענשען האָבען קאָמערציאַלע רעכענונגען, אָדער ווי מען רופט עס ביי אונז „טשעק אקאונטס". דאָס געלט ליגט אין די באנקען אזוי, אז זיי קענען אויסגעבען „טשעקס", אָדער אָנווײזונגען, אויף ביסלאַך געלט צו יעדער צייט. דיזע טשעקס זיינען דאָסזעלביגע וואָס געלט, אויב עס איז נאָר דאָ גענוג אין באַנק צו דעקען די סומען פאר וועלכע די אָנווייזונגען ווערען ארויסגעגעבען. אויב עס איז ניטאָ קיין געלט אין באַנק יוערט עס אנערקענט פאר א פארברעכען ארויסצוגעבען א טשעק.

אַנדערע ווידער לעגען ארײן די געלט אין א שפּאָר־קאַסע, אָדער ווי מיר רופען עס דאָ: „סייווינג בענקס". אויף „סייווינג אקאונט" צאָהלען די באַנקען פּראָצענטען. געוועהנליך צאָהלען זיי ביי א פיער פּראָצענט. דאָס הייסט די באנק צאָהלט אייך פּראָצענט דערפאר וואָס זי באַנוצט זיך מיט אייער געלט. דאָס איז א גוטער וועג ווי צו שפּאָרען, צו קויפען זיך שפּעטער א היים אָדער א געשעפט.

איהר קענט אויך ארײנלעגען אייער געלט אין דער פּאָטשט (פּאָסט אָפיס). די רעגירונג פון די פאראייניגטע שטאאטען צאָהלט פּראָצענט פאר געלט וואָס ווערט אַרײנגעלעגט אין פּאָסט אָפיס. די רעגירונג צאָהלט בלויז 2 פּראָצענט, אָבער דערפאר איז די געלט אבסאָלוט זיכער. פרעגט זיך אָן ביי אייער פּאָסט מייסטער וועגען דער אפּטיילונג פון דער פּאָסט וואו מען לעגט ארײן די געלט.

גיט ניט אייער געלט צו אייערן א פריינד ער זאָל דאָס האלטען פאר אייך. אנטלייט דאָס ניט צו א בעל בטוח, באהאלט דאָס ניט ביי זיך, וואָרים עס קען פארלוירען געהן, גע'גנב'עט ווערען, אָדער גאָר פארברענט ווערען. ווען איהר לעגט די געלט ארײן אין א זיכערער באנק, אָדער אין דער פּאָסט, דאַן איז דאָס זיכער.

אויב איהר ווילט מיט אייער געלט עפּעס טאָן צו פארדינען, איז ניטאָ קיין מעהר זיכערער וועג ווי צו קויפען רעגירונגס פּאפּירען, אזעלכע ווי „וואָר סייווינג סטעמפּס" און „ליבערטי באָנדס". דאָס זיינען ווערטה פּאפּירען פון דער רעגירונג פון די פאראייניגטע שטאאטען, און זיינען דארום פּאָלקאָמען זיכער. די ערשטע קען מען באקומען אין יעדען פּאָסט אָפיס, און די אנדערע אין כמעט יעדער באנק, זיכער אין נאציאָנאלע אָדער שטאאט באנקען.

שפּאָרט און פּאַרדינט. אויף דיזען וועג וועט איהר זיך פארזאָרגען פאר אן עת צרה, אויב זי וועט אמאָל חלילה קומען; איהר וועט האָבען געלט אויב עס וועט אויספעהלען ארבייט; איהר וועט זיין פאר־זאָרגט אויף דער עלטער, און וועט האָבען עפּעס איבערצולאָזען פאר אייערע קינדער.